

БАНКОВА ГРУПА ДСК

Консолидиран финансов отчет

за годината приключваща на 31 декември 2020,
доклад за дейността и управлението,
декларация за корпоративно управление
и доклад на независимите одитори

БАНКОВА ГРУПА ДСК

**Консолидиран финансов отчет
за годината, приключваща на 31 декември 2020,
доклад за дейността и управлението,
декларация за корпоративно управление
и доклад на независимите одитори**

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ И
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ**

ЗА 2020

БАНКОВА ГРУПА ДСК
Доклад за управлението и дейността на
Банка ДСК АД и дружествата от групата
за 2020 година

Основа за консолидация

Към края на 2020 г. Банка ДСК АД притежава инвестиции в дъщерни предприятия и осъществява контрол и определяща функция върху оперативната и финансова дейност на тези дружества, като резултатите на тези дружества се консолидират в Банкова група ДСК, както следва (посочена е информация за % участие на Банка ДСК в капитала на тези дружества и балансовата стойност на участието):

- ПОК ДСК Родина АД 10,972 млн. лв. (99.75%)
- ДСК Турс ЕООД 7,137 млн. лв. (100%)
  - ДСК Транс Секюрити е 100% собственост на ДСК Турс ЕООД
- ДСК Управление на активи АД 7,300 млн. лв. (66%)
- ДСК Лизинг АД 1,962 млн. лв. (60.02%)
  - ДСК Лизинг АД притежава 100% от капитала на ДСК Ауто Лизинг ЕООД, ДСК Оперативен Лизинг ЕООД и ОТП Застрахователен Брокер ЕООД.
- ОТП Лизинг ЕООД 49,725 млн.лв. (100%)
- ДСК Мобайл ЕАД 7,200 млн.лв. (100%)
- ДСК Дом ЕАД 0,500 млн.лв. (100%)
- ОТП Факторинг България ЕАД 37,620 млн.лв. (100%)
- Регионален фонд за градско развитие АД 0,208 млн.лв. (52%)

На 30 април 2020 г. Експресбанк се преобразува чрез вливане в Банка ДСК, като така Банка ДСК става пряк собственик на капитала на дъщерните й дружества (100% от капитала на ОТП Лизинг ЕООД и Експрес Факторинг ЕООД и 52% от капитала на Регионален фонд за градско развитие АД).

Към 31 декември 2020 г. Експрес Факторинг ЕООД е заличено вследствие на преобразуване чрез вливане в Банка ДСК.

През ноември 2020 г. Групата сключва договор за продажба на дяловете си в Проектна компания комплекс Баня ЕООД, което е 100% собственост на ОТП Факторинг България ЕАД.

Банка ДСК АД притежава инвестиции в асоциирани предприятия, както следва:

- Дружество за касови услуги 2,965 млн. лв. (25%).

Банкова Група ДСК**Макроекономическа среда**

През 2020 г. световната икономика беше изцяло повлияна от глобалната пандемия в следствие на разпространението на новия Корона вирус. Населението на планетата се сблъска с безпрецедентна ситуация, която доведе до пълно блокиране на цели отрасли от световното стопанство. Редица фактори, заедно с високата степен на неизвестност и предприетите рестриктивни мерки за ограничаване на здравната криза допринесоха за внезапно настъпилата социално-икономическа несигурност. Закономерно и българската икономика понесе тежестта на негативните последици от Ковид-19. Чрез стагниращият износ към основните си търговски партньори пострадаха експортно ориентирани производства, части от промишлеността и услугите. Транспортът, блокираният туристически бранш и всички засегнати от наложените мерки сфери като културата, ресторантьорството и до голяма степен търговията на нехранителни стоки прекроиха картата на националното стопанство.

Базирайки се на експресната оценка на НСИ за произведеният вътрешен продукт през последното тримесечие на годината, очакванията ни за икономически спад през 2020 г. възлизат около минус 4%. Държавните финанси покриха напълно очакванията по предвидените разчети като салдото по Консолидираната фискална програма към края на 2020 г. е отрицателно в размер на 3 532 млн. лв. (минус 3,0% от прогнозния БВП) или представлява 100,5% изпълнение спрямо кризисното изменение на закона от м. април. Източник за финансиране на дефицита е смитирания през годината държавен дълг. В края на 2020 г. общият му обем възлиза на 27 505 млн. лв. или 23,3% от прогнозния БВП. Спрямо същия период на предходната година дългът се увеличава с 5 482 млн. лв. (24,9%). Преките инвестиции в страната бележат значителен годишен спад, като за януари – декември 2020 г., възлизат на 562 млн. евро (или 0.93% от БВП), като за сравнение, са по-ниски с 577 млн. евро (или 50,7%) спрямо същия период на 2019 г. (когато са отчетени кумулативно 1

139 млн. евро, или 1,9% от БВП). Общото ниво на цените се запази през изминалата година, като измерената годишна инфлация към края на декември е 0,1%. Спад е отчетен основно при ценовите нива в транспорта (в резултат на поевтиняването на цените на горивата на международните пазари) и облеклата, компенсирайки относителния ръст при останалите групи стоки и услуги - при хранителните продукти отчетеният индекс нараства с 1,9%, а в сферата на хотелиерството и ресторантьорството с 3,1%. Равнището на безработица в края на декември 2020 г. е 6,7% според Агенцията по заетостта, което с 0,8 пп повече от нивото на показателя към края на 2019 г. Общият брой на безработните е с 25 577 души по-висок, а към края на годината те са общо 220 292. За известната стабилност на пазара на труда допринасят приложените антикризисни мерки по програмите „60/40“ и „80/20“.

Събитие, което също ще остане запомнено през изминалата 2020 г. е неминуемо приемането на страната във Валутно-курсния механизъм (ERM II) и Банковия съюз. В резултат на това, кредитния рейтинг на страната беше повишен от повечето водещи световни агенции. Така, въпреки настоящата несигурност, очакванията за българската икономика са положителни, базирани на ценовата стабилност, добрата инвестиционна позиция и все още ниските нива на държавен дълг, които се явяват добър буфер на правителството срещу по-нататъшни неочаквани икономически шокове. Необходими са навременни мерки по отношение на демографската политика и ограничаване на тенденцията за нарастващия недостиг на работна сила, както и мерки в сферата на образованието с цел превенция от нарастващия риск в областта.

Банковата система в страната остана стабилна и добре капитализирана. Печалбата в сектора през 2020 г. бележи закономерен спад спрямо нивото си от предходната година (и възлиза на близо 815 млн. лв.), но показателите за капиталова адекватност и ликвидност останаха високи и надхвърлят средните нива в Европейския съюз. Активността на банките в кредитирането остана стабилна, а благодарение на доброто управление и въведения в страната Частен мораториум, необслужваните кредити останаха на относително ниски нива.

Резюме

През 2020 г. Банка ДСК АД финализира процеса по интеграция с Експресбанк АД. Въпреки неблагоприятното влияние на макросредата, на 01.05.2020 г. се осъществи успешното вливане на придобитата в началото на 2019 г. Сосиете Женеал Експресбанк АД, спазвайки предварително заложените срокове. Благодарение на огромните усилия на всички служители, както в технически, така и в оперативен план, Банката съумя да адаптира своевременно дейността си и това гарантира безпроблемния преход и не отстъпи от високия стандарт в обслужването. В резултат на успешно приключилата интеграция, новата Банка ДСК затвърди позицията си на банковия пазар, като успя да ограничи отлива на клиенти и да минимизира ефектите от влошения икономически климат. Остана лидер на пазара в портфейла от кредити и депозити в банкиране на дребно и задържа стабилността си по отношение на ликвидност и капиталова позиция. Към края на декември 2020 г. Банката е на първо място на кредитния пазар, като по клиентски експозиции (без експозициите на кредитни институции) притежава пазарен дял от 20.2% при 20.7% в края на 2019 г. (съпоставено с консолидирани Банка ДСК и Експресбанк). По отношение на клиентските депозити (без тези на кредитни институции) Банката също заема челна позиция в банковата система на страната с пазарен дял от 19.1% при 19.5% в края на 2019 г. (съпоставено с консолидирани Банка ДСК и Експресбанк). Следва да бъде отбелязано, че с цел по-голяма прецизност и отчитане на органичната динамика, обемите, участващи в измерването на пазарната позиция са изгладени с наличните консолидационни ефекти. Въпреки, че Банката продължи да следва стратегията за ефективно управление на свободния ресурс, задържамостта на депозитния портфейл остана висока и над средната за пазара.

През 2020 г. успоредно с обичайната си дейност и следването на заложените цели, Банка ДСК отбеляза значителна промяна в стратегическо отношение. Основните събития, белязали развитието на банката през годината са бързо променящата се и несигурна оперативна среда, повлияна от световната пандемия, и успешно финализираният процес по сливане между Банка ДСК и Експресбанк. В условията на безпрецедентната пандемична обстановка основен приоритет за мениджмънта на Банката беше запазването на здравето както на служителите, така и на клиентите. Бяха предприети своевременно необходимите мерки и приложени всички световни практики в борбата с Ковид-19. Безпроблемното продължаване на дейността на Банката беше обезпечено чрез въвеждането на режим за работа от къщи, снабдяване с допълнителна защита в офисите и на всички точки за директен контакт, максимално експлоатиране на електронните канали и др. Наред с процесите по управление на свободните ресурси, затвърждаване на позициите в банкиране на дребно и засилване на тези във фирмения сегмент, Банка ДСК положи усилия за повишаване на оперативната ефективност и възвръщаемост, а основен приоритет беше и управлението на качеството на кредитния портфейл чрез оптимизация в процесите по събираемост. Стратегията на Банката в по-дългосрочен план е също водена от приоритета за запазване на силните позиции на Банката, както в банкиране на дребно, така и при останалите сегменти.

В резултат на процеса по управление на проблемни кредити, който включва непрекъснати подобрения, Банката продължи положителната тенденция в динамиката на качеството на портфейла и отчете по-добро от планираното качество в края на годината.

Съотношението оперативни разходи към доход от банкови операции на Групата към декември 2020 г. е 51%, което е под средното ниво на този показател в банковата система на страната. Това се дължи на продължаващото подобряване на ефективността на работа, качествено управление на инвестиционната политика и контрол върху текущите разходи.

През 2020 г. Банка ДСК АД продължава основно да предлага традиционни кредитни и депозитни продукти за населението, като запазва лидерските си позиции в този сегмент.

Пазарният и кредитен риск регулярно се следят и оценяват от съответните отговорни звена. Банка ДСК АД съблюдава както регулаторните, така и вътрешните правила за рискове. Няма индикации за повишаване на риска в сегментите или по продукти, както и по отношение баланса на Банката относно качество на активите, ликвидност, валутна позиция, лимити за търгуване и капиталова адекватност над нивата, които Банката е способна да посрещне.

Използват се различни видове финансови инструменти за управление на ликвидността и пазарните рискове за собствена сметка и в подкрепа на клиентите си.

За клиенти се предлагат финансови инструменти за управление на валутен и лихвен риск като валутни форуърди, валутни и лихвени суапи и валутни опции. Позициите в резултат на клиентски нареждания се управляват съгласно политиката за управление на пазарните рискове като преобладаващо се затварят на междубанковия пазар.

Банката предоставя инвестиционни услуги за сметка на клиенти като спазва Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и съответните подзаконовни нормативни актове като Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и Наредба № 58 за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги от 28.02.2018 г. на Комисията за финансов надзор (КФН), както и приетите във връзка с тях вътрешнобанкови нормативни актове.

Банката съхранява цялата документация, свързана със сключването на клиентски договори и изпълняването на клиентски нареждания, включително всички документи, които гарантират идентифицирането на клиентите според изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари. Също така Банката поддържа отчетност и води сметки за държаните клиентски активи по начин, който гарантира разграничаването от финансовите инструменти, собственост на Банката.

По отношение на административните функции е налице наблюдение на изпълнението на дейностите (особено тези, които се отнасят до взаимоотношенията с външни страни). Административно обслужване е осигурено за цялата клонова мрежа, като повечето договори за доставки са централизирани и поръчките, доставките и съответните разходи се контролират от Централно управление. Отчетите и другите задължения към външни страни и регулаторни органи се подготвят и изпращат своевременно и съблюдаването на всички законови изисквания се контролира от направление Финанси и стратегия, Управление Правно и Управление Сигурност. Операционният риск се наблюдава и регулярно се извършват отчети към КУОР (Комитет за управление на операционния риск) с измерване на откритите събития и реализирани загуби и съответните потенциални загуби, както и препоръки за понижаване на операционния риск.

През 2020 г. Банковата група няма действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

На 30 април 2020 г. в резултат на издаването на нови акции, придобити от други акционери, Банката е пререгистрирана от еднолично акционерно дружество (ЕАД) на акционерно дружество (АД).

Обща информация за управлението и структурата на Групата

Банка ДСК АД притежава пълен лиценз за банкова дейност с право да извършва всички банкови операции, разрешени от действащото законодателство в страната. Тя е универсална търговска банка с преобладаваща дейност в банкирането на дребно.

Банка ДСК АД има двустепенна система на управление. Управленските органи са: Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС).

Към края на 2020 г. Надзорният и Управителният съвет на Банка ДСК АД са в състав, както следва:

Надзорен съвет

Ласло Бенчик - председател на НС и главен финансов директор на Банка ОТП

Виолина Маринова – член на НС

Ласло Волф - член на НС

Габор Кунце - член на НС

Акош Ференц Тиса-Пап - член на НС

Илона Тьорьок - член на НС

Кристиан Шелмеци – член на НС

Управителен съвет

Тамаш Хак-Ковач – председател на УС и главен изпълнителен директор

Диана Митева – член на УС и изпълнителен директор

Славейко Славейков – член на УС и изпълнителен директор

Доротей Николова-Илчева - член на УС и изпълнителен директор

Юрий Генов – член на УС и изпълнителен директор

Боян Стефов – член на УС и изпълнителен директор
 Арно Льоклер - член на УС и изпълнителен директор
 Михаил Комитски – член на УС

Във Висшето ръководство на Банка ДСК промените през 2020 г. са както следва:

Считано от 18.05.2020 г., е вписана като нов член на УС и изпълнителен директор Доротея Николаева Николова-Илчева.

Считано от 17.11.2020 г., е заличена като член и председател на УС и Главен изпълнителен директор Виолина Маринова Спасова.

Считано от 17.11.2020 г., е вписан като нов член и председател на УС и Главен изпълнителен директор Тамаш Хак-Ковач.

Промени, както следва на дата 18.05.2020 г.:

Диана Дечева Митева – изпълнителен директор
 Арно Рене Жюлиен Льоклер - Изпълнителен директор
 Славейко Любомиров Славейков - Изпълнителен директор
 Михаил Руменов Комитски
 Боян Филипов Стефов - Изпълнителен директор
 Доротея Николаева Николова-Илчева - Изпълнителен директор – **ново обстоятелство**
 Юрий Благоев Генов - Изпълнителен директор
 Виолина Маринова Спасова - Главен изпълнителен директор

Начин, по който се определя мандатът: за Виолина Маринова Спасова мандатът изтича на 31.12.2021 г, за Юрий Благоев Генов, Диана Дечева Митева и Боян Филипов Стефов мандатът изтича на 28.10.2020 г., за Доротея Николаева Николова-Илчева мандатът е 3 (три) години, считано от датата на вписването ѝ като член на Управителния съвет в ТРРЮЛНЦ.

Промени, както следва на дата 17.11.2020 г.:

Диана Дечева Митева - Изпълнителен директор
 Арно Рене Жюлиен Льоклер - Изпълнителен директор
 Славейко Любомиров Славейков - Изпълнителен директор
 Михаил Руменов Комитски
 Боян Филипов Стефов - Изпълнителен директор
 Доротея Николаева Николова-Илчева - Изпълнителен директор
 Юрий Благоев Генов - Изпълнителен директор
 Виолина Маринова Спасова - Главен изпълнителен директор – **заличено обстоятелство**
 Тамаш Хак-Ковач - Главен изпълнителен директор – **ново обстоятелство**

Начин, по който се определя мандатът: за Тамаш Хак-Ковач мандатът е 3 (три) години, считано от датата на вписването му като член на Управителния съвет в ТРРЮЛНЦ, за Юрий Благоев Генов, Диана Дечева Митева и Боян Филипов Стефов мандатът изтича на 28.10.2023 г., за Доротея Николаева Николова-Илчева мандатът е 3 (три) години, считано от датата на вписването ѝ като член на Управителния съвет в ТРРЮЛНЦ.

В Надзорния съвет персоналните промени през 2020 г. са както следва:

Считано от 17.11.2020 г., е заличен като член на НС Андраш Такач.

Считано от 17.11.2020 г., е вписан нов член на НС Виолина Маринова Спасова

Промени, както следва на дата 17.11.2020 г.:

Ласло Волф
 Виолина Маринова Спасова – **ново обстоятелство**
 Кристиан Шелмеци
 Илона Търъок
 Акош Ференц Тиса-Пап
 Габор Кунце
 Андраш Такач – **заличено обстоятелство**
 Ласло Бенчик

Начин, по който се определя мандатът: За Виолина Маринова Спасова мандатът е 3 (три) години, считано от датата на вписването ѝ като член на Надзорния съвет в ТРРЮЛНЦ, а за останалите членове - до 28.10.2021 г.

През 2020 г. Банка ДСК няма сключени договори по чл. 240б от Търговския закон с членове на управленския състав.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав на Банка ДСК са съгласно договорите за управление и възлизат на 8,7 млн. лв.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав на Банкова група ДСК са съгласно договорите за управление и възлизат на 10,7 млн. лв.

Участие на членове на НС и УС в акционерния капитал

Членове на НС и УС нямат участие в акционерния капитал и не притежават права за придобиване на акции и облигации на дружеството.

Участията на членовете на УС на Банка ДСК АД в управителни и контролни органи на търговски дружества към края на 2020 г. като представляващи Банка ДСК е както следва:

Име	Дружество	Позиция
Тамаш Хак-Ковач	няма участия	
Диана Митева	„ДСК Управление на активи“ АД „ДСК Мобайл“ ЕАД „ДСК Дом“ ЕАД	Член на НС Председател на НС Председател на СД
Доротейя Николова-Илчева	"ДСК Управление на активи" АД ПОК „ДСК Родина“ АД "ОТП Факторинг България" ЕАД	Член на УС Председател на УС Председател на СД
Славейко Славейков	"ОТП Факторинг България" ЕАД	Член на СД
Арно Льоклер	Няма участия	
Юрий Генов	„ДСК Мобайл“ ЕАД	Член на НС
Михаил Комитски	„ДСК Лизинг“ АД „ОТП Лизинг ЕООД „ДСК АУТО ЛИЗИНГ“ ЕООД „ДСК Оперативен лизинг“ ЕООД	Председател на УС Управител Управител Управител
Боян Стефов	няма участия	

Адресът на централния офис на Банка ДСК АД е 1036, гр. София, ул. Московска №19.

Към 31 декември 2020 г. Банка ДСК АД има 9 регионални центъра, 49 финансови центъра, 23 бизнес центрове и зони, 103 клона, 157 банкови офиса.

Органите на управление на другите дружества в Групата към 31.12.2020 г са както следва:

ПОК „ДСК-Родина“ АД

Двустепенна система на управление.

Управителен съвет:

Доротейя Николаева Николова,
Николай Иванов Марев,
Румяна Боянова Сотирова,
Михаил Петров Сотиров.

Надзорен съвет:

Виолина Маринова Спасова,
Чаба Наги,
Янаки Севастиянов Янакиев.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,63 млн. лв.

„ДСК-Турс“ ЕООД

Дружеството се представява от управителя Андрей Стоянов Андонов.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,02 млн. лв.

„ДСК-Транс Секюрити“ ЕАД

Дружеството се управлява от съвет на директорите в състав:

Момчил Любомиров Момчилов,
Цветослав Найденов Димов,
Живко Минчев Минчев.

През месец февруари 2020 г. Светлин Бонев е заменен с Живко Минчев като член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор.

През месец април 2020 г. е заличен като член на Съвета на директорите Славейко Славейков.

През месец септември 2020 г. е заличен като член на Съвета на директорите Красимир Иванов Керчев и е вписан Момчил Любомиров Момчилов.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,11 млн. лв.

„ДСК Мобайл“ ЕАД

Двустепенна система на управление.

Управителен съвет:

Васил Георгиев Димитров,
Дамян Евгениев Медаров,
Емил Стефанов Христов.

Надзорен съвет:

Диана Дечева Митева,
Юрий Благоев Генов,
Петер Беньо.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,04 млн. лв.

„ОТП Факторинг България“ ЕАД

Едностепенна система на управление.

Съвет на директорите:

Илка Георгиева Димова-Мазгалева,
Доротей Николаева Николова-Илчева,
Славейко Любомиров Славейков,
Имре Бабински

През м. април 2020 г. е заличен като член на Съвета на директорите Пал Валачай.

През м. май 2020 г. са заличени като членове на Съвета на директорите Андраш Немет и Арно Рене Жюлиен Лъклер.

През м. май 2020 г. са вписани като членове на Съвета на директорите Славейко Любомиров Славейков и Доротей Николаева Николова-Илчева.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,16 млн. лв.

„Проектна Компания Комплекс Баня“ ЕООД - дружествените дялове са прехвърлени на „ГРАНД ХОТЕЛС МЕНИДЖМЪНТ“ ЕООД, ЕИК 204453995, вписано ТРРЮЛНЦ на 20.11.2020 г.

„ОФБ Проекти“ ЕООД – дружеството е заличено.

„ДСК Дом“ ЕАД

Дружеството се управлява от съвет на директорите в състав:

Диана Дечева Митева,
Веселин Христов Петров,
Димитър Александров Александров,
Роза Аради Девени.

Дружеството се представлява от изпълнителния директор Веселин Христов Петров.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,19 млн. лв.

„ДСК Лизинг“ АД

Двустепенна система на управление.

Управителен съвет:

Крум Иванов Крумов,
Костадин Димитров Караджов,
Михаил Руменов Комитски,
Борислав Веселинов Матакиев.

През м. ноември 2020 г. е заличен като член на УС Динчер Емридтин Вели и е вписан Крум Иванов Крумов.

Надзорен съвет:

Золтан Тубой,
Жолт Бакшай,
Иван Атанасов Атев.

През м. февруари 2020 г. е заличен като член на НС Кристиян Шелмеци и е вписан Жолт Бакшай.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав на ДСК Лизинг АД и на нейните дъщерни дружества са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,09 млн. лв.

„ДСК Ауто Лизинг“ ЕООД**Управители:**

Борислав Веселинов Матакиев,
Михаил Руменов Комитски.

„ОТП Застрахователен брокер“ ЕООД

Дружеството се представлява от Костадин Димитров Караджов.

„ДСК Оперативен Лизинг“ ЕООД**Управителен съвет:**

Борислав Веселинов Матакиев,
Михаил Руменов Комитски.

„ДСК Управление на активи“ АД

Двустепенна система на управление.

Управителен съвет:

Петко Кръстев Кръстев,
Доротей Николаева Николова,
Светослав Спасов Велинов.

Надзорен съвет:

Бенедек Балаж Къовеш,
Диана Дечева Митева,
Петер Янош Хаас.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,396 млн. лв.

“ОТП Лизинг“ ЕООД

Дружеството се представлява от Михаил Руменов Комитски – управител.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,29 млн. лв.

„Регионален Фонд за градско развитие“ АД

Дружеството е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите в състав:

Камен Маринов Колчев,
Мартин Михайлов Заимов,
Алис Киркор Мъгърдичян,
Анастасия Димитрова Чорбаджиева,
Анатоли Владев Белчев.

През м. април 2020 г. са заличени като членове на Съвета на директорите Асен Илиев Асенов и Дидие Щосел и са вписани Алис Киркор Мъгърдичян, Анастасия Димитрова Чорбаджиева и Анатоли Владев Белчев.

Възнагражденията, получени общо през годината от управленския състав са съгласно договорите за управление и възлизат на 0,03 млн. лв.

“Експрес Факторинг“ ЕООД — заличено дружество.**Финансов резултат и рентабилност****Финансови показатели на Групата**

За 2020 г. Банкова група ДСК отчита печалба преди данъци в размер на 193,9 млн. лв., което е намаление с 44% в сравнение с 2019 г. основно в резултат на по-високи разходи за обезценка, което се дължи на възникналата пандемия от COVID-19 през 2020 г.

Печалбата след облагане с данъци за 2020 г. е 175,5 млн. лв.

Нетният лихвен доход е в размер на 618,8 млн. лв. Приходите от лихви са 633,6 млн. лв., а разходите за лихви са 14,9 млн. лв. Нетният лихвен доход е по-нисък от 2019 г. с 24,8 млн. лв. или 3,9 % в резултат на по-ниски приходи от лихви по вземания от банки (с 18,7 млн. лв.) и по-ниски приходи от лихви по кредити с 19,9 млн. лв.

Нетният нелихвен приход за 2020 г. е 322,9 млн. лв. и нараства спрямо 2019 г. със 7,7 млн. лв. или 2,4%. Нетният доход от такси и комисиони е в размер на 256,6 млн. лв. и остава почти на нивото от 2019 г. (256,3 млн. лв.).

Оперативните разходи (вкл. разходи за персонал, амортизации, външни услуги, консумативи и др.) са 480 млн. лв. и намаляват с 2,1% годишно.

Средносписъчният брой на персонала на Банкова група ДСК към края на 2020 г. е 5 863 (2019 г.: 6 777).

Активите на един зает са 3,90 млн. лв. към края на 2020 г. Печалбата на едно лице от персонала е 29,9 хил. лв.

Балансови показатели на Групата

Активите на Банкова група ДСК към 31 декември 2020 г. са в размер на 22 882,9 млн. лв. и нарастват с 1 237,3 млн. лв. (или 5,7%) в сравнение с края на 2019 г.

Банка ДСК АД има 18,4% пазарен дял в общата сума на банковите активи в страната към края на 2020 г. (19,5% към края на 2019 г., съпоставено с консолидирани Банка ДСК и Експресбанк като не е добавен консолидационния ефект).

Кредитният портфейл (кредити и вземания от клиенти) на Банкова група ДСК по брутна стойност (преди обезценка) към края на 2020 г. е 12 950 млн. лв. и отчита годишен ръст от 2%.

Кредитите на граждани по брутна балансова стойност (преди обезценка) към края на 2020 г. са 8 000,5 млн. лв.

Пазарният дял на Банката при кредитите на домакинства в края на 2020 г. е 30,9% (2019 г.: 31,5%), като при потребителските кредити (вкл. нежилищни ипотечни кредити) и овърдрафти е 41,6% (2019 г.: 42,4%), а при жилищните – 24,8% (2019 г.: 25,5%). При кредитите на нефинансови предприятия пазарният дял към декември 2020 г. е 13,1% при 13,8% за 2019 г. Следва да бъде отбелязано, че с цел по-голяма прецизност и отчитане на органичната динамика, обемите, участващи в измерването на пазарната позиция са изгладени с наличните консолидационни ефекти.

Кредитите на предприятия и бюджет по брутна балансова стойност (преди обезценка) са 4 949,6 млн. лв.

Обезценката на портфейла (кредити и вземания от клиенти) към 31 декември 2020 г. е в размер на 1 002 млн. лв. (863.7 млн. лв. към 31 декември 2019 г.).

Клиентските депозити възлизат на 19 207,1 млн. лв. и отчитат годишен ръст от 7,4%.

Депозитите на граждани към края на 2020 г. са 15 105,6 млн. лв. като увеличението спрямо 2019 г. е с 10,2%.

Пазарният дял на Банката при депозитите на граждани към края на 2020 г. е 24,1% и остава на същото равнище спрямо година назад за Банка ДСК и Експресбанк заедно.

Депозитите на предприятия и бюджет възлизат на 3 813,4 млн. лв. към края на 2020 г.

Депозитите от финансови институции възлизат на 288,1 млн. лв.

Капиталова адекватност

Банкова група ДСК постоянно поддържа ниво на обща капиталова адекватност достатъчно за покриване на рисковете от дейността си и спазване на регулаторните изисквания. Към 31 декември 2020 г. общата капиталова адекватност е 22,44%. Банката осигурява 1 021.7 млн. лв. свободен капитал над общото капиталово изискване въз основа на процеса по надзорен преглед и оценка и комбинирания капиталов буфер, в т.ч. предпазен капиталов буфер (343.3 млн. лв.), буфер за системен риск (412 млн. лв.), буфер за ДСЗИ (137.3 млн. лв.) и антицикличен капиталов буфер (68.7 млн. лв.).

Кредитен риск

През 2020 г. Европа е дълбоко засегната от кризата, предизвикана от коронавируса COVID-19. В резултат на това много европейски държави въвеждат ограничителни мерки, включително и България, където извънредни мерки са въведени на 13 март 2020 г.. В подкрепа на клиентите си по кредити и в съответствие с Насоките на Европейския банков орган относно законодателните и частните мораториуми върху плащанията по кредити, прилагани с оглед на кризата, предизвикана от COVID-19, Банка ДСК предостави на клиентите си механизми за преговаряне основно по частния мораториум, но също така използва и вътрешно разработени инструменти за реструктуриране, като в този случай кредитите се класифицират и отчитат като реструктурирани.

Всички кредити с удължен краен срок на погасяване съгласно частния мораториум върху плащанията по кредити, както и всички останали модифицирани кредити (вкл. реструктурираните) се разграничават и наблюдават отделно от останалите.

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква в резултат на предоставените заеми на клиенти. Към края на 2020 г. кредитният портфейл на Банката на база на амортизирана стойност преди обезценка се състои от кредити на граждани и домакинства (57,1%) и кредити на предприятия (в т.ч. и бюджет) (42,9%). При кредитите на граждани и домакинства рискът е добре разпределен между заеми за текущи нужди (52,5%) и кредити, обезпечени с ипотека.

Банка ДСК АД измерва кредитния риск в съответствие с изискванията на МСФО (официално приети за отчитане според българското законодателство) и съгласно приетата Политика за обезценка на Банка ДСК в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност.

Коефициентът на покритие (процентите на покритие на кредитния портфейл от обезценки за очаквани кредитни загуби) към 31 декември 2020 г. е както следва:

Общ кредитен портфейл – 6,4%

Съгласно класификацията на качеството на портфейла по “фази” съгласно МСФО 9 покритието с обезценка за всяка група е както следва:

- Фаза 1 – 1,0%
- Фаза 2 – 12,2%
- Фаза 3 – 65,3%

Рискът произтичащ от характерния за Банката профил в банкиране на дребно е добре диверсифициран по видове продукти, обезпеченост и рискови експозиции. Следи се различна форма на свързаност между отделни експозиции и спрямо качеството им се предприемат и корективни мерки, които да ограничат превантивно нарастването на риска от концентрация. Въведените отраслови лимити за кредити на предприятия целят допълнително да се подобри

диверсификацията на риска в портфейла. Централизираната комисия по проблемни кредити следи спазването на лимитите на месечна база и налага ограничения и препоръчва конкретни мерки при отчитане на нарушения в лимитите или индикации за такава тенденция.

Към края на 2020 г. кредитните експозиции, които се обслужват редовно, включително и тези с повишен кредитен риск (класифицирани във Фаза 1 или Фаза 2) са 93,3%, като по продукти разпределението е както следва:

Потребителски кредити на граждани – 89,8%, стокови кредити на граждани – 86,8%, ипотечни кредити на граждани – 92,7%, кредити на микропредприятия – 82,0%, кредити на малки и средни предприятия – 89,8% и кредити на корпоративни клиенти – 97,1%.

През цялата година продължи работата по интензивни мерки за подобряване на процеса по следене и управление на качеството на портфейла, като подобряване на процедурите по обследване и анализ на проблемни кредити, подобряване на работата на инспекторите по проблемни кредити в клоновата мрежа, ранно идентифициране на проблемни експозиции и предприемане на интензивни действия за установяване на причините и намиране на решение, отговарящо на променените обстоятелства, съобразено едновременно с интересите, както на Банката така и на кредитополучателите. За тази цел Банката си сътрудничи интензивно и с компанията ОТП Факторинг България, на която Банката продава или възлага необслужвани кредити за управление.

Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква като резултат от необходимостта от осигуряването на средства за дейностите на Банка ДСК и управлението на нейните позиции. Той включва: риск институцията да не бъде в състояние да посрещне задълженията си и риск от финансова загуба при наложителна продажба на финансови активи с цел осигуряване на ликвидност.

Целта на управлението на ликвидния риск в Банка ДСК е осигуряване на достатъчно ниво на ликвидност за посрещане задълженията си, когато станат дължими при нормални и извънредни обстоятелства, без понасянето на значителни загуби от продажба на ликвидни активи или използване на по-скъпо финансиране.

Органът за управление на ликвидността е Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП). Регулярно пред Комитета се представя ключова информация за дейността на банката, на база на която се извършва управлението на ликвидността.

В допълнение към мониторинга на ликвидната позиция Банката анализира стабилността на привлечените средства от различни източници за определяне на очакваните изходящи парични потоци. Анализът се извършва периодично и информацията за промяна на поведението на вложителите се представя на ръководството на Банката.

За анализа на ликвидността се изготвят падежни таблици за активите и пасивите, в които паричните потоци по отделните активи и пасиви се разпределят в различни времеви интервали в зависимост от тяхната договорена дата за изплащане.

Очакваните парични потоци по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики се дължат на следните фактори:

- Липсата на договорен матуритет при депозитите на виждане. Очаква се да останат стабилни или да се увеличават
- Ипотечните и жилищни кредити на граждани имат оригинален договорен срок средно 23 години, но поради това, че основната част от тези кредити са с равни анюитетни вноски, средният ефективен срок е 14 години. В допълнение, клиентите все повече се възползват от опциите за частично или пълно предсрочно погасяване, което по закон е без санкция след изтичане на първата година от договора. Поради тази причина средният ефективен срок на портфейла допълнително се намалява до 5 години, предвид реално наблюдаваните обеми на предсрочни погашения през 2020 година.

Като част от управлението на ликвидния риск Банка ДСК поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и дългови ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури необходимата ликвидност:

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Периодично се извършва анализ на привлечените средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът от понасяне на загуба, поради колебания в нивата на пазарните (базови) лихвени проценти. Банката управлява поотделно лихвения риск в банковия и търговския портфейл.

Дейността на Банка е обект на риск от колебания в лихвените проценти, до степента, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти институцията е изложена на риск от неблагоприятни промени на пазарните лихвени криви.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути. Банка ДСК анализира лихвения риск от банковия портфейл като класифицира финансовите си активи и пасиви във времеви зони според чувствителността им към изменението на лихвените проценти по различни валути.

През 2020 година Банка ДСК АД преразглежда политиката си за управление на лихвения риск в банковата книга (ЛРБК) и я приведе в съответствие с изискванията на Европейския банков орган (EBA/GL/2018/02). Тя измерва експозицията си към ЛРБК като изчислява два основни индикатора – изменението в нетния лихвен доход (индикатор базиран на доход) и изменението в икономическата стойност на капитала (индикатор базиран на стойност), на база лихвените сценарии, описани в насоките на Европейския банков орган. Те представят чувствителността на дохода и капитала на Банка ДСК спрямо измененията в пазарните лихвени нива. Банката управлява лихвения риск от търговския портфейл като ограничава рисковото ниво чрез определяне на лимити за лихвена чувствителност, т. н. BPV лимити.

Валутен риск

Банка ДСК е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1,95583. Тъй като валутата, в която Банка ДСК изготвя финансовите си отчети, е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Политиката по управление на риска цели ограничаване на вероятните загуби от негативните движения на курсовете на чуждестранните валути различни от евро. Банка ДСК управлява валутния риск централизирано, спазвайки предварително одобрени от ръководството лимити за открити валутни позиции – общо и по валути, стоп-загуба и VaR (Value at Risk). Стратегията на Банката е минимизиране на влиянието на измененията на валутните курсове върху финансовите резултати. Информация за нивото на нетната открит валутна позиция се предоставя ежедневно на ръководството. Лимитите за ограничаване на валутния риск се актуализират периодично на база анализ на пазарната информация и вътрешните бизнес потребности на Банката.

За измерване на валутния риск се използва VaR модел. Основните характеристики на модела са исторически, при 99% ниво на достоверност и 1 ден период на задържане. За извеждане на корелационна матрица Банката използва исторически наблюдения за движението на валутните курсове за 250 работни дни.

Моделът VaR има своите ограничения като възможности за загуби с по-голяма честота и в по-голям размер от предвидените. За целта качеството на VaR модела се следи чрез непрекъснато бек-тестване. За оценка на валутния риск в екстремни ситуации се извършва и стрес-тестване на база на потенциални значителни изменения на валутните курсове.

По отношение на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, които не са хеджирани, Банката управлява нетната експозиция като купува и продава чуждестранна валута на спот курсове, когато се прецени за подходящо, при спазване на одобрените лимити за открит валутна позиция.

Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, лица и системи, или поради външни събития, като включва в себе си и правен риск.

Управлението на операционния риск в Банкова група ДСК се координира от Комитет за управление на операционния риск (КУОР), който е постоянен консултативен орган, подчинен на Управителния съвет (УС) на Банка ДСК и в него вземат участие ръководителите на основните самостоятелни звена от Централно управление. Заседанията се провеждат след края на всяко тримесечие на текущата година, като на тях се предоставя за разглеждане отчет за нивото на операционния риск и се планират мерките за ограничаване/елиминирание на последиците от операционните рискове, идентифицирани през изминалото тримесечие. Основен акцент в работата на КУОР е превенцията на операционните рискове, чрез прилагане на комплексен подход за ограничаване на предпоставките, водещи до възникване на операционни събития.

Отговорността за поддържането и развитието на системата за управление на операционния риск е възложена на Отдел „Управление на операционния риск“ към Управление „Обща политика и управление на риска“, което е част от независимо

от бизнес звената Направление „Управление на риска“. Направлението се ръководи от ресорен Изпълнителен директор на Банка ДСК.

Управлението на операционния риск включва дейности като идентифициране, регистриране на операционните събития, измерване на размера на щетите за Групата и определяне на необходимия капитал за покриване на риска от евентуална загуба. В Групата към настоящия момент изложеността към операционен риск се следи по вид на рисковите събития и по отделни групи дейности.

Групата разполага с изградена единна система за управление на операционния риск, основана на централизираното събиране на данни за операционни събития и периодично информиране на ръководството за нивото на операционния риск. Системата е базирана на така наречените риск отговорни лица - служители на мениджърски позиции в Централно управление, клоновата мрежа и дружествата от Групата, отговарящи за управлението на операционния риск в техните звена, съгласно възприетия децентрализиран подход при идентификация на операционните събития в Банкова група ОТП.

Потенциалните рискове се разглеждат като част от бизнес процесите, затова са обект на идентификация в самооценките на звената на Групата, като класификацията им се извършва ежегодно на базата на стандартизирана таксономия на операционните рискове. Целта на процеса по самооценка е да се идентифицират и оценят евентуалните слабости в процесите и да се набележат допълнителни мерки за ограничаване на остатъчния операционен риск.

Като част от рамката за управление на операционния риск на Групата се включва и управлението на моделните рискове, произтичащи от използваните вътрешни модели. Управлението на моделния риск има за цел да изгради среда с подходящи контроли чрез идентифициране на използваните модели, тяхната категоризация и оценка, както и спазването на изискванията на внедрените контроли. Отдел „Управление на операционния риск“ изготвя годишен доклад във връзка с моделните рискове, който се предоставя на членовете на КУОР, включващ начините, по които моделите в различните редови категории съответстват на изискванията за контрол.

Ежегодно се извършва инвентаризация на продуктите, предоставяни от Банките, като фокусът е подобряване на качеството на предлагането им. Целта на процеса е да се избегне възможността от настъпване на репутационен риск, поради прилагане на некоректни продажбени практики и минимизиране на риска от финансови загуби и загубата на доверие от страна на клиентите. В Правилата за съгласуване на кредитни, разплащателни и депозитни продукти на Банка ДСК АД е предвидено, че когато при разработването на продукти е необходимо внедряването на нов процес, система или дейност, или извършването на значителни промени в съществуващи такива, те трябва да се анализират и оценят от гледна точка на всички рискове, с които са свързани, вкл. различните категории операционен риск, за да се установи тяхното влияние върху рисковия профил на Банката и да се осигури въвеждането на подходящи мерки за тяхното управление и контрол. Звеното, което изготвя концепцията за нов продукт или промяна в съществуващ такъв, е отговорно за инициране на оценката на операционния риск.

Допълнително, преди внедряването на нов процес, система или дейност тя трябва аналогично да се анализира и оцени от гледна точка на операционния риск. Оценката се подготвя от звеното, което извършва промяната и се изпраща на Отдел „Управление на операционния риск“ за последваща оценка и анализ. За изготвяне на оценката се използват формите за самооценка на риска. При внедряване на ИТ системи, оценката се прави от звеното/звената, които са дефинирали бизнес изискванията за разработката.

Действителното ниво на операционния риск се следи посредством прилагането на система от ключови рискови индикатори, обхващащи основните рискови фактори, които могат да доведат до възникване на значими операционни загуби и прекъсвания на критични за Групата бизнес процеси. Системата е разработена на принципа на критични зони, с които се определя дали нивото на операционния риск е с ниска и очаквана стойност или е необходимо е да се направи анализ на причините за повишаване на стойността на конкретен индикатор и да се предприемат превантивни или коригиращи мерки. Системата от ключови рискови индикатори ежегодно се актуализира съвместно със всяко едно от звената, отговорни за следенето на конкретните индикатори.

„Нивото на толерантност към операционен риск в Банка ДСК АД“ също има за цел да следи приемливия максимален праг на експозицията, която Банка ДСК е склонна да поеме в случай на възникване на операционни събития за определен период от време. Дефинирани и ежегодно актуализирани са прагове за всички отделни рискови категории за операционния риск. При определянето на праговете на загубите се изследва разпределението на загубите по отделните рискови категории за предходните десет години и се използват осреднените им стойности, които се обвързват с одобреното от УС на Банка ДСК становище, относно поемането на риск за всяка една категория операционен риск.

Методологията за идентификация на потенциалните рискове е базирана и на децентрализирана оценка, извършвана от различните звена, ползващи методологическа подкрепа от Отдел „Управление на операционния риск“. Като част от този процес се изготвят и т.н. сценарийни анализи, имащи за цел да оценят потенциалните ефекти върху финансовото състояние на Групата и протичащите в нея процеси, при определена промяна на рискови фактори, свързани с вероятно на настъпване събитие с катастрофални последици.

Разработените правила и процедури за проследяване и оценка на операционния риск са в съответствие с европейското и национално законодателство, стандартите на Банкова група ОТП и съществуващите най-добри банкови практики в областта на управлението на операционния риск. Събираната и анализирана информация се използва при изчисляването на размера на собствената оценка на достатъчността на капитала за операционен риск.

Съвместно решение на Унгарската централна банка и Българска народна банка за прилагане на усъвършенствани модели за изчисляване на регулаторния капитал за операционен риск от Банка ДСК на индивидуална и на консолидирана основа

като част от Банкова група ОТП е в сила от 31.03.2014 година. В процеса по вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) се извършва детайлен анализ на влиянието на отделните видове риск върху капиталовата позиция на банката, включително чрез прилагане на набор от стрес тестове. Разработената и прилагана методология за извършване на стрес тестове в рамките на операционния риск е базирана на Монте Карло симулации, с чиято помощ се прави оценка за достатъчността на заделения капитал за операционен риск на Банкова група ДСК.

Процесът по идентифициране, измерване и управление на рисковете, свързани с възлагането на дейности на изпълнители извън Банката, също е в обхвата на управлението на операционния риск и отразява съвременните изисквания на европейското и национално законодателство. Класификацията на банковите дейности и разграничаването на критичните или важни такива за Банката, създадените механизми за контрол и въздействие върху външните изпълнители от страна на Банката и надзорните органи, дефинираните минимални задължителни условия, които да са заложили в договорите с външни изпълнители, оценките на външните изпълнители и разработените стратегии за алтернативно извършване на възложените дейности имат за цел да ограничат рисковете от изпълнението на дейности от външни доставчици и да не бъде допуснат риск от концентрация и силна зависимост от външни изпълнители при осъществяване на критични или важни дейности за Банката. Докладването към Комитета за управление на операционния риск и Управителния съвет на Банка ДСК на рисковете, свързани с възлагането на критични или важни дейности на външни изпълнители, е ангажимент на Отдел „Управление на операционния риск“.

Банковата група разполага със „Стратегия за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсване на дейността“, въз основа на която е разработен и подробен „План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсване на дейността“, чиято цел е осигуряване възстановяването на най-важните процеси до предварително определени от бизнес потребностите ѝ нива. В съответствие с него и Процедурите за възстановяване на бизнес процесите в банката ежегодно се извършва тест, който да удостовери готовността на Банката да възстанови процесите си в условия на кризисен сценарий.

През 2020 година световната пандемия и разпространение на COVID-19 бе основното предизвикателство пред Банка ДСК АД в сферата на операционния риск. Кризисната за страната ситуация бе преодоляна с вземането на категорични решения и предприемането на навременни мерки, които до максимална степен защитиха живота, безопасността и здравето на служителите и клиентите на Групата и осигуриха непрекъсваемостта на дейността ѝ.

Системата за управление на операционния риск е обект на регулярни проверки от страна на Управление „Банков надзор“ на БНБ, Управление „Вътрешен контрол и одит“ на Банка ДСК и специализирани одити, инициирани и осъществени по програма на Банка ОТП. Препоръките, отправени към Банката през 2020 г. от Управление „Банков надзор“ на БНБ и свързани с управлението на операционния риск, са изпълнени съобразно регулаторните изисквания и в срок. За 2020 година оценката от всички одити е, че Групата има създадена организация, процедури и контролни механизми за управление на операционния риск. Те са адекватни на обема на дейността и непрекъснато променящата се среда и развитие на Групата.

Инвестиционна програма

През годината Банковата група е направила инвестиции за 27,4 млн. лв. включително такива, касаещи интеграцията с Експресбанк.

Инвестициите в информационни проекти са 21,3 млн. лв., като дялът им е 78% от всички инвестиции (за 2019 г. този дял е 65 %).

Инвестициите за капитално строителство за годината са 1,1 млн. лв. в строително монтажни работи, целящи оптимизация и подобрения в стратегически обекти на централно управление.

0,4 млн. лв. е инвестираната сума за обновяване на осветителни системи, трансформация на работни места, визуална комуникация и подмяна на климатични системи.

ПОК ДСК Родина АД

Пенсионноосигурителна компания ПОК ДСК Родина е лицензирана за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване, като има регистрирани и управлява четири пенсионни фонда - Универсален пенсионен фонд, Професионален пенсионен фонд, Доброволен пенсионен фонд и Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми.

Към края на отчетната година ПОК ДСК Родина отчита печалба след данъци в размер на 15,4 млн. лв. (2019 г.: 15,5 млн. лв.). Приходите от управление на четирите пенсионни фонда са 31,1 млн. лв., което е ръст спрямо тези отчетени през 2019 г. от 12,4%.

Към края 2020 г. броят на осигурените лица в компанията нарасна на 814 хиляди, което е ръст от 7,3% спрямо 2019 г. Нетните активи управлявани от ДСК Родина достигнаха 3 035,6 млн. лв. и отбелязват ръст от 17,8% спрямо 2019 г. Към края на декември 2020 г. дружеството достигна пазарен дял по брой осигурени лица от 16,89% и 17,55% по нетни управлявани активи (2019 г.: съответно 15,93% и 16,50%).

ДСК Транс Секюрити ЕАД

ДСК Транс Секюрити е компания, специализирана във физическа охрана на обекти, дейности по инкасо, изграждане на структурни системи и кешови операции. Дружеството обслужва с тези дейности Банка ДСК АД, като същевременно разширява дейността си привличайки външни клиенти. По отношение на основната си дейност “Инкасо”, включително обслужване на ATM устройства, ДСК Транс Секюрити е сред водещите компании на пазара, поради добрата си кадрова и материална обезпеченост.

През 2020 г. дружеството извърши цялостно преразглеждане на структурата и ефективността на дейността си, оптимизиране на разходите и преизчисляване на ценообразуването на предоставяните услуги. Реализирания финансов резултат е печалба в размер на 0,97 млн. лв. (2019 г.: загуба от 1,13 млн. лв.) основно в резултат на намаление на разходите за материали, външни услуги и разходите за персонал (редуциране на служителите), както и повишаване на цените на услугите, които компенсират реализирания спад в приходите от дейността.

ДСК Турс ЕООД

Основният предмет на дейност на ДСК Турс ЕООД е свързан със стопанисване и експлоатация на туристическата база на Банка ДСК АД, хотелиерство и ресторантьорство, туроператорска и тур-агентска дейност. Дружеството стопанисва леглова база за морски и планински туризъм, балнеолечение и екологичен туризъм.

Компанията предоставя комплексни туристически услуги: хотелски резервации в България и целия свят, организирани екскурзии в страната и в чужбина, специализирани програми за балнео-туризъм, работни срещи, конференции и семинари, отход на море и планина, наем на автомобили и др.

ДСК Турс отчита загуба за отчетния период от 0,23 млн. лв. (2019 г.: печалба в размер на 0,03 млн. лв., като се има предвид, че през годината е реализиран приход от продажба на туристическа база).

ДСК Управление на активи АД

Към края на 2020 г. ДСК Управление на активи АД управлява дванадесет Договорни Фонда – “ДСК Алтернатива”, “ДСК Алтернатива 1” ((предишно име “ДСК Фонд на паричния пазар в лева”) и “ДСК Алтернатива 2” (предишно име “ДСК Фонд на паричния пазар в евро”) – фондове в краткосрочни облигации; “ДСК Стандарт”, “ДСК Евро Актив” (фондове в облигации), “ДСК Баланс” (балансиран фонд), “ДСК Глобални защитни компании” (предишно име “ДСК Имоти”), “ДСК Растеж” и “ДСК Глобални компании” (фондове в акции), “ДСК Стабилност” – европейски акции и “ДСК Стабилност” – немски акции (фондове със защита на главницата). От 2018 г. дружеството притежава лиценз за управление на ДФ “ДСК Динамика“, който следва максимално гъвкава инвестиционна стратегия за абсолютна доходност. През Q4 2020 г. е лицензиран от КФН нов фонд - Национален договорен фонд „ДСК-ОТП Премиум микс“, който все още не е стартирал дистрибуция. Фондът ще инвестира преимуществено в дялове на предприятия за колективно инвестиране от отворен тип, следващи стратегия на абсолютната възвращаемост при управление на портфейла или такива, инвестиращи основно в акции или и/или във финансови инструменти (деривати), свързани със стоки, управлявани от управляващо дружество ОТП Фонд Мениджмънт, Унгария, и в по-малка степен в дялове на договорни фондове, инвестиращи в облигации, управлявани от управляващо дружество „ДСК Управление на активи“ АД. Фондът може да инвестира и в дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар, деривати, както и във влогове в банки.

Към края на декември 2020 г. финансовият резултат на дружеството след данъци е печалба в размер на 0,06 млн. лв. (2019 г. 0,12 млн. лв.).

Общият размер на управляваните активи е в размер на 191,8 млн. лв. (2019: 205,3 млн. лв.).

ОТП Факторинг България ЕАД

Дружеството ОТП Факторинг България е създадено през 2010 г., с основен предмет на дейност извършване на факторингова дейност, в т.ч. покупка и събиране на вземания.

Дружеството е създадено с цел подобряване процеса по управление на проблемни кредити на Банката. Съвместната работа между Банка ДСК АД и факторинговото дружество включва продажба на проблемни кредити от Банката към него с прехвърляне на всички ползи и рискове, както и работа срещу комисионно възнаграждение от страна на дружеството по проблемни кредити, които остават в баланса на Банката. За финансиране на дейността си ОТП Факторинг България ЕАД ползва изцяло само кредити от Банка ДСК АД, поради което, рискът за Банката се определя от риска, който дружеството носи от придобитите от банката вземания, които са основен източник за погасяване на задълженията му.

Към края на 2020 г. дружеството реализира печалба след данъци в размер на 14,76 млн. лв. (2019 г.: 9,06 млн. лв.). Реализираният ръст спрямо предходната година се дължи основно на по-ниските разходи за провизии, както и на извършената продажба на дъщерното дружество Проектна Компания Комплекс Баня ЕООД.

ОТП Лизинг ЕООД

Дружеството е учредено през 2005 г. След вливането на Експресбанк в Банка ДСК, Банката става едноличен собственик на капитала на дружеството. ОТП Лизинг е специализирано в областта на финансовия и оперативен лизинг, като предлага услугите си за всички сектори на икономиката и промишлеността, с изключение за момента на сектора недвижимо имущество. Основна дейност му дейност е финансов лизинг на производствено оборудване, на строителна техника, на транспортна техника и на леки автомобили.

Дружеството е сред водещите компании на лизинговия пазар в България, въпреки засилената конкурентна среда. Нетният портфейл по финансов лизинг на ОТП Лизинг към края на 2020 г. е в размер на 921,9 млн. лв. Реализираната печалба за 2020 г. е 0.6 млн. лв. (2019 г.: 13,6 млн. лв.), като намалението на резултата на годишна база се дължи основно на нарастване на разходите за провизии спрямо 2019 г.

ДСК Лизинг АД

ДСК Лизинг е регистрирано през април 2005 г. През втората половина на 2005 г. бе създаден ДСК Ауто Лизинг ЕООД, 100% собственост на ДСК Лизинг, с предмет на дейност – лизинг на леки автомобили. През 2007 г. бе регистрирано и второ дъщерно дружество ДСК Лизинг Застрахователен Брокер ЕООД (името е сменено на ОТП Застрахователен Брокер ЕООД). През м. декември 2014 г. ДСК Лизинг АД учредява 100% дъщерно дружество – ДСК Оперативен Лизинг ЕООД, което е специализирано в предоставянето на оперативен лизинг на леки и товарни автомобили.

През 2020 г. дружеството продължи да обслужва основно клиентите си по съществуващите вече сключени договори, като новия бизнес се поема основно от дъщерното дружество ОТП Лизинг.

За отчетния период Групата на ДСК Лизинг реализира печалба в размер на 4,34 млн. лв. (2019 г.: 5,59 млн. лв.).

ДСК Мобайл ЕАД

Във връзка с дългосрочната стратегия на Банка ДСК АД за дигитализиране на банковите услуги и обвързването им с небанкови с цел предлагане на по-високо качество на комплексно обслужване, през септември 2016 г. беше учредено дъщерно дружество ДСК Мобайл ЕАД. Основният предмет на дейност на дружеството включва посредничество при търговия със стоки и услуги, маркетингови и рекламни дейности, разработване и опериране на информационни системи за обработка на данни.

Дружеството започва реална оперативна дейност през 2020 г. Сключени са договори за предоставяне на услуги, като е закупена и разработката на специализиран софтуер за целите на тези услуги, чиято доставка и интеграция приключи в началото на 2021 г.

Финансовият резултат от дейността към 31.12.2020 г. е загуба в размер на 0,10 млн. лв.

ДСК Дом ЕАД

През август 2018 г. Банка ДСК учреди дъщерно дружество ДСК Дом ЕАД, с основен предмет на дейност кредитно посредничество. ДСК Дом е обвързан кредитен посредник, като работи изключително с Банка ДСК и свързва пряко или непряко с Банката клиентите, търсещи кредитно финансиране.

ДСК Дом разполага с широка мрежа от представители в цялата страна (над 1200). Чрез своите представители ДСК Дом предлага на клиентите широката гама от жилищни и ипотечни кредити на Банка ДСК.

Към края на 2020 г. дружеството реализира печалба в размер на 0,27 млн. лв. (2019 г.: 0,18 млн. лв.).

Експрес Факторинг ЕООД

Дружеството е учредено през 2008 г. с предмет на дейност факторинг на клиентски задължения. След вливането на Експресбанк в Банка ДСК на 30.04.2020 г., 100% собственост на капитала му става Банка ДСК. От 1-ви октомври 2020 г. Експрес Факторинг се влива в Банката.

Реализираната печалба до месец септември 2020 г. е в размер на 2,45 млн. лв.

Регионален фонд за градско развитие АД

Дружество е учредено през 2011 г., с предмет на дейност финансиране, заемно или чрез участие в капитала на други дружества, на проекти със средства предоставени за изпълнение на целеви проекти и програми на Европейския съюз. Финансирането е под формата на дългосрочни нисколихвени кредити.

След вливане на Експресбанк в Банка ДСК на 30.04.2020 г., Банка ДСК става основен акционер на Фонда (52% участие в капитала).

Реализираният финансов резултат през 2020 г. на дружеството е печалба в размер на 0,34 млн. лв. (2019 г.: 0,36 млн. лв.).

Асоциирани предприятия**Дружество за касови услуги АД**

Дружеството за касови услуги е регистрирано през 2007 г. с акционери Банка ДСК АД, УниКредит Булбанк, Българска народна банка и Обединена българска банка. През 2008 г. като акционер се присъединява и Райфайзенбанк България. Всички акционери имат по 20% дял в капитала. През август 2019 г. Райфайзенбанк България продават притежаваните в дружество акции на останалите акционери, като по този начин дялът им в капитала нараства на 25%.

Към края на 2020 г. дружеството реализира печалба в размер на 1,36 млн. лв. (2019 г.: 1,33 млн. лв.).

Събития след края на отчетния период

Разпространението на COVID-19 продължава и след края на отчетния период да влияе върху глобалното търсене и предлагане. Продължава да съществува значителна несигурност в икономическата активност, което ще окаже директно негативно влияние върху кредитната активност и върху качеството на вече отпуснатите кредити.

Към този етап на разпространение на вируса и динамиката, с която се развива е трудно да бъдат измерени ефекти за икономическото развитие на Банката.

Няма други значими събития, идентифицирани след края на отчетния период.

Основни цели за 2021 г.

През 2021 г. ръководството на Банка ДСК АД поставя следните приоритети в дейността :

- Целият бюджет е изграден на предположението за разпространение на ефективна ваксина срещу Covid-19 през първото тримесечие и, че икономиката ще започне да се възстановява през второто тримесечие водейки до ръст на БВП от 4.3% през 2021 г;
- Запазване пазарните позиции - балансирана политика между обеми и цени с основна цел да се запазят текущите нива на пазарните дялове;
- Стратегия за диверсифициране на приходите - фокусиране върху таксите и комисионните (особено нетранзакционните), с цел да се неутрализират трудностите от свръхликвидната и нисколихвена среда;
- Политика за ефективност и оптимизация на разходите - реализиране на плана за синергия и идентифициране на допълнителни възможности за оптимизиране на разходите;
- Поддържане на стабилно разпределение на разходите за обезценка - усилия за смекчаване на въздействието на Covid-19, особено върху най-чувствителните сектори, разумна политика в процеса по отпускане на кредити и целене ефективно събиране;
- Оптимизиране на излишната ликвидност - фокусиране както върху намаляване на излишната ликвидност, така и върху намиране на оптимални от гледна точка на риск и рентабилност възможности за нейното пласиране;
- Поддържане на солидна капиталова адекватност - консервативна политика за поддържане на 5% буфер над минималните регулаторни изисквания (15%).

Основни цели на дружествата от Групата са следните:

ПОК ДСК Родина – през 2021 г. дружеството планира да остане сред водещите компании на пенсионно-осигурителния пазар, като очаква да засили позициите си и да увеличи пазарния си дял по брой осигурени лица и по размер на управляваните активи.

ДСК Транс Секюрити – през 2021 г. основната амбиция на дружеството е да увеличи ефективността и конкурентноспособността си. Сред планираните цели са оптимизация на организационната структура и процесите, разширяване на дейността, увеличаване на приходите от предоставени услуги на външни за Групата клиенти, както и автоматизация на процесите. В процес е и създаването на високотехнологичен мониторинг център.

ДСК Турс - дружеството запазва бизнес модела си през 2021 г. като планира да увеличи приходите си от туроператорска и агентска дейност.

ДСК Управление на активи – през 2021 г. дейността на дружеството ще се осъществява в съответствие с основните цели: увеличаване на активите под управление в ДСК Взаимни фондове; стабилно и устойчиво нарастване на цените на дяловете им; повишаване интереса на инвеститорите към КИС, чрез реализиране на маркетингови и разяснителни кампании.

ДСК Лизинг – през 2021 г. дружеството ще продължи да обслужва основно клиентите си по съществуващите вече сключени договори, като новия бизнес е поет основно от дъщерното дружество ОТП Лизинг.

ОТП Лизинг – дружеството планира да разшири дейността и да продължи да бъде сред лидерите на лизинговия пазар. Основно предизвикателство за управлението на ОТП Лизинг АД през следващия период ще бъде провеждането на адекватна политика предвид предизвикателствата на икономическа среда, фокусирана върху запазване на доброто качество на лизинговия портфейл при поддържане на оптимална доходност от дейността.

За целта ръководството на Дружеството планира да концентрира усилията си върху стриктния мониторинг на съществуващите лизингови договори, завишаване изискванията към рисковия профил на всички потенциални лизингоискатели, като в същото време се стреми към разширяване на достигнатия пазарен дял.

ДСК Дом - утвърждаване на ДСК Дом като най-големия кредитен посредник в България с най-многобройна клиентска мрежа; устойчив ръст на продажбите на ипотечни кредити; поддържане на високо качество на портфейла кредити; изградена структура от представители с трайни и лоялни взаимоотношения с ДСК Дом.

ДСК Мобайл – дружеството ще продължи да развива стартиралата през 2020 г. дейност, като предоставяните услуги на клиенти се очаква да стартират през второ тримесечие на 2021 г.

Регионален фонд за градско развитие - По отношение на ресурса и изпълнение на ангажиментите си по програма JESSICA и финансов инструмент ФГР Север, през 2021 г. дружеството ще насочи усилия в идентифициране на нови проекти и по-ускорено договаряне и алокиране на наличния ресурс. Дружеството ще следи развитието на портфейла си и ще извършва мониторинг на задълженията на кредитополучателите.

Докладът за управлението и дейността на Банка ДСК АД за 2020 г. е приет от Управителния съвет с протокол №6 от 16.03.2021 г.

Тамаш Хак-Ковач
Главен изпълнителен директор

Славейко Славейков
Изпълнителен директор

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ в съответствие с чл. 41 и чл.48 от Закона за счетоводството

ЦЕЛ

Банкова група ДСК се стреми да създава и поддържа високи стандарти за клиентско обслужване, модерни и удобни продукти и услуги, най-добри корпоративни и етични практики в работата с всички заинтересовани страни, спазвайки относимото законодателството.

Сред ключовите цели на банката е и постигането на лидерската позиция на пазара по отношение на всички сегменти на банкирането, като в същото време се акцентира върху редица инициативи в областта на устойчивото развитие. Банкова група отстоява позицията си на лидер по доверие сред потребителите на банкови и финансови услуги в страната и най-предпочитан от студентите работодател в банковия сектор.

СТРАТЕГИЯ

2020 г. се превърна в ключова година в историята и развитието на Банкова група ДСК. Въпреки несигурната оперативна среда, причинена от бързо нарастващата пандемия от COVID-19 и последвалата социално-икономическа криза, Банковата група успя да финализира успешно сливането с Експресбанк на 4 май 2020 г. В резултат на това, обединената банкова група се доближи до челната позиция по размер на активите, разполага с най-голямата клонова и банкоматна мрежа в страната и е пазарен лидер по депозити и кредитен портфейл с над 2.5 милиона клиенти.

Новата визия на Банковата група е заложена в края на 2020 г. - **Банка ДСК да бъде водещата банка във всеки един сегмент на българския банков пазар.** В контекста на негативните лихвени тенденции Банка ДСК планира да развива продажбите на своите инвестиционни продукти и засили кредитирането. В допълнение, банката ще развива своите дигитални канали за обслужване и ще предлага повече изцяло дистанционни услуги. Сред стратегическите цели на банката е и да предоставя изключително клиентско обслужване. В края на 2020 г. Банка ДСК стартира нова инициатива - New Service Vision (нов модел на обслужване), която има за цел да подобри клиентското преживяване и взаимодействието между екипите.

Банкова група ДСК осъзнава и своята отговорност за устойчивостта и стабилността на българската банкова система и системно значение за развитието на българската икономика. Сред стратегическите приоритети на банката са както защитата на средствата на клиентите, така и осигуряването на иновативни продукти и услуги.

Банка като хората

Новата идентичност на обединената банка е подчинена на идеята за удвоения потенциал и възможности на институцията и беше комуникирана през 2020 г. в специалната имиджова кампания „Банка ДСК - Банка като хората“. С нея тя затвърждава позицията си на по-силна, по-свързана и по-сплотена компания от всякога, която ежедневно се старее да заслужи доверието на всеки един клиент и да отговори на нуждите и очакванията му.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА, ИНФРАСТРУРА, ПРОДУКТИ:

Банкова група ДСК е собственост на унгарската Банка ОТП – банката-майка на Група ОТП, която е най-големият доставчик на финансови услуги в Унгария и регионален лидер на пазара в Централна и Югоизточна Европа. Група ОТП предлага висококачествени финансови решения на повече от 18 милиона клиенти в единадесет страни, използвайки своята клонова мрежа от над 1 600 офиса, мащабна АТМ мрежа и иновативни дигитални канали.

Заедно с дъщерните си дружества Банка ДСК предлага широка гама от допълнителни услуги като: пенсионно осигуряване, управление на активи, охрана, транспорт и инкасова дейност, туристически услуги.

Процесът на интеграция между Банка ДСК и Експресбанк завърши през м. май 2020 г. Това даде възможност бизнес дейностите, вътрешните системи, клоновата мрежа, активите и ресурсите на двете банки да бъдат обединени, което позволи да бъде изградена възможно най-добрата банкова организация. След сливането се взе най-доброто от двете институции – история и традиции в банковото дело, бизнес стратегии, експертиза и капацитет, продукти и иновации, за да продължим да предоставяме на нашите клиенти и служители оптимални възможности, като в същото време заемем лидерско пазарно присъствие в банковия сектор на страната. Новата обединена банка има възможност да приложи добрите практики и опита на силната европейска Група ОТП, от която сме неразделна част, както и да създаде нови възможности за служителите с цел развитие и работа в отлична среда.

СЛЕДВАНИ ПОЛИТИКИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И СПОМАГАТЕЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ:

Клиентско обслужване

Работата по обединението на Банка ДСК и Експресбанк създаде и **новите корпоративни ценности** за обединената банка. Те са резултат от съвместната работа на мениджърите от всички нива по време на интеграционния проект и включват - фокус върху клиента, отговорност, признание и екипност.

Фокусът върху клиента е от ключова важност в дейността на банката. Ето защо през 2020 г. с пандемията от коронавирус, тя насочи усилията си към осигуряване на още по-гъвкаво обслужване и продукти спрямо нуждите и индивидуалните изисквания на клиентите, за да могат да взимат правилните финансови решения в необичайната ситуация. Банката реагира бързо и адекватно, за да осигури **безопасността на своите служители и клиенти**. Беше разработена специална секция на корпоративния сайт, както и визуални материали, от които клиентите получаваха актуална информация за реда за безопасно обслужване в клоновете, възможностите за ползване на дистанционни услуги и друга полезна информация. Банкова група ДСК призова клоновата мрежа да се посещава само в случай на крайна необходимост и препоръча използване на широката банкоматна мрежа, електронното банкиране ДСК Директ и мобилното банкиране DSK Smart, както и на банкови карти за безкасови плащания. В случай на неотложно посещение на офис, Банка ДСК предостави възможност на клиентите предварително да заявят час за посещение в по-големите офиси чрез функционалността „Запази час за консултация“. За служителите от всички звена на Централно управление се създаде бърза и ефективна организация за осигуряване на отдалечен достъп и работа от вкъщи.

В подкрепа на клиенти, засегнати от кризата с Covid-19, бяха въведени **облекчаващи мерки за отсрочване и уреждане на задължения** с цел осигуряване на стабилност, спокойствие и сигурност. Банка ДСК се присъедини към Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки, във връзка с въведеното на 13 март 2020 г. извънредно положение. Също така, предостави на клиентите и възможността за безлихвени потребителски кредити за физически лица по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради ситуацията, предизвикана от COVID-19, на база сключено споразумение с Българска банка за развитие (ББР). Банка ДСК оказва подкрепа и на своите бизнес клиенти от МСП сегмента, като им предостави възможност за гарантирани от ББР кредити със споразумение за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността.

Банкова група ДСК има утвърдени традиции в измерването на удовлетвореността на своите клиенти. През 2020 г. Банкова група ДСК въведе нова метрика за измерване на клиентската удовлетвореност, която позволява на клиента да даде своята оценка за обслужването непосредствено след посещение в офис на банката. Този подход гарантира прозрачност и осигурява възможност за предприемане на незабавни действия в посока подобряване на обслужването във всеки един банков офис. Резултатите показват, че клиентите оценяват подхода като над 3 000 клиента са дали положителна оценка за обслужването.

Банкова група ДСК продължава да работи за **подобряване на клиентското обслужване**. В края на годината стартира стратегическа инициатива за въвеждане на нова визия за обслужване (**New Service Vision**), чиято цел е да осигури изключително клиентско преживяване.

И не на последно място, по отношение на подобряването на клиентското обслужване, Банкова група ДСК прави **регулярни проучвания на пазара на финансови услуги**, търсейки нови възможности и ниши за подобрене на услугите, които предлага, както и да наблюдава как се развиват вече наложените на пазара стандарти по отношение на обслужването на клиенти.

Усилията на банката постоянно да повишава качеството на предлаганите от нея продукти и услуги и да удовлетворява нуждите на клиентите, се потвърждават и от реализираните проучвания през 2020 г. Нивото на удовлетвореност от услугите, които предлага, остава стабилно и през тази трудна година, като над 80% от клиентите на банката заявяват, че са удовлетворени, а 2/3 от тях биха препоръчали Банка ДСК на техни близки и роднини. Банка ДСК бележи най-високия резултат за българския пазар и по NPS (Net promoter score) индикатора - +54.

От данните от национално представително проучване, проведено септември-октомври 2020 г. от агенция за маркетингови проучвания Кантар, става също ясно, че Банкова група ДСК продължава да държи лидерските позиции на пазара по отношение на запознатост с марката, дял обслужвани клиенти, лоялност и обмисляне на възможността за ползване на услугите ѝ (consideration). Има най-добро представяне и по най-важните имиджови атрибути за една банка – стабилност, надеждност, постоянно развиваща се и силна емоционална връзка с клиентите си. Изследването показва, че 99% от пълнолетното население на страната разпознават и знаят бранда ДСК, като банката е първо споменаване на 33% от тях, а 90% - я споменават на спонтанно ниво. ¾ от участниците в изследването декларират, че биха използвали услуги, предлагани от Банкова група ДСК, а 99% от настоящите клиенти не обмислят смяна на използваната от тях банка.

МОДЕРНИ ПРОДУКТИ И КАНАЛИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ

Като утвърден лидер на пазара на иновативни продукти и дигитални услуги в банковия сектор Банковата група разработва различни проекти с подход към **цялостно онлайн обслужване**. За да подобрява клиентското изживяване, Банка ДСК непрекъснато развива функционалностите на своите платформи за електронно банкиране. По повод усложнената обстановка в страната и увеличеното потребление на електронните канали за банкиране – ДСК Директ и DSK Smart, екипът на финансовата институция продължи да работи за тяхното усъвършенстване, за да бъдат максимално удобни и лесни за използване от потребителите.

През 2020 г. мобилно банкиране DSK Smart добави усъвършенствани функционалности и нов дизайн, разработени на база препоръки от потребители. Новата версия предлага подобрена навигация, опростен дизайн и редица възможности и конкурентни предимства. Разработката следва актуалните тенденции и съвременните стандарти при мобилните приложения.

В края на годината Банка ДСК въведе и възможността за **активиране на електронното банкиране ДСК Директ изцяло онлайн**. Регистрацията става с няколко лесни стъпки, без да е необходимо посещение на банков офис. За да активират ДСК Директ, клиентите трябва да имат открита разплащателна сметка в банката и активна банкова карта, издадена от Банка ДСК.

С приложението Evrotrust клиентите на Банка ДСК могат **изцяло онлайн да кандидатстват, получат и усвоят потребителски кредит без да е необходимо да посещават офиси на банката**. Процесът е максимално опростен с цел да е удобен и достъпен за клиентите. Те могат да получат договор за кредит в приложението на мобилния си телефон, могат да го прегледат и подпишат, след което да го изпратят обратно на банката. Възможност да подписват документи с КЕП имат и клиентите на Частно банкиране, като по този начин спестяват време, по-бързо и ефективно осъществяват необходимите им операции и получават 100% сигурност на личните данни. С помощта на Evrotrust и Кол центъра на финансовата институция, клиентите, които се намират временно извън страната, могат да извършват дистанционно, по електронен път операции, изискващи поставянето на подпис. Например – получаване на достъп до електронно и мобилно банкиране, заявяване на метод на подписване, регистриране на мобилен номер за 3D парола за пазаруване в интернет, откриване на банкова сметка, издаване на дебитни карти за физически лица и други.

В контекста на предизвикателствата, свързани с COVID - 19, клиентите на Банка ДСК, които изпитват временни затруднения, имат възможност да заявят **изцяло онлайн желанието си за разсрочване на кредити, а в следствие и да подпишат допълнителното споразумение по заема си**, отново с квалифициран електронен подпис (КЕП) на Evrotrust. Така, безопасно за здравето си и в условията на извънредна ситуация, те имат възможност дистанционно да се възползват и от тази услуга.

В периода на миграция на клиентите на Експресбанк към картовата система на Банка ДСК бе използван **иновативен начин за доставка на дебитните карти – чрез куриер**, на предварително посочен за целта адрес, за максимални удобство и сигурност на клиентите.

През 2020 г. банката предостави на **студентите удобна възможност да заплатят семестриалните си такси за обучение през електронното банкиране ДСК Директ**. Чрез него превеждането на университетските такси става дистанционно само с няколко клика. Освен време, плащането през ДСК Директ пести и средства, тъй като банковите такси за електронен превод са по-ниски от тези в клоновата мрежа. От изброените предимства могат да се възползват студентите на Висше Военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ Варна, Университета за национално и световно стопанство (УНСС), Техническият университет, Нов български университет и Медицински университет Варна.

ВЪТРЕШНИ ПРОГРАМИ И ИНИЦИАТИВИ ЗА ИНОВАЦИИ

Банкова група ДСК търси да разшири иновативната си дейност и през партньорства с млади, перспективни компании. Като **партньор на OTP Startup Partner Program** Банковата група търси възможност за сътрудничество с динамични стартапи. Четвъртото издание на програмата, което започна набирането на кандидати през септември 2020 г., предостави възможност за летищ старт на иновативни стартапи и скейлъп компании, които желаят да тестват приложимостта в банковия сектор на своите разработки в областта на потребителско преживяване и обслужване, вътрешна ефективност, продуктови иновации в банкирането на дребно и в банкирането за малки и средни предприятия, и др.

През юли 2020 г. Банкова група ДСК и OTP LAB (иновативният хъб на Банка ОТП) стартираха съвместна работа по **внедряването на вътрешен Портал за идеи**. Това е лесна за използване платформа, чиято цел е да бъде генератор за новаторски идеи - да използва, развива и подкрепя вътрешния потенциал на банката. Порталът за идеи е мястото, в което всеки един член на екипа може да сподели своята идея и да стане част от промяната. Първата кампания за иновативни идеи на тема „Иновации в изолация“ или как да се справяме успешно със ситуацията, причинена от коронавируса, е в процес на реализация и до момента предложени с оригинални идеи са подали 726 колеги и 52 екипа. 49 идеи са класирани за финала на първото издание.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Етични норми

Банкова група ДСК, като част от банковата Група ОТП, е ангажирана в борбата с корупцията и декларира нулева толерантност към всякакви форми на подкуп. В банката е приета Политиката за предотвратяване на корупцията, в която са дефинирани принципите за антикорупционната дейност и са идентифицирани основните области, които са изложени на риск от корупция.

Допълнително, в Етичния кодекс на институцията са формулирани ясни принципи и изисквания към служителите и партньорите на банката, както и на нейните дъщерни дружества, във връзка със спазване на етични норми в работата. Основните акценти в Етичния кодекс включват - правото на служителите за участие в политически или публичен живот, осигуряване на безопасна и здравословна работна среда, насърчаване на взаимно уважение, забрана за дискриминация и упражняване на тормоз, почтеност в бизнес отношенията, нулев толеранс към корупция и опити за оказване на влияние, ограничения за предоставяне и приемане на подаръци над определен размер. При съмнение или узнаване за евентуално нарушение на нормите, определени в Етичния кодекс и Политиката, служителите имат възможност да сигнализират, включително и анонимно на дирекция „Нормативно съответствие“, която предприема необходимите действия съгласно вътрешните правила.

Етичният кодекс на Банка ДСК и Политиката за предотвратяване на корупцията са публично достъпни на официалния сайт на банката.

Финансово образование и иновации

Като финансов и технологичен лидер на пазара, ориентиран и инвестиращ в знанията на младите хора, Банкова група ДСК носи отговорността да им осигури знания в областта на финансите. С тази цел през 2018 г. Банка ДСК стартира собствена програма за финансова грамотност, озаглавена „Национална финансиада“. Тя цели повишаване на финансовите знания на ученици на възраст 14-19 г. и техните родители. През 2020 г. банката разви програмата чрез специална медийна кампания с посланици, популярни за младата аудитория, които да споделят интересно съдържание и ценни съвети за това как да планират и управляват ефективно своите лични финанси.

И през 2020 г. надпреварата се проведе под формата на състезания между отбори от ученици и родители, участниците бяха разделени в две възрастови групи – 14-16 и 17-19 години, а отборите се състезаваха за спечелването не на една, а на общо 6 стипендии от Банка ДСК – по 3 във всяка възрастова група. Полуфиналите и финалите на „Национална финансиада“ се проведеха в атрактивен и изцяло нов дигитален формат, като за целта бяха използвани платформата за видео разговори Zoom и дигиталното решение за игри с образователно съдържание Kahoot. Победителите бяха излъчени от общо 992 записани отбора в първата фаза на състезанието.

През миналата година банката реализира още една своя образователна кампания - „Спокойни в интернет“, посветена на сигурността на потребителите в интернет. Програмата е насочена не само към клиентите на банката, но и към всички, които използват онлайн финансови и други услуги. Целта на кампанията е по лесен и разбираем начин да бъдат представени основните акценти за безопасно онлайн банкиране и сърфиране в интернет. Като обществено отговорна и ангажирана институция, Банкова група ДСК има за своя мисия да предоставя знание на потребителите, така че те да са спокойни, докато използват електронните канали за банкиране или пребиваване в онлайн среда.

Ранно детско развитие

Фокусът на социалните практики е партньорството с SOS Детски селища България – организация за социално развитие, която гарантира правото на всяко дете да има семейство и да расте в среда на любов, уважение и сигурност. Партньорството датира от 2011 г., когато банката пое ангажимент да се грижи постоянно за две SOS семейства.

Като един от най-лоялните, щедри и дългогодишни партньори и съмишленици на SOS Детски селища, през 2020 г. Банкова група ДСК получи голямата награда за най-крупен корпоративен дарител на годишните награди „Едно семейство“ на сдружението. Основание за нея е дългогодишната подкрепа на Банковата група. През 2020 г. постъпилата сума на дарения към SOS Детски селища през различните канали на Банка ДСК е над 800 000 лева.

Опазване на природните ресурси

Банкова група ДСК осъзнава, че инвестиционните проекти и дейности, реализирани с нейно финансиране, оказват въздействие върху използването на природни ресурси. Затова, когато осигурява кредитиране, банката изисква максимално спазване на законодателството.

Банковата група активно финансира „зелени проекти“, свързани с изграждане на възобновяеми енергийни източници като фотоволтаични централи, вецове, биогазови централи, изграждане на оборудване за рециклиране и др. В допълнение, в партньорство с Регионален фонд за градско развитие (РФГР), банката подкрепя устойчиви проекти, свързани с подобряване на енергийна ефективност на редица обществени сгради в страната, сред които читалища, стадиони, плувни басейни и др. Освен това, в партньорство с РФГР и с дъщерното си дружество – ОТП Лизинг, Банка ДСК участва във финансиране на редица проекти за осигуряване на екологичен транспорт.

Целта на Банкова група ДСК е да намали въздействието върху околната среда и от своите операции. От години банката следва политика за **безотпадъчна банкова администрация**, чиято основна цел е опазване на околната среда. На практика това включва събиране на всички използвани тонери и мастилени касети от печатащите устройства във всички клонове на банката и тяхното рециклиране. Банковата група прилага и политика на отговорна консумация на хартия с оптимизиране на печатните дейности чрез миграция на транзакциите към електронните канали, двустранно принтиране, намаляване на страниците на договорите и общите условия по продуктите.

Всички обновени клонове се изграждат според визията на Банковата група с енергоспестяващи фасади, а в цялата клонова мрежа се използват енергоспестяващи крушки. При реконструкцията на всички офиси се използват енергоефективни и съвременни отоплителни, охлаждащи, вентилационни и изолационни системи и решения, както и екологични материали и елементи.

От няколко години в банката е създадена организация за доброволно събиране от страна на служителите на пластмасови капачки и предаването им за рециклиране. Тази дейност обединява грижата за природата с подкрепата за благородни каузи - пластмасовите капачки се предават с цел рециклиране в определени за целта пунктове, а събраните от това средства се изразходват за различни дарителски инициативи.

През 2020 г. Банковата група създаде и собствена инициатива за служителите в подкрепа на природата и опазването на околната среда. Тя е част от политиката за корпоративна социална отговорност на Банкова група ДСК, но и начин за лично ангажиране на всеки един служител. Инициативата се проведе в две отделни седмици, фокусирани върху различни екологични теми. Първото издание се проведе през лятото под мотото „Банка ДСК – С мисъл за утре!“, а темата бе **опазването на водите**. В рамките на 7 дни служителите имаха възможност да получават интересна информация, факти и съвети по избраната тема, както и да участват в различни инициативи, целящи тяхната ангажираност и опазване на водите. Беше създадена и електронна кутия за „зелени идеи“, в която служителите изпращаха своите предложения относно намаляване консумацията на водни ресурси и опазването им. Включиха се и активно във фотоконкурс на тема „Вода“, а най-добрите фотографии бяха изложени в четирите сгради на централно управление в София и Варна, както и публикувани на страницата на банката в LinkedIn. Втората „Зелена седмица“ бе посветена на **управлението на отпадъците** с основен фокус върху стъпките за намаляване на отделяните отпадъци. Служителите се включиха и в предизвикателството „От нищо нещо“, в което трябваше да използват своето въображение и креативност и да изработят артикули от рециклирани или отпадъчни материали.

Благотворителни събития с участието на служителите

И през 2020 г. служителите взеха участие в различни събития, съчетаващи бягането и благотворителността. На 19 септември се проведе поредното издание на мини-маратона с кауза „Run2Gether - благотворително бягане по двойки“, което обединява силите на хора с различни възможности. С участието си отборът на Банка ДСК даде своята подкрепа за хората в неравностойно положение.

През октомври 2020 г. в събитието Business Run участваха рекорден брой служители от Банкова група ДСК - 52-ма. Бягането с кауза на спортен клуб “Бегач” се проведе за 7-ми пореден път. В щафета по бягане за отбори всеки тим е от 4-ма състезатели, като всеки от тях бяга по 4 км. По традиция 30% от таксите на събитието организаторите даряват за благотворителност.

Служителите на Банкова група ДСК и тази година не изневериха на добрата традиция в края на септември да прекарат един ден заедно на спортния терен и да подкрепят социално значима кауза. На 26 септември близо 200 служители на банката взеха участие в Спортен ден 2020 г., като премериха сили в спортовете футбол, баскетбол, волейбол, тенис на корт, тенис на маса, стрелба с лък и се забавляваха в с уроци по народни танци, аеробика, йога и салса. С участието си в събитието всеки член на екипа даде своя принос за каузата на Фонд „Лечение и рехабилитация на деца“ на Фондация ВCause, като Банка ДСК направи дарение в подкрепа на семейства с деца с хронични и генетични заболявания.

Дарения за болници

В края на март Банка ДСК и Пенсионно-осигурителна компания ДСК-Родина дариха сумата от 200 000 лв. на Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД за борба с коронавируса и по-конкретно - за оборудване с апаратура на Клиниката по Анестезиология и интензивно лечение, както и на Интензивното отделение към Клиника по кардиология. През април служители, заедно с клиенти и партньори на банката и ПОК ДСК Родина, дариха още средства в помощ на други болници в страната. 15 036,68 лв. бяха предоставени за медицински консумативи на многопрофилните болници за активно лечение във Враца, Ловеч и София. В рамките на коледна благотворителна инициатива бяха събрани допълнително над 2 000 лева за коледни подаръци за медицинския персонал в КОВИД отделението на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, който прекара празниците, грижейки се за живота и здравето на пациентите.

Подкрепа за културни проекти и проекти за градско развитие

Миналата година Банковата група даде своя принос и за развитието на местни проекти за култура и градско развитие. Заедно с Регионален фонд за градско развитие Банка ДСК сключи споразумения с община Габрово за развитието на града в рамките на четири проекта, целящи да запазят исторически и културни забележителности, да способстват за обновяване и създаване на съвременни условия за креативен културен туризъм и облагородяване на градската среда, касаещи Регионалния етнографски музей на открито „Етър“, реновиране на Регионален исторически музей, развитието на сувенирен магазин в Музей на хумора и сатирата и финансиране поупката на електрически автобуси. Стратегическата цел на тези проекти е да се съхранят традициите и културата, както и да се привлекат повече посетители и по-гостоприемно и ефективно да се оползотвори потенциала и предимствата на града.

Подкрепа за други социални проекти

Банкова група ДСК продължава партньорството си с фондация ВCause, а дейността на фондацията е насочена към развитие на дарителската култура, политиките в областта на дарителството и социалните инвестиции и др. През 2020 г. банката оказва финансова подкрепа за кампания на фондацията за събиране на средства в полза на Фонда за подкрепа на жени – жертви на домашно насилие. Средствата са предназначени за кризисните центрове, предоставящи услуги за жени и деца – жертви.

Представяне на банката като работодател

Банкова група ДСК се фокусира върху младите хора, на които дава възможност да се развият в една модерна и дружелюбна работна среда, да бъдат подготвени да посрещат предизвикателствата на професиите на бъдещето и да изграждат умения за работа в екип. Банковата група развива партньорства с различни университети в страната и търси най-подходящите формати на взаимодействие с младите. В рамките на **стажантската програма ДСК Старт в кариерата**, с участието на мениджъри и експерти от банката, студентите имат възможност да се запознаят в детайли с различните процеси и с естеството на работата в банката. Освен привлекателни условия за работа, Банковата група предлага и възможности за кариерно развитие не само на база отлични професионални качества.

Важна роля играят личностните и лидерските качества на служителите. С такъв фокус през 2020 г. Банкова група ДСК стартира и своята човешка кампания **„Всеки търси служители, ние търсим хора“**, лица на която станаха самите служители на банката и дъщерните дружества, всички изяви в своята област и способни да вдъхновяват колегите си. В рамките на визията на кампанията са включени цялостни инициативи и визуализации със служители на Банковата група, защото вярваме, че служителите са най-добрият фактор за препоръка на даден работодател. С тази цел в последните дни на 2020 г. стартира и програмата „Препоръчай приятел“ на Банка ДСК, която вече се радва на голям успех.

Банковата група е редовен участник и в различни **кариерни форуми**, които са още една връзка на институцията с млади таланти и утвърдени професионалисти. През 2020 г. Банкова група ДСК взе участие в 8 кариерните изложения Scale Up Your Career, Кариера УНСС, Дни на кариерата в УНСС, Career Show 2020, изложението от поредицата „Дни на кариерата – ИТ, комуникации и аутсорсинг“ и др. На форумите банката се срещна не само със студенти и млади специалисти, но и с хора с опит. Всички те бяха привлечени от имиджа на Банка ДСК и от възможностите, които предлага като стабилна и иновативна финансова институция. Те като цяло подпомагат връзката между бизнеса, университетите, помагат за професионалното развитие на студентите, а на банката дават възможност да открива бъдещите си кадри.

Такава възможност е Програмата Ново начало за най-масовата позиция – служител обслужване на клиенти в клоновата мрежа, позволяваща мобилност и ясна програма за обучение на новите колеги., която стартира през 2020г. Това е специализирана програма за въвеждане на служители във финансовата сфера, които нямат никакъв опит или имат опит, но различен от банковия. По тази програма през 2020 г. са назначени 13 служители на позиция фронт офис.

Банк ДСК прилага балансирана социална политика. През 2020 г. социалните разходи са 6,35 % от общите разходи за труд.

Вътрешното корпоративно развитие на служителите продължи да бъде един от управленските приоритети. През 2020 г. над 396 служители реализираха вътрешно кариерно развитие в Банковата група.

През 2020 г. са организирани и проведени 1 248 различни форми на вътрешно и външно обучение и самообучение на служителите, като броят на участията в тези обучения е 35 582 (един и същи служител се брои всеки път, когато е преминал през обучение.).

НАГРАДИ

През изминалата година Банкова група ДСК спечели редица награди. През януари банката беше удостоена от Forbes Business Awards със специална награда „Сделка на годината“ за придобиването на Societe Generale Експресбанк. През февруари за четвърта поредна година беше удостоена с наградата „Най-щедър и значим корпоративен партньор“ на SOS Детски селища България. През ноември зае 12-то място в класацията SEE Top 100 Banks на агенция SEE News за най-големите банки в Югоизточна Европа. Банката получи и три награди в конкурса „Сайт на годината“. Корпоративният сайт беше класиран на трето място в категория „Фирмен сайт“, а мобилното приложение DSK Smart беше класирано на трето място в категорията „Мобилни приложения“ както в класацията на журито, така и според оценката на публиката. През ноември Банка ДСК бе отличена от престижното международно финансово издание Global Finance за най-добър доставчик на услуги, свързани с валутни операции в България. В края на годината британското финансово издание The Banker обяви Банка ДСК за „Банка на годината в България 2020“ в конкурса „Банка на годината 2020“.

Тамаш Хак-Ковач
Главен изпълнителен директор

Славейко Славейков
Изпълнителен директор

**ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
в съответствие с чл.39 ЗСч и член 100н ЗППЦК**

1. Информация по чл.100н, ал. 8, т.1, б. „а“

„Банка ДСК“ АД спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление публикуван на интернет страницата на Българска фондова борса в съответствие с чл.39 ЗСч и на член 100н ЗППЦК;

2. Информация по чл.100н, ал. 8, т.3

Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане

Системата за вътрешен контрол на Банка ДСК АД се базира на ефективно вътрешно управление и рамка за вътрешен контрол, която включва ясна организационна структура и добре функциониращи независими звена за вътрешно управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит, които имат необходимите правомощия, статут и ресурси, за да изпълняват своите функции. Звената за управление на риска и звеното за нормативно съответствие са обект на преглед от страна на звеното за вътрешен одит.

Ръководителите на функциите за вътрешен контрол са в състояние да действат самостоятелно и независимо както и могат да изразяват притесненията си и да предупреждават пряко ръководния орган с надзорна функция, при необходимост, когато неблагоприятното развитие на даден риск засяга или може да засегне Банката.

Изградената рамката за вътрешен контрол в Банка ДСК АД осигурява:

- а. осъществяването на ефективни и ефикасни операции;
- б. разумно осъществяване на дейността;
- в. подходящо установяване, измерване и смекчаване на рисковете, на които е изложена банката
- г. надеждност на финансовата и нефинансовата информация, която се докладва;
- д. надеждност на финансовата и нефинансовата информация и на отчетността;
- е. спазване на законите и подзаконовите актове, надзорните изисквания и прилаганите от институцията вътрешни политики, процедури, правила и решения.

В процеса на оперативна работа в Банката, е организиран и се осъществява вътрешен финансов контрол - предварителен, текущ и последващ. В рамките на дейността на Банката са утвърдени системи за вътрешен контрол върху финансовата отчетност.

Предварителният контрол се извършва при всички видове счетоводни операции и предхожда извършването на счетоводните операции и има за цел да осигури тяхното законосъобразно реализиране.

Текущият контрол при операции с висока степен на операционен риск се извършва в процеса на осъществяване на банковите операции и има за цел текущото отстраняване на отклонения от установените правила и ред за извършване и оформяне на счетоводните операции, осигуряване на тяхното законосъобразно осъществяване, своевременно отстраняване на допуснатите грешки и други.

Последващият контрол обхваща всички действия и мерки, с цел своевременно да се открият незаконосъобразни действия и операции, пропуски и грешки, злоупотреби, разхищения и други нередности, които са били допуснати, въпреки взетите мерки от предварителния и текущия контрол.

Вътрешно-контролната среда, изградена от Банката, осигурява надеждността на отчетната информация. Функциите по контрол върху финансовата отчетност обхващат: организационна и оперативна независимост на звеното отговарящо за

финансовата отчетност от бизнес направленията; съгласуваност между организационната структура и процесите по контрол и управление на свързаните рискове чрез ясно определяне на отговорностите; интегрирани информационни системи даващи възможност за изготвяне на детайлни справки и отчети; разработена рамка от процедури и правила, свързани с финансовата отчетност и информационната сигурност; дефиниране и съблюдаване на нива на одобрение и система от вътрешни контролни процеси;

Част от структурата на Банка ДСК АД е Направление „Управление на риска“, основните задачи на което са свързани с: поддържането на адекватна политика за поемане на риск и методологии за оценка на риска, в съответствие с рисковия апетит и възприетата стратегия за управление на риска; организиране и осигуряване на адекватна система за измерване, докладване и ефективно управление на риска; планиране и управление изпълнението на проекти в сферата на управлението на риска; осигуряване на регулаторна и вътрешна отчетност, свързана с управление на кредитния, пазарния и операционния риск.

Контролът и управлението на риска на Банката се определя в зависимост от рисковия апетит и възможностите на Банката да осъществява мониторинг на поетите от нея рискове. За целта Банка ДСК АД има ясно дефинирани нива на компетентност, според вида и общия размер на риска, който се поема към клиент/контрагент и клиентска група. Звената, ангажирани с одобрителни и контролни функции в кредитния процес, са независими от бизнес направленията.

Банката използва вътрешна рейтингова система за оценка на кредитоспособността на своите клиенти.

Освен чрез клиентските и контрагентски лимити, Банка ДСК ограничава концентрацията на експозициите си и чрез отраслови лимити за фирмените си клиенти. Отрасловите лимити се определят съгласно методика, приета с Правилата за поемане на риск и се одобряват от Съвета по кредитите и лимитите, а спазването им се контролира от направление „Управление на риска“. Преразглеждане или актуализиране на лимитите би могло да се предложи при промяна в бизнес плана за рисковите експозиции към фирмените клиенти на Банката, при промени в макроикономическата рамка, които оказват или биха оказали съществено влияние върху развитието на принадлежащите към отрасъла фирми, респ. върху финансовите показатели на отраслите или при увеличаване на бизнеса над одобрения план за годината.

В областта на пазарния риск действат позиционни лимити, stop-loss лимити, VaR лимити и др., които подпомагат адекватното управление на този вид риск. Спазването на контрагентските лимитите е осигурено чрез тяхното интегриране в системата за сключване на трейдър сделки, като по този начин играят ролята на превантивен контрол. За пазарните лимити (VaR, Stop loss, BPV) отдел „Управление на пазарния риск“ осъществява последващ контрол. В рамките на банковата група са изградени специализирани аналитични среди, които позволяват своевременно наблюдение и управление на рисковете. Има изградена система за ескалация при нарушение на лимит и са дефинирани конкретни срокове за предприемане на коригиращи мерки в случай на нарушение. Самите лимити подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от промените в бизнес плановете и бизнес средата.

Банката има изработена надеждна система за идентификация, регистрация и последваща актуализация на всички възникнали събития, предизвикващи финансови щети, така и събития, които влияят на доброто име и репутацията на Банката. Събраната информация подлежи на регулярен анализ и представяне пред компетентните органи на управление на банката. Изготвени са планове за реакция при непредвидени обстоятелства, които да позволят запазване на работоспособността на банката и ограничаване на финансовите и репутационни ефекти от тяхното възникване.

Дирекция „Нормативно съответствие“ осигурява адекватно идентифициране, измерване и управление на риска, свързан с нормативното съответствие, който Банка ДСК може да претърпи като резултат от несъответствие с приложимите закони, надзорни изисквания, кодекси за поведение и стандарти в областите на съответствие, приложими към банковата дейност. Дирекцията осъществява контрол за спазването на действащата правна рамка, надзорните изисквания и вътрешните актове на Банка ДСК и Групата на ОТП Банк, в т.ч. Етичния кодекс, Правила за конфликт на интереси, за защита на личните данни, за прилагане на санкционни програми и др. Звеното извършва оценка за съответствие на продуктите предложени със съществуващата правна рамка и, ако е уместно, с всички известни предстоящи промени в законодателството, както и с надзорните изисквания. Дирекция „Нормативно съответствие“ предоставя методическа помощ и осъществява контрол върху дейността на Банка ДСК, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, и предлага мерки за отстраняване на несъответствията в тази област;

Управление „Вътрешен одит“ е структурната единица за независим вътрешен одит.

Организационното позициониране осигурява независимост при планирането и осъществяването на дейността по вътрешен одит, а докладването се извършва на най- високо управленско ниво - Управителен съвет, Надзорен съвет, управление „Вътрешен одит“ на банката- майка ОТП Унгария.

Целта, правомощията и отговорностите на Управление „Вътрешен одит“ са регулирани с Правила за вътрешен одит на Банка ДСК АД Група. Правилата са съобразени с действащите норми на: Закон за Българска Народна Банка, Закон за кредитните институции, Наредба № 10 на Българската Народна Банка от 24 април 2019 за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Законът за комисията за финансов надзор, Закон за публичното предлагане на ценни книжа, Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закон за пазарите на финансови инструменти.

Фокусът на дейността се определя от оценката на риска на отделните видове дейности и управленски звена на Банка ДСК и дъщерните дружества; от очакванията на висшия мениджмънт, от стратегическия план на банката и плана за непрекъсваемост на дейността; от бизнес плана, бюджета и инвестиционната политика на Банката; от постоянното оптимизиране на управленските процеси и на банковите операции, централизиране на определени дейности и процеси, предлагане на нови банкови продукти и програмното им осигуряване, разработването и внедряването на нови програмни продукти.

3. Информация по чл.100н, ал. 8, т.4

Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

- 3.1. „Банка ДСК“ АД няма значими преки или косвени акционерни участия по смисъла на чл. 85 (отм.) от Директива 2001/34/ЕО;
- 3.2. „Банка ДСК“ АД няма акционери, които притежават акции със специални права на контрол;
- 3.3. „Банка ДСК“ АД няма въведени ограничения върху правата на глас на акционерите;
- 3.4. Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на Управителния съвет и Надзорния съвет и внасянето на изменения в Устава са:
  - Устава на „Банка ДСК“ АД;
  - Раздел IV. „Механизъм за вземане на решения“ към Правилата за управление на Банка ДСК АД;
  - Политика за оценка на пригодността на членовете на управителния съвет / съвета на директорите и надзорния съвет, изпълнителните директори и ключов персонал в Банка ДСК и дъщерните дружества
  - Правила за конфликт на интереси.
- 3.5.1. Правомощията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на „Банка ДСК“ АД са определени в:
  - Устава на „Банка ДСК“ АД;
  - Раздел IV „Механизъм за вземане на решения“ към Правилата за управление на Банка ДСК АД.
- 3.5.2. Членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на „Банка ДСК“ АД нямат право да вземат решение за емитиране или обратно изкупуване на акции.

4. Информация по чл.100н, ал. 8, т. 5

Състав и функциониране на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

- 4.1. Съставът, съответно изискванията към състава на управителните и надзорните органи, Одитният комитет, Комитетът за управление на активите и пасивите, Инвестиционен комитет, Комитетът по риска, Комитет за подбор, Комитетът по възнагражденията и Комитет по развитие на продукти, ценообразуване и продажби на „Банка ДСК“ АД са определени в:
  - Устава на „Банка ДСК“ АД;
  - Правилата за управление на „Банка ДСК“ АД;
  - правилата/ процедурите за работа на съответния комитет.

4.1.1. Състав на Надзорния съвет

Надзорният съвет се състои най-малко от 3 и не повече от 7 члена, които отговарят на изискванията на чл. 10 и чл. 11 от ЗКИ, наредбите на БНБ за прилагането им и Насоки ЕВА/GL/2017/11 и ЕВА/GL/2017/12 на ЕБО.

Една трета от членовете на Надзорния съвет са независими по смисъла на чл. 10а, ал. 2 от ЗКИ и Насоки ЕВА/GL/2017/12 на ЕБО.

4.1.2. Състав на Управителния съвет

Управителният съвет се състои най-малко от 3 и не повече от 9 члена, които отговарят на изискванията на чл. 10 и чл. 11 от ЗКИ, наредбите на БНБ за прилагането им и Насоките на Европейския банков орган ЕВА/GL/2017/11 и ЕВА/GL/2017/12.

4.1.3. Състав на Одитния комитет

Одитният комитет се състои от трима члена, отговарящи на изискванията, предвидени в Закона за независимия финансов одит, двама от които, отговарящи на изискванията за независимост.

4.2. Функционирането на управителните и надзорните органи и комитетите на „Банка ДСК“ АД е уредено в:

- Правилата за работа на Надзорния съвет;
- Правилата за работа на Управителния съвет;
- Правилата за работа на Инвестиционния комитет;
- Правилата за дейността на Комитет за управление на операционния риск;
- Правилата за работа на Комитета по риска на Банка ДСК АД;
- Процедурата за работа на Комитета по подбор;
- Правила за работа на Комитет за управление на активите и пасивите;
- Правила за работа на Комитет по развитие на продукти, ценообразуване и продажби на Банка ДСК АД
- Правила за работа на Комитета по възнагражденията
- Статут на Одитния комитет

4.3. Функциите на Надзорния съвет на Банката са следните:

- Осъществява общ надзор върху законосъобразността и целесъобразността на банковата дейност и работата на изпълнителните органи.
Контролира изпълнението на решенията на Общото събрание на акционерите и на Управителния съвет.
- Избира и освобождава членовете на Управителния съвет и определя възнаграждението и мандата им.
Промените в състава на Управителния съвет не произвеждат действие, ако не е налице одобрение на БНБ.
- Одобрява решения на Управителния съвет за избор и освобождаване на председател и на заместник-председател на Управителния съвет (ако такъв е избран), на Главен Изпълнителен Директор и Изпълнителни Директори.
- Одобрява стратегическия и годишен бизнес план и бюджета на Банката.
- Одобрява решения за започване извършването и прекратяване на дейности в рамките на получения лиценз за банкова дейност.
- Свиква заседания на Общото събрание на акционерите и на Управителния съвет.
- Проверява и предлага за одобрение от Общото събрание на акционерите годишните финансови отчети, доклада за дейността на Банката и предложението на Управителния съвет за разпределение на печалбата.
- Одобрява промени в структурата на Банката чрез откриване или закриване на клон или промени в структурата на централното ѝ управление чрез откриване или закриване на самостоятелни звена.

- Одобрява решения за създаване на други фондове, освен задължителните, и определя условията за тяхното използване.
- Измежду своите членове избира членовете на Комитет за подбор, Комитет по риска и Комитет за възнагражденията и приема техните правила за работа на. В правилата, наред с другото, се уреждат ролята, състава и задачите на всеки от комитетите и процедура за обмен на информация и доклади между съответния комитет, Надзорния и Управителния съвет и други заинтересовани лица.
- Одобрява правилата за работа на Управителния съвет.
- Одобрява политиката по доходите в банката и банковата група и упражнява надзор за прилагането на Политика за възнагражденията.
- Одобрява приемане на основни вътрешни правила и политики, когато това е предвидено в настоящите Правила за управление.
- Одобрява решения за отпускане на вътрешни кредити, когато това е предвидено в нормативни актове или във вътрешни актове на Банката.
- Одобрява инвестиции, невключени в инвестиционната програма за годината.
- Одобрява решения за учредяване на дружества.
- Одобрява решения за придобиване и разпореждане с притежавани от Банката акции и дялове в дружества, с което ще придобие или загуби мажоритарно участие, и когато придобиването/разпореждането не е предвидено в годишния бизнес план и в инвестиционния план.
- Проверява и одобрява тримесечните доклади за дейността на Управителния съвет.
- По своя преценка може да изисква от Управителния съвет сведения или доклади по всеки въпрос, засягащ дейността на Банката.
- Изпълнява други функции, предвидени в закона, Устава, в тези правила или други вътрешни актове на Банката и се произнася по всеки въпрос, повдигнат пред него от Общото събрание на акционерите.

4.4. Функциите на Управителния съвет на Банката са следните:

- Взема решения по осъществяване на банковата политика и представлява Банката.
- Взема решения за започване извършването и прекратяване на дейности в рамките на получения лиценз за банкова дейност.
- Изготвя стратегическия и годишен бизнес план и бюджет на Банката.
- Взема решения за избор и освобождаване на председател и на заместник-председател на Управителния съвет (ако такъв е избран), на Главен Изпълнителен Директор и Изпълнителни Директори.
- Разглежда тримесечните отчети на Банката; приема и предлага годишните финансови отчети за утвърждаване от Общото събрание на акционерите чрез Надзорния съвет.
- Предлага чрез Надзорния съвет на Общото събрание на акционерите начин за разпределяне на печалбата, като определя частта, която се отнася във фонд "Резервен" и в другите фондове, както и частта, която се разпределя като дивидент или се използва за увеличаване на капитала.
- Предлага на Общото събрание на акционерите да избере две одиторски дружества, които съвместно да извършват независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката и на надзорните отчети, определени от БНБ.
- Приема правила за работа на Управителния съвет.
- Отговаря за адекватното и ефективно вътрешно управление и приема вътрешни правила и политики относно дейностите на Банката, включително: 1) за организацията и дейността на вътрешния контрол; 2) за избягване на конфликти на интереси; 3) за гарантиране надеждността на системите за счетоводна и финансова отчетност; 4) за гарантиране на финансовия и оперативен контрол и спазването на нормативните изисквания и стандарти.

- Приема вътрешни актове, уреждащи индивидуалната и колективна оценка за пригодност на членовете на Управителния и Надзорния съвет и на лицата, заемащи ключови позиции в Банката. Актовете предвиждат и правила относно състава и приемствеността при членовете на съветите.
- Отговаря за утвърждаването на корпоративна култура и ценности в Банка ДСК, които насърчават отговорно и етично поведение, като приема съответните вътрешни актове.
- Отговаря за упражняването на ефективен контрол върху пряко подчинените на Главен изпълнителен директор и на ръководителите на направления висши ръководни служители.
- Одобрява политиката и методите на управление на кредитния риск, както и методиките за определяне на лимити при поемане на риск и за оценка на рисковите експозиции.
- Взема решения за промени в организационната и управленска структура на Банката, доколкото не са възложени на друг орган или лица.
- Определя нивата на риск апетит и риск толеранс.
- Осъществява ефективен контрол на решенията на Комитета за управление на активите и пасивите по отношение на управлението на ликвидния риск.
- Разглежда тримесечните отчети на Комитета за управление на активите и пасивите и одобрява тримесечната оценка на ликвидния, валутния, лихвения, пазарния и операционния риск.
- Одобрява политиката за управление на ликвидността, както и плана за управление на ликвидността в случай на ликвидна криза.
- Одобрява Вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ).
- Одобрява Вътрешния анализ на адекватността на капитала (ВААК), който представя адекватността на регулаторния и вътрешния капитал за покритие на рисковете, свързани с дейността на Банката.
- Взема решения за отпускане на вътрешни, големи и други кредити, когато това е предвидено в нормативни актове или във вътрешни актове на Банката.
- Взема решения за получаване от Банката на кредити и кредитни линии и учредяване на обезпечения, включително в полза на трети лица.
- Взема решения за инвестиции, невключени в инвестиционната програма за годината.
- Приема методологията и процеса на планиране, и на принципите за контролинг.
- Приема правилата за политиката по доходите в банката и банковата група.
- Осъществява контрол за спазване на процеса за оповестяване и комуникация с компетентни институции и други заинтересовани лица.
- Взема решения за учредяване на дружества, за придобиване и разпореждане с акции и дялови участия.
- Взема решения за упражняване на права на Банката, произтичащи от притежавани акции и дялове в дружества, относно капитала на дружеството, състава на органите му, разпределение на печалба и други принципи въпроси.
- Взема решения за дългосрочно сътрудничество, включително междубанково сътрудничество и членство в международни организации или мрежи и извършва годишен преглед на резултатите от дългосрочни сътрудничества.
- Взема решение за назначаване на прокурист.
- Взема решение за създаване на други фондове, освен задължителните, и определя условията за тяхното използване.
- Докладва за дейността си най-малко веднъж на три месеца пред Надзорния съвет.
- Уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет за всички настъпили обстоятелства, за които може основателно да се счита, че са от съществено значение за Банката или нейните операции.

- Взема решение и по всички други въпроси, свързани с банковата дейност, ако това е предвидено в нормативен акт, в Устава, тези правила или други вътрешни актове или ако прецени, че това е необходимо и ако не са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите или на Надзорния съвет.

4.5. Функции на Одитния комитет

- Информира Управителния съвет за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на Одитния комитет в този процес;
- Наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в банката;
- Наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори във връзка с извършвани проверки на работата на регистрирания одитор с цел гарантиране на качеството ѝ;
- Проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с нормативните изисквания, включително целесъобразността на предоставянето на незабранени услуги, извън одита на банката, като дава предварително одобрение за сключване на договори с регистрирания одитор за възлагане на такива услуги;
- Уведомява Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори и Управителния съвет на Банката в 7-дневен срок от датата на всяко дадено одобрение за сключване на договор за възлагане на незабранени услуги извън одита;
- Отговаря за процедурата за подбор на одиторските дружества, които съвместно извършват одит на годишните финансови отчети на Банката, препоръчва на Управителния съвет да предложи на общото събрание на акционерите назначаването им;
- Отчита дейността си пред общото събрание на акционерите;
- Изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 31 май годишен доклад за дейността си.

5. Информация по чл.100н, ал. 8, т. 6

Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи

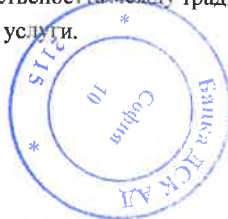
Банка ДСК осигурява многообразие чрез:

- балансирана полова и възрастова структура на всички нива на управление и контрол;
- образователно ниво и различни области от знанието (финанси, право, информационни технологии) в съответствие с националните регулаторни изисквания;
- адекватен за съответните позиции професионален опит при спазване на регулаторните изисквания.

Многообразието в Банка ДСК е свързано и с приемствеността между традициите в исторически аспект и бързото адаптиране към новите технологии в областта на финансовите услуги.

Тамара Хак-Ковач
Главен изпълнителен директор

Славейко Славевков
Изпълнителен директор

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2020**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на Банка ДСК АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Банка ДСК АД („Банката“) и нейните дъщерни дружества (общо „Банкова Група ДСК“ или „Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 година и консолидирания отчет за печалбата или загубата, консолидирания отчет за всеобхватния доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2020 година и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен по-долу в таблицата, описанието на това как този въпрос е бил адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Обезценка от кредитни загуби на кредити и вземания от клиенти**Виж Приложения 3 и 19 от консолидирания финансов отчет**

Предоставените кредити и вземания от клиенти представляват съществена част (52%) от общите активи на Банкова група ДСК към 31 декември 2020 година, като тяхната брутна балансова стойност възлиза на 12,950,030 хил. лв., а натрупаната обезценка е в размер на 1,002,038 хил. лв. Групата прилага модел на обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби (ОКЗ), в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти.

Определянето на обезценката на кредити и вземания от клиенти при прилагането на този модел е свързано с използването на значително ниво на преценки от страна на ръководството на Групата, по отношение на идентифицирането на кредити и вземания с кредитни загуби, и определянето размера на очакваните кредитни загуби. Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на ОКЗ са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за:

- проследяването на значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните експозиции кредити от клиенти по фази;
- определянето на „вероятността от неизпълнение/загуба” (PD/PL), „загубата при неизпълнение или загуба” (LGD/LGL) и „експозиция при неизпълнение или загуба” (EAD);
- включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ;
- обхвата и пълнотата на входящите данни и логиката на изчисление, тъй като Групата прилага статистически модели, основаващи

В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:

- Проучващи запитвания и получаване на актуализирано разбиране за процеса на определяне на обезценката за кредитни загуби на кредити и вземания от клиенти.
- Инспекция и преглед на вътрешните политики и процедури, свързани с процеса по определяне на обезценка за кредитни загуби. Проучващи запитвания към експертите на Групата, отговорни за моделирането и управлението на кредитния риск.
- Преглед и оценка на адекватността, последователността и продължаващата уместност на методологията и моделите, използвани от Групата, за целите на идентификация на кредитни загуби и изчисление на обезценка за избрани значими портфейли.
- Преглед и оценка на дизайна и приложението на ключови контроли при определянето на размера на обезценката на кредити и вземания от клиенти, и извършване на тестове на оперативната ефективност на контролите, свързани с изчислението на очакваните кредитни загуби.

На основата на горепосочените процедури, ние разработихме специално насочени одиторски процедури, така че да бъдем в състояние да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане, свързани с начислените обезценки за кредитни загуби на кредити и вземания от клиенти:

- Анализ и оценка на адекватността на приложените от ръководството допускания, заедно с експертите на одиторските екипи по оценка на кредитен риск, относно вероятността от неизпълнение/вероятността от загуба и приблизителната оценка на сумата на загубата при неизпълнение/ при събитие на загуба, в контекста на спецификата на портфейлите на Групата и наличието на вътрешна историческа информация и на данни за бъдещо развитие на параметрите;

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

се на входящи параметри, с произход от вътрешни и външни източници.

- допусканията и преценките на ръководството при прегледа на индивидуално значими кредитно-обезценени експозиции, свързани със скорошни загуби, набор от вероятностни сценарии по сумите и времето за разпределение на паричните потоци и крайните резултати, включително и бъдеща реализуемост на обезпеченията.
- влиянието върху тези предположения, преценки, параметри и очаквани парични потоци в резултат на социалните и икономическите последици на кризата, свързана с разпространение на вируса на COVID-19, включително мораториумни мерки и други събития през 2020 година.

Поради значимостта на горепосочените обстоятелства, че: а) процесът на определянето на обезценката по кредити и вземания от клиенти предполага множество преценки, присъщо високо ниво на несигурност при допусканията и преценките, и специфични модели и изчисления от страна на ръководството на отделните параметри на моделите и на размера на кредитните загуби; и б) съществеността на самия отчетен обект за консолидирания финансов отчет на Групата, както е посочено по-горе, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

- Анализ и оценка на уместността на направеното разпределение на експозициите по фази съгласно определените от Групата класификационни критерии;
- Анализ за разумност на изчисленията на използваните параметри за PD и LGD чрез преглед на подкрепяща информация за ключовите предположения и входящи данни;
- Независимо преизчисление, включително проверка на математическата и изчислителна логика, съвместно с експертите на одиторските екипи по оценка на кредитен риск, на параметрите, използвани в изчислението на обезценката за значими портфейли; както и извършване на процедури, на извадкова база върху съответните входящи данни;
- Проследяване на изчислението на очакваните кредитни загуби от Групата, за целите на начислението на обезценка за кредитни загуби към 31 декември 2020 година, включително входване на данни, обработка на данни и изчисление. За извадка от кредити е направено независимо преизчисление на очакваните кредитни загуби и са проследени резултатите до изчислението, извършено от Групата;
- Преглед и оценка, за извадка от индивидуално значими експозиции във Фаза 3, на уместността на прилаганата методология за обезценка. Извършване на детайлни тестове, на основата на извадка от кредити за оценка на адекватността на начислените обезценки за кредитни загуби. За съответните експозиции в извадката са направени следните одиторски процедури:
  - анализ и оценка на основните допускания и преценки, направени от ръководството на Групата, включително оценка на адекватността на прилаганите сценарии и тяхната тежест като вероятност, както и на очакваната бъдеща събираемост;
  - независим анализ на финансовото състояние и резултатите от дейността на кредитополучателите;
  - инспекция на доказателствата, подкрепящи обслужването на кредитите

Ключов одиторски въпрос**Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит**

от съответните кредитополучатели; както и

- анализ и оценка на оценителските доклади на обезпеченията по съответните експозиции.

- Оценка, съвместно с експертите на одиторските екипи по кредитен риск, на адекватността на анализа на Групата и съответните корекции отразяващи влиянието на кризата в резултат на пандемията COVID 19 и влиянието ѝ върху икономическата среда, както и върху всички аспекти на процеса по определяне на очаквани кредитни загуби и отчитащи ефектите върху тяхната стойност.
- Оценка на уместността и адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет на Групата относно обезценката за кредитни загуби на кредити и вземания от клиенти.

Ключов одиторски въпрос**Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит**

Вливане в Банката на придобити в предходна година дъщерни дружества при бизнес комбинация

Виж Приложения 1.з. и 39 от консолидирания финансов отчет

На 30 април 2020 година, дъщерното дружество Експресбанк АД се преобразува чрез вливане в Банка ДСК АД, дружеството-майка (съгласно член 262 на Търговския закон). През предходния отчетен период на 15 януари 2019 година, Банка ДСК АД придобива 99.74% от капитала на Експресбанк АД и непряк контрол върху нейните дъщерни дружества срещу съответно възнаграждение (цена на инвестицията). Тогава, за целите на придобиването е извършено разпределяне на цената на инвестицията между придобитите разграничими активи и пасиви, неконтролиращо участие и репутация (изцяло разпределена към Експресбанк АД), като последните са оценени съгласно изискванията на МСФО 3 *Бизнес комбинации*. Както е оповестено в Приложение 1.з. от консолидирания финансов отчет, последващото юридическо вливане на Експресбанк АД в Банка

В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:

- Проучващи запитвания и получаване на разбиране за счетоводната политика и отчитане на транзакцията по преобразуването чрез вливане на Експресбанк АД в Банка ДСК АД.
- Инспекция и преглед на вътрешните документи и процедури, свързани с процеса по вливането. Проучващи запитвания към експертите на Групата, отговорни за управлението и организацията на този процес.
- Проучващи запитвания и получаване на разбиране за процеса на текущо отчитане и мигриране на данните и финансовата информация в Банка ДСК АД.
- Инспекция и преглед на вътрешните документи, свързани с процеса по миграция.
- Преглед и оценка на дизайна и приложението, както и тестове на оперативната ефективност на ключови контроли в процеса на миграция, извършени заедно с експертите в областта на ИТ на одиторските екипи.

Ключов одиторски въпрос

ДСК АД не представлява бизнес комбинация от обхвата на МСФО 3, доколкото то по същество е комбинация на дружества под общ контрол. Съответно, придобитите от Банката при това преобразуване разграничими нетни активи са признати, класифицирани и оценени по техните балансови стойности от нейния консолидиран финансов отчет към датата на вливане (30 април 2020 година).

Правното преобразуване на Експресбанк АД чрез вливане в Банка ДСК АД е съществено събитие за Групата, извършено през текущия отчетен период, свързано със значителни ефекти и промени в процеса на консолидация. Счетоводното отчитане на тази транзакция е сложно, както поради множеството преценки и допускания от страна на ръководството на Групата, така и по отношение на техническата реализация на обработката на огромните бази данни от системите на вливаната банка (Експресбанк АД) към системите на Банка ДСК АД. По специално се има предвид:

- преценките за счетоводното третиране и представяне на транзакцията по вливането за целите на консолидирания отчет на Групата, както и на ефектите от нея;
- класифицирането, групирането и обединяването на салда и операции в резултат на вливането; както и
- преценката, анализите и процедурите за осигуряване на пълнотата и интегритет на прехвърлените в рамките на техническата реализация по обработката на обединените данни и финансова информация.

Поради значимостта на горепосочените обстоятелства, че: а) процесът на техническа интеграция е комплексен и предполага значителни обработки на прехвърлените данни и оценка относно техния интегритет; и б) съществеността на вливането като цялостен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, както е посочено по-горе, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

На основата на горепосочените процедури, ние разработихме специално насочени одиторски процедури, така че да бъдем в състояние да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане, свързани с вливането и миграцията на финансова информация на Експресбанк АД в системите на Банка ДСК АД:

- Съпоставяне на мигрираните салда съгласно заключителна оборотна ведомост на Експресбанк АД към 30 април 2020 година с тези, признати от Банка ДСК АД в резултат на вливането за пълнота, правилна класификация и стойностно равнение, включително проследяване прехвърлянето на корекциите до справедлива стойност на идентифицираните и признати активи и пасиви в рамките на бизнес комбинацията, както и на последващите амортизации и другите изменения в тези активи и пасиви до датата на вливането.
- Детайлно съпоставяне на индивидуалните позиции в депозитна база и кредитен портфейл относно техни ключови параметри и салда на данните на Експресбанк АД преди вливането с тези, включени в обединената база финансова информация на Банка ДСК АД.
- Изпълнение на избрани тестове на контроли, аналитични процедури и детайлни тестове, на извадкова база, по отношение на данни за салда и класове операции на Експресбанк АД, към и за четирите месеца приключващи на 30 април 2020 година, за проверка на пълнотата и точността на финансовата информация преди нейната миграция.
- Оценка на уместността и адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет на Групата относно отчитането на преобразуването чрез вливане на придобити в предходната година дъщерни дружества.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Банката („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Банката („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такава съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одиторите в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- Получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет.
- Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

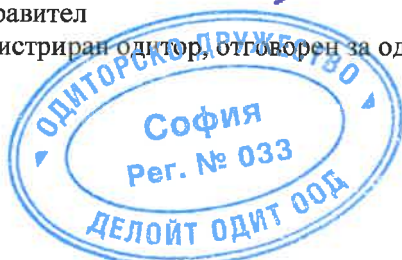
- Делойт Одит ООД и АФА ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 на Групата от Общото събрание на акционерите, проведено на 27 март 2020, за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 на Групата представлява шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Делойт Одит ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от АФА ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Групата на 12 март 2021 година, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Не са предоставяни посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, Делойт България ЕООД е предоставило следната услуга на Групата, която не е посочена в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата:
  - Анализ на съответствието с Процеса по надзорен преглед и оценка (ПНПО).
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, Делойт Одит ООД е предоставило следните услуги на Групата, които не са посочени в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата:
  - Одит на консолидиран групов финансов пакет към 31 декември 2020 година на Банка ДСК АД, изготвен съгласно счетоводните политики на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Одит на консолидиран групов финансов пакет към 31 декември 2019 година на Банка ДСК АД, изготвен съгласно счетоводните политики на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Одит на консолидиран групов финансов пакет към 31 декември 2019 година на Експресбанк АД (контролирано дружество), изготвен съгласно счетоводните политики на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Преглед на групов финансов пакет на Банка ДСК АД към 30 септември 2020 година, изготвен съгласно счетоводните политики на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Аналитични процедури върху групов консолидационен пакет към 31 декември 2020 година на ОТП Факторинг България ЕАД (контролирано дружество), изготвен в съответствие със счетоводната политика на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Аналитични процедури върху групов консолидационен пакет към 31 декември 2019 година на ОТП Факторинг България ЕАД (контролирано дружество), изготвен в съответствие със счетоводната политика на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Аналитични процедури върху групов консолидационен пакет към 31 декември 2020 година на ДСК Управление на активи АД (контролирано дружество), изготвен в

- съответствие със счетоводната политика на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
- Аналитични процедури върху групов консолидационен пакет към 31 декември 2019 година на ДСК Управление на активи АД (контролирано дружество), изготвен в съответствие със счетоводната политика на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Одит на отделни позиции от консолидиран групов консолидационен пакет към 31 декември 2020 година на ДСК Лизинг АД (контролирано дружество), изготвен в съответствие със счетоводната политика на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Одит на отделни позиции от консолидиран групов консолидационен пакет към 31 декември 2019 година на ДСК Лизинг АД (контролирано дружество), изготвен в съответствие със счетоводната политика на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Одит на групов финансов пакет към 31 декември 2020 година на ОТП Лизинг ЕООД (контролирано дружество), изготвен съгласно счетоводните политики на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС;
  - Одит на групов финансов пакет към 31 декември 2019 година на ОТП Лизинг ЕООД (контролирано дружество), изготвен съгласно счетоводните политики на Група ОТП Банк РТ, Унгария, основани на МСФО, в съответствие с МОС.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, АФА ООД е предоставило следната услуга на Групата, която не е посочена в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата:
- Обучение на служители на Банка ДСК АД по анализ на финансови отчети.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, Делойт Одит ООД и АФА ООД, освен одита, са предоставили съвместно следните услуги на Банката и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата:
- Договорени процедури съгласно изискванията на Наредба 14 на БНБ за периода 1 януари – 31 декември 2019 година – относно описание на състоянието на системите за вътрешен контрол на Банката, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“.
  - Договорени процедури съгласно изискванията на Наредба 14 на БНБ за периода 1 януари – 31 декември 2019 година – относно описание на състоянието на системите за вътрешен контрол на Експресбанк АД (контролирано дружество), в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“.
  - Договорени процедури, свързани с финансовия надзор, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“, по отношение ГФО за Надзорни цели на ПОК „ДСК-Родина“ АД (контролирано дружество) и управляваните от него фондове за 2019 година, представляващи съпоставяне на извадкова база на сумите в отчета за финансовото състояние и отчета за всеобхватния доход в ГФО за надзорни цели, с цел най-общо съответствие със съответните суми в одитираните годишни финансови отчети, изготвени съгласно националното счетоводно законодателство, приложимо за 2019 година и МСФО; както и договорени процедури, свързани с финансовия надзор, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание

услуги 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“, по отношение на системата за управление на дружеството и фондовете към 31 декември 2019 година.

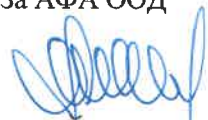
За Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

За АФА ООД

Рени Йорданова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. Оборище 38
1504 София, България

16 март 2021 година

Съдържание:

Консолидиран отчет за печалбата или загубата	1
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	3
Консолидиран отчет за финансовото състояние	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	5
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	7
1. База за изготвяне и правен статут и управление	8
2. Основни елементи на счетоводната политика	20
3. Оповестяване на политиката по управление на риска	46
4. Нетен доход от лихви	106
5. Нетен доход от такси и комисиони	106
6. Нетни доходи от търговия	107
7. Нетни доходи от други финансови инструменти, оценени по справедлива стойност през печалби и загуби	107
8. Нетни печалби от освобождаване на финансови активи, оценени по амортизирана стойност	108
9. Други оперативни доходи, нетно	108
10. Нетни загуби от обезценка на финансови активи	109
11. Нетни загуби от обезценка на нефинансови активи	109
12. Разходи за персонала	109
13. Разходи за амортизация	110
14. Други разходи	110
15. Разход за данък върху печалбата	111
16. Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	111
17. Финансови активи, държани за търгуване и деривативни финансови инструменти	112
18. Кредити и вземания от банки	117
19. Кредити и вземания от клиенти	118
20. Вземания по договори за факторинг	119
21. Нетни вземания по финансов лизинг	120
22. Инвестиции в ценни книжа	121
23. Репутация	122
24. Инвестиционни имоти	124
25. Активи с право на ползване	125
26. Дълготрайни материални активи	127
27. Нематериални активи	131
28. Други активи	132
29. Депозити от банки и кредити от банки и финансови институции	132
30. Депозити от клиенти	134
31. Задължения по лизинг	135
32. Провизии	135
33. Пасиви по отсрочени данъци	137
34. Други задължения	139
35. Основен капитал и резерви	139
36. Условни задължения и ангажименти	140
37. Парични средства и парични еквиваленти	141
38. Асоциирани дружества	142
39. Бизнес комбинации и вливания	142
40. Сделки между свързани лица	147
41. Оповестявания по Закона за кредитните институции	148
42. Събития след края на отчетния период	148

Консолидиран отчет за печалбата или загубата
 за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

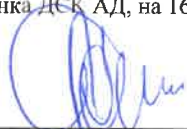
<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2020	2019 преизчислен
Приходи от лихви		633 645	669 715
Разходи за лихви		<u>(14 872)</u>	<u>(26 120)</u>
Нетен доход от лихви	4	<u>618 773</u>	<u>643 595</u>
Приходи от такси и комисиони		295 789	304 751
Разходи за такси и комисиони		<u>(39 201)</u>	<u>(48 405)</u>
Нетен доход от такси и комисиони	5	<u>256 588</u>	<u>256 346</u>
Нетни приходи от търговия	6	191 088	26 761
Нетни приходи от други финансови инструменти, оценени по справедлива стойност през печалби и загуби	7	(1 936)	9 018
Нетни печалби от освобождаване на финансови активи, оценени по амортизирана стойност	8	10 215	6 991
Нетни загуби от валутна преоценка		(162 260)	(1 732)
Други оперативни приходи, нетно	9	<u>29 243</u>	<u>17 872</u>
Оперативен доход		<u>941 711</u>	<u>958 851</u>
Нетни загуби от обезценка на финансови активи	10	(281 120)	(93 238)
Нетни загуби от обезценка на нефинансови активи	11	(912)	(8 603)
Нетни приходи/(разходи) за провизии	32	10 865	(21 294)
Разходи за персонала	12	(197 780)	(192 433)
Разходи за амортизация	13	(80 713)	(91 839)
Други разходи	14	(201 556)	(205 885)
Печалба от продажба на дъщерни дружества	39	3 098	-
Дял от печалбата на асоциирани предприятия, отчитани по метода на собствения капитал	38	<u>331</u>	<u>541</u>
Печалба преди данъци		<u>193 924</u>	<u>346 100</u>
Разход за данък върху печалбата	15	<u>(18 403)</u>	<u>(32 346)</u>
Печалба за годината от продължаващи дейности		<u>175 521</u>	<u>313 754</u>
Преустановени дейности - дъщерни дружества с цел препродажба:			
Загуба от дъщерни дружества, придобити с цел препродажба		-	(1 783)
Печалба за годината		<u>175 521</u>	<u>311 971</u>

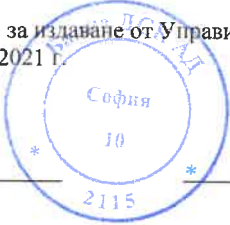
Консолидиран отчет за печалбата или загубата
 за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.
 (продължение)

В хиляди лева	Прил.	2020	2019 преизчислен
Печалба за годината, отнасяща се до:			
Собствениците на предприятието майка:			
Печалба за годината от продължаващи дейности		173 563	311 180
Загуба от дъщерни дружества, придобити с цел препродажба		-	(1 780)
		<u>173 563</u>	<u>309 400</u>
Печалба за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка			
Неконтролиращо участие:			
Печалба за годината от продължаващи дейности		1 958	2 574
Загуба от дъщерни дружества, придобити с цел препродажба		-	(3)
		<u>1 958</u>	<u>2 571</u>
Печалба за годината, отнасяща се до неконтролиращото участие		1 958	2 571

Консолидираният отчет за печалбата или загубата следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 42, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 16 март 2021 г.

 Тамаш Хук-Ковач
 Главен изпълнителен директор

 Славейко Славейков
 Изпълнителен директор

Съгласно одиторски доклад:

 Силвия Пенева
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Делойт Одит ООД

Дата: 16.03.2021

 Рени Йорданова
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 АФА ООД

Дата: 16.03.2021

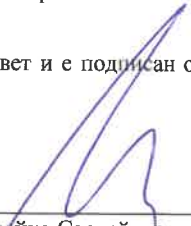
Консолидиран отчет за всеобхватния доход
за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

В хиляди лева	2020	2019 преизчислен
Печалба за годината	175 521	311 971
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани впоследствие в печалбата или загубата</i>		
Себестойност на хеджирането на форуърден елемент за валутен и форуърден базов спред, когато не участва в хеджиращото взаимоотношение	(9 613)	(14 811)
Изменение на преоценъчния резерв от инвестиции в дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	22 984	36 515
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които могат да бъдат рекласифицирани впоследствие в печалбата или загубата	<u>(1 464)</u>	<u>(2 593)</u>
	<u>11 907</u>	<u>19 111</u>
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани впоследствие в печалбата или загубата</i>		
Изменение на преоценъчния резерв от инвестиции в капиталови инструменти, отчитани през друг всеобхватен доход	239	3
Печалби и загуби от преоценка на земи и сгради	-	(28)
Последващи оценки на пасиви на пенсионни планове с дефинирани доходи	(99)	(1 351)
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани впоследствие в печалбата или загубата	<u>(51)</u>	<u>(3)</u>
	<u>89</u>	<u>(1 379)</u>
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	<u>11 996</u>	<u>17 732</u>
Общо всеобхватен доход	<u>187 517</u>	<u>329 703</u>
Отнасящ се до:		
Собствениците на предприятието майка	185 559	327 104
Неконтролиращо участие	1 958	2 599

Консолидираният отчет за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 42, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 16 март 2021 г.

Тамаш Хак-Ковач
Главен изпълнителен директор

Славейко Славейков
Изпълнителен директор

Съгласно одиторски доклад:

Силвия Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Делойт Одит ООД
Дата: 16.03.2021

Рени Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД
Дата: 16.03.2021

Консолидиран отчет за финансовото състояние
към 31 декември 2020 г.

		31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислен
<i>В хиляди лева</i>	Прил.		
Активи			
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	16	3 741 532	2 707 191
Финансови активи държани за търгуване	17	63 111	208 318
Деривативни финансови инструменти	17	62 769	31 536
Кредити и вземания от банки	18	2 393 813	2 951 256
Кредити и вземания от клиенти	19	11 947 992	11 827 941
Вземания по договори за факторинг	20	179 099	222 578
Нетни вземания по финансов лизинг	21	990 039	1 050 803
Инвестиции в ценни книжа	22	2 752 511	1 832 493
Текущи данъчни активи		15 381	7 447
Инвестиции в асоциирани дружества	38	3 626	3 773
Репутация	23	78 547	78 547
Инвестиционни имоти	24	19 854	20 297
Активи с право на ползване	25	26 339	67 406
Дълготрайни материални активи	26	422 614	440 809
Нематериални активи	27	91 101	120 742
Други активи	28	94 557	74 405
Общо активи		22 882 885	21 645 542
Пасиви			
Депозити от банки	29	36 897	77 557
Деривативни финансови инструменти	17	86 191	43 493
Депозити от клиенти	30	19 206 792	17 877 638
Кредити от банки и финансови институции	29	54 220	285 207
Текущи данъчни пасиви		712	1 243
Задължения по лизинг	31	24 393	65 166
Провизии	32	86 885	101 488
Пасиви по отсрочени данъци	33	13 770	15 700
Други задължения	34	118 013	108 384
Общо пасиви		19 627 873	18 575 876
Собствен капитал			
Основен капитал	35	1 328 660	1 327 482
Резерви	35	1 668 877	1 370 943
Неразпределена печалба		245 244	356 083
Капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		3 242 781	3 054 508
Неконтролиращо участие		12 231	15 158
Общо собствен капитал		3 255 012	3 069 666
Общо пасиви и собствен капитал		22 882 885	21 645 542

Консолидираният отчет за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 42, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 16 март 2021 г.

Тамаш Хан-Ковач
Главен изпълнителен директор

Славейко Славейков
Изпълнителен директор

Съгласно одиторски доклад:

Силвия Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита
Делойт Одит ООД
Дата: 16.03.2021

Рени Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита
АФА ООД
Дата: 16.03.2021

Консолидиран отчет за паричните потоци
за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2020	2019 преизчислен
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба преди данъци		193 924	346 100
<i>Корекции:</i>			
Нетни загуби от обезценка на финансови активи	10	281 120	93 238
Нетни загуби от обезценка на нефинансови активи	11	912	8 603
Амортизация	13	80 713	91 839
Нетни загуби/(печалби) от операции с инвестиции		(189 152)	(10 439)
Нетни загуби от валутна преоценка		162 260	1 732
Нетен лихвен приход	4	(618 773)	(643 595)
Дивиденди	9	(40)	(59)
Дял от печалбата на асоциирани предприятия		(331)	(541)
Печалба от продажба на дъщерно дружество	39	(3 098)	-
Увеличение/(намаление) на провизии		(10 865)	21 294
Други непарични изменения		14 154	(5 848)
Нетни парични потоци използвани в оперативна дейност преди изменение в активите и пасивите от оперативна дейност		(89 176)	(97 676)
Промяна в активите, участващи в оперативната дейност			
Намаление/ (увеличение) на ценни книжа, държани за търгуване		138 788	(119 077)
Намаление/ (увеличение) на кредити и вземания от банки		590 743	(960 166)
Увеличение на кредити и вземания от клиенти		(346 143)	(4 448 866)
Намаление/ (увеличение) на вземания по договори за факторинг		25 934	(184 410)
Намаление/ (увеличение) на вземания по финансов лизинг		41 667	(899 909)
Намаление/(увеличение) на други активи		17 403	46 469
Промяна в пасивите, участващи в оперативната дейност			
(Намаление)/ увеличение на депозити от банки		(40 660)	64 931
(Намаление)/увеличение на кредити от банки и финансови институции		(230 987)	86 298
Увеличение на задължения по получени депозити от клиенти		1 437 333	6 330 759
Увеличение на други пасиви		5 838	36 186
Парични средства, генерирани от операции		1 550 740	(145 461)
Получени лихви		609 197	660 545
Платени лихви		(8 141)	(27 788)
Платен данък върху печалбата		(30 316)	(37 790)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		2 121 480	449 506
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, нетно		(35 789)	(257 751)
(Покупки)/продажби на инвестиции в ценни книжа, нетно		(860 267)	(207 862)
Получени дивиденди		518	59
Придобиване на дъщерни дружества нетно от придобитите парични средства		-	(311 399)
Придобиване на асоциирани дружества		-	(475)
Придобиване на акции в контролирано дружество		-	(37 620)
Продажба на дъщерни дружества, нетно от парични средства	39	3 111	-
Продажба на дъщерни дружества, придобити с цел продажба		-	(1 783)
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност		(892 427)	(816 831)

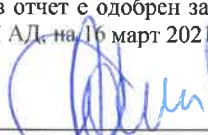

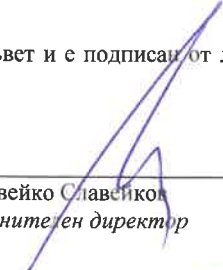
Консолидиран отчет за паричните потоци
 за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.
 (продължение)

В хиляди лева	Прил.	2020	2019 преизчислен
Парични потоци от финансова дейност			
Платени дивиденди		(2 171)	-
Погасяване на задължения по лизингови договори		(11 146)	(18 050)
Нетни парични потоци използвани във финансовата дейност		(13 317)	(18 050)
Нетно увеличение/ (намаление) на парични средства и парични еквиваленти		1 215 736	(385 375)
Ефект от промяна на валутните курсове		(2 739)	768
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	37	2 825 764	3 210 371
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	37	4 038 761	2 825 764

Консолидираният отчет за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 42, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 16 март 2021 г.

 Тамаш Хак-Ковач
 Главен изпълнителен директор

 Славейко Славейков
 Изпълнителен директор

Съгласно одиторски доклад:

 Силвия Пенева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Делойт Одит ООД

Дата: 16.03.2021

 Рени Йорданова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД

Дата: 16.03.2021

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал
за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

	Основен капитал	Законови и други резерви	Преоценъчен резерв - земи и сгради	Преоценъчен резерв от инвестиции - финансови инструменти	Резерв от хеджиране	Резерви по планове за дефинирани доходи	Неразпределена печалба	Общо капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2019 г., преизчислено (Приложение 1(ж))	1 327 482	1 002 125	114 008	18 835	(1 209)	(3 284)	287 965	2 745 922	38 140	2 784 062
Общ всеобхватен доход	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	-	309 400	309 400	2 571	311 971
Друг всеобхватен доход	-	-	(26)	33 892	(14 811)	(1 351)	-	17 704	28	17 732
Общ всеобхватен доход	-	-	(26)	33 892	(14 811)	(1 351)	309 400	327 104	2 599	329 703
Трансфер на преоценъчен резерв на земи и сгради, нетно от данъци	-	-	(308)	-	-	-	308	-	-	-
Разпределение на печалбата за резерви	-	223 072	-	-	-	-	(223 072)	-	-	-
Признаване на неконтролиращи участия в резултат на бизнес комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	2 737	2 737
Ефект от промяна в неконтролиращи участия	-	-	-	-	-	-	(18 518)	(18 518)	(28 318)	(46 836)
Салдо към 31 декември 2019 г., преизчислено (Приложение 1(ж))	1 327 482	1 225 197	113 674	52 727	(16 020)	(4 635)	356 083	3 054 508	15 158	3 069 666
Общ всеобхватен доход	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	-	173 563	173 563	1 958	175 521
Друг всеобхватен доход	-	-	-	21 708	(9 613)	(99)	-	11 996	-	11 996
Общ всеобхватен доход	-	-	-	21 708	(9 613)	(99)	173 563	185 559	1 958	187 517
Трансфер на преоценъчен резерв на земи и сгради, нетно от данъци	-	-	(300)	-	-	-	300	-	-	-
Разпределение на печалбата за резерви	-	286 210	-	-	-	-	(286 210)	-	-	-
Разпределение на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 171)	(2 171)
Ефекти от вливане на дъщерни дружества (Приложение 39)	1 178	-	-	28	-	-	1 508	2 714	(2 714)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	1 328 660	1 511 407	113 374	74 463	(25 633)	(4 734)	245 244	3 242 781	12 231	3 255 012

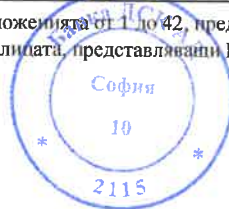
Консолидираният отчет за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 42, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от лицата, представляващи Банка ДСК АД, на 16 март 2021 г.

Съгласно одиторски доклад:

Силвия Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита
Делойт Одит ООД
Дата: 16.03.2021

Тамни Кук-Ковач
Управителен директор

Славейко Славейков
Управителен директор

Рени Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита
АФА ООД
Дата: 16.03.2021

1. База за изготвяне и правен статут и управление

(а) Правен статут и управление

Банка ДСК АД („Банката“) е създадена на 2 март 1951 г. в България като централизирана депозитно-приемателна институция под името Държавна спестовна каса (ДСК). През 1998 г. Банката е преобразувана в търговска банка със Закон за преобразуване на ДСК и по силата на този закон има право да извършва всички сделки по чл.1, ал.2 от действащия към датата на преобразуване Закон за банките. Впоследствие със Заповед №220882 от 26 септември 2002 г. БНБ предоставя на Банката пълен банков лиценз да оперира като търговска банка.

На 26 януари 1999 г. Софийски градски съд регистрира ДСК като еднолично акционерно дружество със 100% участие на държавата. През 2001 г., съгласно съдебно решение, Банката е преобразувана в акционерно дружество с капитал, разпределен между Министерски съвет на Република България – 75% и Банковата консолидационна компания АД – 25%.

На 29 ноември 2002 г., на база решение на Софийски градски съд, Банковата консолидационна компания (БКК) придобива 100% от капитала на Банка ДСК ЕАД.

На 29 октомври 2003 г., на база решение на Софийски градски съд, Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, придобива 100% от капитала на Банка ДСК ЕАД.

През 2020 г. дъщерните дружества Експресбанк АД и Експрес Факторинг ЕООД се вливат в Банка ДСК на основата на договори за преобразуване чрез вливане, вписани в Търговския регистър съответно на 30 април 2020 г. и 30 септември 2020 г. Преобразуванията са извършени с цел оптимизиране на структурата, повишаване на ефективността на процесите, намаляване на разходите, подобряване на качеството на услугите,

На 30 април 2020 г. Банка ДСК издава нови акции в полза на неконтролиращите акционери на преобразуващата се банка Експресбанк АД (вж. също приложение 35). В резултат на това Банката е пререгистрирана от еднолично акционерно дружество (ЕАД) на акционерно дружество (АД) на същата дата.

Банка ДСК има двустепенна система на управление - Управителен съвет с 8 (осем) члена и Надзорен съвет със 7 (седем) члена.

Към 31 декември 2020 г. лицата, отговорни за общото ръководство на Банката, представлявано от Надзорният съвет са: председател – Ласло Бенчик; членове – Ласло Волф, Виолина Маринова, Габор Кунце, Акош Ференц Тиса-Пап, Илона Търъбок и Кристиан Шелмеци.

Към 31 декември 2020 г. ръководството на Банката се представлява от Управителния съвет, съставен от: председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор – Тамаш Хак-Ковач; членове на Управителния съвет и изпълнителни директори – Диана Митева, Славейко Славейков, Арно Льоклер, Юрий Генов, Боян Стефов и Доротея Николова; Михаил Комитски - член на Управителния съвет и Ръководител направление.

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава и съдебната регистрация на Банката, тя се представлява заедно от двама изпълнителни директори.

В Банката функционира Одитен комитет, който отговаря за наблюдението на работата на външните одитори, изпълнението на вътрешния одит, управлението на риска, счетоводната дейност и финансовото отчитане. Към 31 декември 2019 г. одитния комитет се състои от: председател – Наташка Лазарова; членове – Золтан Тубой и Василка Койчева.

Към 31 декември 2020 г. консолидираният финансов отчет на Банкова група ДСК включва Банка ДСК АД и нейните дъщерни и асоциирани дружества (общо посочвани като Групата).

(б) Действащо предприятие

Ръководството е направило оценка на способността на Групата да продължи работа като действащо предприятие и е убедено, че разполага с необходимите ресурси да развива бизнеса в обозримо бъдеще. Нещо повече ръководството не е установило никакви съществени индикатори за несигурност, които биха могли да предизвикат съмнение в способността на Групата да продължи като действащо предприятие. Независимо от разпространението на COVID-19 през годината и към датата на одобрение на настоящият финансов отчет, Групата продължава да посреща задълженията си, когато станат дължими, да поддържа ликвидност и да спазва капиталовите изисквания. Затова финансовите отчети продължават да бъдат изготвяни на база действащо предприятие.

(в) COVID-19

На 11 март 2020 г. Световната здравна организация (СЗО) обяви пандемия относно разпространението на COVID-19, а на 13 март 2020 г. Народното събрание гласува извънредно положение в Република България, в резултат на което се предприеха редица ограничителни мерки.

На 24 март 2020 г. беше обнародван Законът за извънредното положение, с който се приеха мерки за времето на извънредното пандемично положение в различни области – трудови правоотношения и социално осигуряване, данъчно облагане и годишно финансово приключване, неизпълнение и принудително изпълнение, срокове и други. Бяха приети решения и заповеди на Министерски съвет и Министерството на здравеопазването за въвеждане на противоепидемични мерки на територията на страната с цел защита и опазване живота и здравето на населението, свързани със: забрана за влизане на територията на страната и предприемане на мерки (карантина или предоставяне на отрицателен лабораторен резултат от проведено PCR изследване преди влизане на територията на страната) към държави с установена повишена заболяемост от COVID-19 и значително епидемично разпространение; спазване на изисквания за физическа дистанция, хигиена на ръцете, дезинфекция и носене на защитни маски за лице на закрити обществени места; временно спиране или ограничаване на експлоатацията или режима на работа на обекти с обществено предназначение и/или други обекти или услуги, предоставяни на гражданите и други.

На 10 април 2020 г. беше утвърден от Българска народна банка („БНБ“) „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с въведеното на 13 март 2020 г. от Народното събрание извънредно положение“ („Редът“), произтичащо от пандемията от COVID-19 и последиците от него. С Редът се даде възможност на кредитополучателите, засегнати от предприетите ограничителни мерки, да отсрочат погасяването на своите задължения към финансови институции. Първоначално, Редът даде възможност за отсрочване на задължения за срок до 6 месеца, който изтича не по-късно от 31 декември 2020 г.. Впоследствие, Редът беше изменен и този срок се удължи до 31 март 2021 г. С ново решение на БНБ, от 10 декември 2020 г., действието на Редът се удължи до 31 декември 2021 г., а на кредитополучателите се даде възможност за отсрочка на погасяването на своите задължения към финансови институции за срок до 9 месеца.

В резултат на наложените ограничения у нас и в повечето държави по света, беше нарушено нормалното функциониране на бизнесите от редица сектори на икономиката. Затруднени бяха доставките на суровини и материали от доставчици, експедициите към клиенти и осигуреността от работна ръка. Почти всички предприятия, макар и в различна степен, се наложи да предприемат определени действия и мерки за пренастройване на организацията на стопанската си дейност, трудовия режим на работа, бизнес комуникацията и други аспекти на взаимоотношенията с контрагенти, партньори и държавни институции.

Ефектите върху елементите на консолидирания финансов отчет, оценките и преценките и политиките за управление на риска на Групата са оповестени в приложения 1(з), 3(б), 3(в), 3(г) и 26.

(г) Приложими стандарти и представяне

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение - счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Групата представя своя отчет за финансово състояние по ред на ликвидност на активите и пасивите.

(д) База за оценяване

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване и финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, които са оценени по справедлива стойност и земите и сградите, които са отчетени по преоценена стойност.

(е) Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в български левове (BGN), която е функционалната валута на Групата. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

(ж) Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се прекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

През текущия период Групата е преразгледала класификацията на преференциални акции на един емитент, представени в предходни периоди като капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Групата е преценила, че на основата на бизнес модела за управление на тези акции, характеристиките на техните договорни парични потоци и наличието на опция за конверсия, включваща елемент на променливост, те следва да бъдат класифицирани като финансови инструменти, оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби. Групата е прекласифицирала инструментите ретроспективно следвайки подхода на корекция на грешка, за да отговори на изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ за класификация на финансовите активи при първоначалното прилагане на стандарта.

В резултат на прекласификацията не е настъпила промяна в представянето и оценката на тези активи в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата. Към 31 декември 2019 г. и 1 януари 2019 г. резервите са намалени, а неразпределената печалба е увеличена с отчетените преоценки на акциите до справедлива стойност, нетно от данък, съответно в размер на 5 882 хил. лв. и 2 977 хил. лв. Преизчислението има следния ефект върху отчета за печалбата или загубата и отчета за всеобхватния доход към, и за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.:

<i>В хиляди лева</i>	2019 преди преизчисление	2019 преизчислен
Консолидиран отчет за печалбата или загубата		
Нетни доходи от други финансови инструменти, оценени по справедлива стойност през печалби и загуби	5 814	9 018
Разход за данък върху печалбата	(32 047)	(32 346)
 Консолидиран отчет за другия всеобхватен доход		
Изменение на преоценъчния резерв от инвестиции в капиталови инструменти, отчитани през друг всеобхватен доход	3 207	3
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат реклафицирани впоследствие в печалбата или загубата	(302)	(3)

Оповестяването в приложение 22 е променено, като сума в размер на 10 132 хил. лева към 31 декември 2019 г. е прехвърлена от капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към корпоративни дългови ценни книжа, оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби.

В допълнение, Групата е преразгледала представянето в консолидирания отчет за финансовото състояние на предоставените парични обезпечения по деривативни сделки, както и на получените парични обезпечения по предоставени кредити на клиенти и по деривативни сделки. Към края на предходния отчетен период тези обезпечения са били представени съответно като други активи и други пасиви. поради асоциираните с тях обезпечителни блокировки. Тъй като тези позиции все пак имат характер на финансови активи и финансови пасиви и по своята същност са идентични в съществените си аспекти съответно с кредитите и депозитите, с цел подобряване на представянето, предоставените и получени обезпечения са прекласифицирани съответно към вземанията по кредити и получените депозити.

Описаните по-горе преизчисления и прекласификации на сравнителните данни имат следните ефекти върху консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 г.:

Консолидиран отчет за финансовото състояние

	31-декември- 2019 преди преизчисление	31- декември- 2019 преизчислен
<i>В хиляди лева</i>		
Активи		
Кредити и вземания от банки (единствено обезпечения по деривативни сделки)	2 949 633	2 951 256
Други активи (единствено обезпечения по деривативни сделки)	76 028	74 405
Общо активи	3 025 661	3 025 661
Пасиви		
Депозити от банки (единствено обезпечения по деривативни сделки)	69 143	77 557
Депозити от клиенти (единствено обезпечения по предоставени кредити)	17 832 064	17 877 638
Други задължения (обезпечения по предоставени кредити и деривативни сделки)	162 372	108 384
Общо пасиви	18 063 579	18 063 579
Собствен капитал		
Резерви	1 376 825	1 370 943
Неразпределена печалба	350 201	356 083
Общо собствен капитал	1 727 026	1 727 026

Групата счита, че прекласификациите, описани по-горе имат незначителен дял в общата стойност на активите и пасивите ѝ и в допълнение, нямат съществен ефект върху информацията и нейното представяне в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния отчетен период. Поради тази причина Групата не представя трети отчет за финансовото състояние към началото на предходния отчетен период в съответствие с параграф 40А, т. (б) от МСС 1 „Представяне на финансови отчети“.

Ефектите от посочените по-горе преизчисления и прекласификации са отразени по съответните засегнати позиции в консолидирания отчет за паричните потоци. В допълнение, Групата е променила и оповестяването в приложение 37, за да отрази като корекция на грешка елиминация на вътрешногрупови салда, което е довело до намаление на вземанията от банки с матуритет до 3 месеца в размер на 151 541 хил. лева към 31 декември 2019. В консолидирания отчет за паричните потоци намалението на паричните средства и еквиваленти към 31 декември 2019 г. е за сметка на увеличение на кредити и вземания от банки за годината, приключваща на тази дата. Освен това, в консолидирания отчет за паричните потоци Групата е отделила получените дивиденди за предходната година от статията „(Покупки)/продажби на инвестиции в ценни книжа, нетно“, за да осигури съпоставимост на данните за текущата година и е прехвърлила сума в размер на 118 хил. лв. от нетните парични потоци от оперативна дейност към нетните парични потоци, използвани за инвестиционна дейност.

(з) Използване на оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети изисква от ръководството да прави преценки, оценки и предположения, които влияят на приложените счетоводните политики и отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалните резултати могат да се различават от тези оценки.

Оценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преразгледаните счетоводни оценки се признават в периода, през който оценката се преглежда и във всички засегнати бъдещи периоди.

Ръководството обсъжда с Одитните комитети на дружествата от Групата развитието, избора и оповестяването на съществените счетоводни политики и оценки, както и приложението на тези политики и оценки.

Влияние на COVID-19 върху оценките и преценките

Както е оповестено в приложение 1(в) по-горе, през март 2020 г. СЗО обяви световна пандемия относно разпространението на COVID-19. В резултат на повишената несигурност, свързана с безпрецедентния характер на тази пандемия, изготвянето на надеждни преценки става още по-предизвикателно. Моделът на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) използва бъдеща финансова информация и стойности, претеглени според вероятността да се реализират определени сценарии. Определянето на ОКЗ към края на всеки отчетен период се основава на разумна и обоснована информация за минали събития, текущи обстоятелства и прогнози за бъдещи събития и икономически условия. В период на повишена икономическа несигурност е много трудно да се прогнозира бъдещите събития и макроикономическите показатели, използвани в модела на изчисление на ОКЗ. Разработването на макроикономическите сценарии и определянето на техните вероятности изисква упражняването на съществени преценки от страна на ръководството. Групата преценява как да коригира определените чрез модела ОКЗ, когато се окаже, че определени рискови фактори и информация – както известни, така и очаквани - не са били взети предвид в процеса на моделиране. В резултат на COVID-19 и влошаването на икономическата среда съществува значителна несигурност при измерването на ОКЗ, особено при определянето на ключовите входящи данни за използвания модел. Ръководството е изчислило, че ефектът от COVID-19 за кредити и вземания от клиенти според основния макроикономически сценарий (ако вероятността да се случи е 100%) би довел до общ размер на ОКЗ, който е с около 7% по-малък от фактически отчетения за 2020 г. Според стресовия сценарий (ако вероятността да се случи е 100%), сумата на ОКЗ би била около 29% по-голяма от отчетената за 2020 г.

Определяне на контрол над инвестиционни и пенсионни фондове

Групата действа като управляващо дружество на редица договорни фондове – ДСК Растеж, ДСК Стандарт, ДСК Баланс, ДСК Евро Актив, ДСК Глобални защитни компании, ДСК Стабилност – Европейски акции, ДСК Стабилност – Немски акции, ДСК Алтернатива, ДСК Алтернатива 1, ДСК Алтернатива 2, ДСК Глобални компании и ДСК Динамика. За да определи дали контролира тези инвестиционни фондове, Групата се фокусира върху оценка на общия икономически интерес на Групата във фонда (представляващ доход от лихви и очаквани такси от управление) и правата на инвеститорите да отстранят управляващия фонда. Инвеститорите нямат права за отстраняване без причина на управляващия за всички фондове, управлявани от Групата и общият икономически интерес на Групата е незначителен. В резултат от анализа Групата достига до извода, че във всички случаи има функциите на агент на инвеститорите, поради което не консолидира фондовете.

Универсалният пенсионен фонд, Професионалният пенсионен фонд, Доброволният пенсионен фонд и Доброволният пенсионен фонд по професионални схеми, управлявани от ПОК ДСК Родина, са изключени от консолидирания отчет на Групата, тъй като дружеството ги управлява в полза на трети лица и действа като агент на инвеститорите.

Определяне на контрол над дружества без участие в капитала

За да определи дали контролира дружеството без участие в капитала, Групата се фокусира върху оценка на елементите, определящи наличие на контрол, а именно: правомощия в предприятието, излагане на или права върху променливите приходи, както и възможността на използване на правомощия, за да окаже влияние върху размера на възвращаемостта.

Областите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са както следва:

Очаквани кредитни загуби от финансови активи

Групата редовно прави преглед на финансовите си инструменти за обезценка. Ръководството определя адекватността на разходите за обезценка въз основа на прегледа на отделните кредити и депозити, опит от претърпени загуби от последните години, текущи икономически условия, рискови характеристики на различните категории кредити и други относими фактори. За целите на МСФО се прилага модел от три фази. Методологията за обезценка се използва за класифициране на финансовите инструменти, с цел да определи дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване на активите и да идентифицира активи с кредитна обезценка. За инструменти с кредитна обезценка или значително увеличение на кредитния риск се признават очаквани загуби.

Придобиване на дъщерни дружества

Групата отчита бизнес комбинации с прехвърляне на контрола към Групата чрез прилагане на метода на покупката. Този метод изисква упражняване на съществени преценки по отношение на определяне датата на придобиване и признаване и оценка на разграничимите придобити активи, поети пасиви и неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, както и признаване и оценка на репутацията, възникнала в рамките на бизнес комбинацията. Прилаганите допускания и преценки на ръководството се основават на клаузите на договорите за придобиване, други съпътстващи документи и прилагането на подходящи за индустрията модели на оценка.

Справедлива стойност на финансовите инструменти, които не са търгувани на активни пазари

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни деривативи и дисконтни проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение, свързани с ценни книжа, обезпечени с активи (приложение 3 (е)). Изминалата 2020 година беше белязана от разрастването на глобалната пандемия от COVID-19. Пазарите на акции се сриваха във втората половина на първото тримесечие на 2020 г. с около 30% след първоначалния шок, предизвикан от COVID-19, но благодарение на бързите действия на централните банки бързо възстановиха загубите. В действителност цикличността на пазарите е функция от очакванията на множеството пазарни участници - какви социални и икономически процеси и тенденции ще са в основата на бъдещото представяне на отделните компании и пазара като цяло. С навлизане на множество ваксини и ускоряване на плановете за ваксинация, се очаква влиянието и рисковете, пряко свързани с COVID-19 да отшумят поетапно.

Преоценка на земи и сгради

На датата на всеки финансов отчет, съобразно счетоводната политика и със съдействието на външни лицензирани оценители, Групата прави общ анализ за движението в стойностите на земите и сградите, които подлежат на оценка по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени.

Към 31 декември 2020 г. и 2019 г. не е правена преоценка на земите и сградите на Групата. Групата не е предприела преоценка на тези активи, тъй като анализите показват, че не е налице значителна промяна в ценовите равнища и поведението на пазарите на активите от същите групи. От извършения пазарен анализ към 31 декември 2020 г. може да се заключи, че пазарът на недвижими имоти не реагира ценово съществено към 31 декември 2020 г. на разпространението на COVID-19 през периода. Последната преоценка на тези активи е правена към 31 декември 2018 г. с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители, които са използвали приемливи оценъчни методи и техники (приложение 26).

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу Групата ръководството преценява вероятността и рисковете за негативен изход от тях и начислява провизии в случай, в които отчита вероятност повече от 50% изходът да не бъде в полза на Групата или при потенциални рискове от повишаване на претенциите от страна на клиенти към Групата, свързани с плащания по договори за продукти и услуги (приложение 32).

Обезценка на репутация и нематериални активи

За да прецени възстановимата стойност на репутацията и признатите при бизнес комбинации нематериални активи, Групата използва модели, включващи прогнозни парични потоци и редица допускания, като например дисконтови проценти, степен на оттегляне на клиентите, полезен срок на нематериалните активи и други. Прогнозните парични потоци ползват данни от бюджетите, утвърдени от ръководството на Групата, които се разработват на базата на текущите и очакваните пазарни условия. Пандемията COVID-19 все още не е овладяна и нейната непредвидимост, както и ответните действия на правителството, бизнеса и потребителите пораждаат значителна несигурност относно разумността на преценките, използвани за определяне на възстановимата стойност на репутацията и нематериалните активи и евентуалната нужда от обезценка на тези активи.

(и) Основа за консолидация

Консолидираните финансови отчети на Банката включват индивидуалните финансови отчети на Банката и на предприятията, контролирани от Банката (нейните дъщерни дружества) към 31 декември всяка година. Контрол е налице когато Банката:

- има власт над предприятието;
- е изложена или има права върху променливата възвращаемост от участието си в инвестицията, и
- има правомощия да влияе върху печалбата.

Банката може да прецени правата си на контрол върху дружество, в което е инвестирала, когато са налице факти и обстоятелства, водещи до промяна в един или повече от изброените по-горе три елемента на контрол.

В случаите, когато Банката притежава по-малко от необходимото квалифицирано мнозинство от пълномощията за гласуване в дадено предприятие, се приема че тя има власт над дружеството, когато пълномощията ѝ за гласуване са достатъчни да контролира едностранно съответните дейности на дружеството. Банката взема предвид всички необходими факти и обстоятелства, за да прецени дали притежаваните от нея права на глас в инвестираното дружество са достатъчни за упражняване на контрол, в това число:

- съотношение на притежаваните от Банката права на глас към общия дял и разпределените правомощия между останалите инвеститори;
- потенциалните права на глас, разпределени в полза на Банката, други притежатели на права или трети лица;
- възникване на права в резултат на договорни отношения; и
- всички допълнителни факти и обстоятелства, въз основа на които би могло да се приеме, че Банката притежава или не текущата способност да управлява съответните дейности при необходимост от вземане на решение, включително разпределението на гласовете на предишни събрания на акционерите.

Консолидирането на дъщерно предприятие започва от момента на придобиване на контрол върху предприятието и се преустановява при загубване на контрола върху предприятието. По-конкретно, финансовият резултат на дъщерните предприятия, върху които е придобит или изгубен контрола през отчетния период, се включват в консолидиранния отчет за печалбите и загубите от датата на придобиване на контрол до датата на преустановяване на контрол върху предприятието.

Печалбата или загубата и всеки компонент на друг всеобхватен доход се отнасят към собствениците на Банката и към съответните неконтролиращи участия. Общият всеобхватен доход на дъщерните предприятия се отнася към собствениците на Банката и към неконтролиращите участия, дори ако това води до отрицателно салдо на неконтролиращите участия.

При необходимост се правят корекции във финансовите отчети на дъщерните дружества, с цел уеднаквяване със счетоводните политики на Групата.

В консолидираните финансови отчети, финансовата информация на дъщерните дружества се консолидира по метода на пълна консолидация, ред по ред. Инвестициите на компанията-майка се елиминират срещу нейния дял в капитала на дъщерните предприятия към датата на придобиване. Всички вътрешногрупови активи и пасиви, собствен капитал, приходи, разходи и парични потоци, свързани с трансакции между членове в Групата се елиминират при консолидация, с изключение на печалби или загуби от валутни преоценки по парична позиция в Групата при деноминиране в чуждестранна валута на поне една от страните.

Неконтролиращите участия в дъщерните предприятия се определят независимо от груповия капитал в тях. Тези интереси на неконтролиращи акционери, които представляват право на собственост върху нетни активи при ликвидация, биха могли първоначално да бъдат оценени по справедлива стойност или пропорционално на притежавания дял на неконтролиращите участия от справедливата стойност на разграничимите придобити нетни активи. Изборът на оценка се прави поотделно за всяко придобиване. След придобиването, балансовата стойност на неконтролиращите участия е размерът на тези участия при първоначалното им признаване, към която е добавен съответния дял на неконтролиращо участие в резултат на промяната в капитала.

Промените в дяловете на Групата в нейни вече дъщерни дружества, които не могат да доведат до загуба на контрол се отчитат като капиталови сделки. Балансовата стойност на дяловете на Групата и на неконтролиращите участия е коригирана, за да отрази промените в техните относителни дялове в дъщерните предприятия. Всяка разлика между коригирания размер на неконтролиращите участия и справедливата стойност на възнаграждението, платено към акционерите се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на компанията-майка.

Когато Групата загуби контрол върху дъщерно предприятие, признатата печалба или загуба от освобождаването се изчислява като разлика между (i) сбора от справедливата стойност на възнаграждението, платено на акционерите и справедливата стойност на всяко неразпределено участие и (ii) предходната балансова стойност на активите (вкл. репутация), намалена с пасивите на дъщерното дружество и всякакви други неконтролиращи участия. Всички суми, първоначално отчетени в друг всеобхватен доход по отношение на дадено дъщерно предприятие се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е освободила от свързаните активи или пасиви (напр. отнесени в печалба или загуба или пренесени в друга категория собствен капитал съгласно приложените МСФО). Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност за първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 Финансови инструменти, или където е уместно за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие.

(1) *Отчитане на бизнес комбинации*

Групата отчита бизнес комбинации чрез прилагане на метода на покупката при прехвърляне на контрола към Групата. Прилагането на метода на придобиване изисква:

- а) идентифициране на придобиващия;
- б) определяне датата на придобиване;
- в) признаване и оценяване на разграничимите придобити активи, поети пасиви и неконтролиращо участие в придобиваното предприятие; и
- г) признаване и оценяване на репутацията или печалбата от изгодна покупка.

Принципи на признаване

Към датата на придобиване Групата (придобиващият) признава разграничимите придобити активи, поети пасиви и условни пасиви по тяхната справедлива стойност и признава репутация, която впоследствие тества за обезценка.

За да бъдат признати, разграничимите придобити активи и поети пасиви трябва да отговарят на дефиницията на актив и пасив в Концептуалната рамка и съответните МСФО към датата на придобиване.

Към датата на придобиване, придобиващият класифицира или определя разграничимите придобити активи и поети пасиви, както е необходимо за прилагане впоследствие на други МСФО. Групата прави тези класификации и определения на базата на договорните условия, икономически условия, своята оперативна или счетоводна политика и други съществени условия, каквито съществуват към датата на придобиване.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване и признава произтичащата печалба или загуба, ако има такава в печалба или загуба. Сумите от участие в придобитото предприятие преди датата на придобиване, които първоначално са били признати в друг всеобхватен доход, се рекласифицират в печалба или загуба, където такова третиране е уместно, в случай че участието е прекратено.

Когато първоначалното отчитане на бизнес комбинация е провизорно към момента на одобряване на финансовите отчети за публикуване, Групата отчита провизорни (с определено приближение) суми за статиите, за които процесът на отчитането не е приключил. Тези провизорни суми се коригират по време на периода на отчитане (виж по - горе) или се признават допълнителни активи и пасиви, с които да се отрази новата информация относно факти и обстоятелства налични към датата на придобиване, които биха оказали влияние върху признатите към този момент суми.

Репутация

Репутацията, възникваща при бизнес комбинация, се измерва като превишението на цената на придобиване над участието на придобиващия в справедливата стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото предприятие. Ако цената на придобиване надвишава стойността на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото предприятие, надвишението веднага се признава в печалба и загуба като печалба от изгодната покупка.

Репутацията не се амортизира, но поне веднъж годишно се тества за обезценка. За целта на теста за обезценка, репутацията се разпределя към отделните единици на Групата, генериращи парични потоци, които се очаква да имат полза от синергичния ефект на бизнес комбинацията. Единиците, генериращи парични потоци, към които е разпределена репутацията се тестват за обезценка веднъж годишно или по-често, в случай на индикация, че единицата може да бъде обезценена. Ако възстановимата стойност на генериращата парични потоци единица е по-малка от балансовата ѝ стойност, загубата от обезценка следва да се разпредели първо за намаляване на балансовата сума на репутацията, разпределена към единицата, и след това към другите активи на единицата пропорционално на базата на балансовата сума на всеки актив в единицата. Призната загуба от обезценка на репутация не подлежи на възстановяване през последващ период. При освобождаване от генерираща парични потоци единица, разпределената към нея репутация се включва при определянето на печалбата или загубата при освобождаването.

Към датата на придобиване Групата признава, отделно от репутацията придобитите идентифицируеми активи, поетите задължения и всяко неконтролирано участие в придобиваното предприятие.

(2) Отчитане на бизнес комбинации на предприятия под общ контрол

Бизнес комбинациите на предприятия под общ контрол са сделки, при които комбиниращите се предприятия са контролирани от една и съща страна или страни, както преди, така и след бизнес комбинацията, и този контрол не е преходен. За разлика от индивидуалния финансов отчет, в който юридическото вливане на придобитото преди това предприятие в бизнес комбинация по смисъла на МСФО 3 следва да се отчита по метода на покупката, като придобитите разграничими нетни активи се признават по техните балансови стойности от консолидирания финансов отчет към датата на вливане, то юридическото вливане на дъщерно дружество в компанията-майка Банка ДСК в консолидирания отчет представлява комбинация на предприятия под общ контрол, в резултат на която не настъпва промяна от гледна точка на Групата. Съответно, тези сделки са извън обхвата на МСФО 3 по отношение на третирането им за целите на консолидирания отчет. Затова ръководството е използвало собствените си преценки за разработване и прилагане на счетоводна политика, която да осигурява най-добра, уместна и надеждна финансова информация в съответствие с МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“.

Групата е приела да отчита бизнес комбинациите на предприятия под общ контрол, включително вливанията на консолидирани до този момент дъщерни дружества, прилагайки т. нар. подход за „обединяване на интереси“ (вж. приложение 39). При този подход балансовите стойности на активите и пасивите на вливащото се дружество към датата на вливане съгласно консолидирания отчет стават активи и пасиви в приемащото дружество (Банката), а консолидираните финансови отчети имат същите стойности, както и преди комбинацията. Когато неконтролиращите акционери на вливащото се дружество придобиват участие в Банка ДСК в качеството ѝ на приемащо дружество, транзакцията се отчита отделно като операция със собствениците. Групата продължава да отчита репутацията, призната при придобиване на вливащото се дружество, която обаче се преразпределя към вече обединена (влята) единица, генерираща парични потоци.

(3) *Дъщерни дружества*

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие, когато има власт над предприятието и е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Към 31 декември 2020 и 2019 г. Банка ДСК консолидира по метода на пълна консолидация следните дружества :

	Предмет на дейност	Дял в акционерния капитал %	
		31-декември-2020	31 декември-2019
ДСК Турс ЕООД	Туроператорска и туристическа агентска дейност	100.00%	100.00%
ПОК ДСК - Родина АД	Управление на пенсионни фондове	99.75%	99.75%
ДСК Управление на активи АД	Управление на инвестиционни схеми	66.00%	66.00%
ДСК Транс Секюрити ЕАД *	Инкасо, транспорт и охрана на парични средства	100.00%	100.00%
ДСК Лизинг АД **	Финансов лизинг	60.02%	60.02%
ДСК Мобайл ЕАД	Маркетинг, развой и внедряване на информационни системи	100.00%	100.00%
ДСК Дом ЕАД	Кредитно посредничество	100.00%	100.00%
ОТП Факторинг България ЕАД ***	Факторинг на вземания	100.00%	100.00%
Експресбанк АД ****	Кредитна институция	-	99.74%
Експрес Факторинг ЕООД	Факторинг на вземания	-	99.74%
ОТП Лизинг ЕООД	Финансов лизинг	100.00%	99.74%
Регионален фонд за градско развитие АД	Финансиране на градски проекти	52.00%	51.86%

* Банка ДСК притежава индиректно дружество ДСК Транс Секюрити ЕАД, което е 100% собственост на ДСК Турс ЕООД.

** ДСК Лизинг АД притежава 100% от капитала на ДСК Ауто Лизинг ЕООД, ДСК Оперативен Лизинг ЕООД, ОТП Застрахователен Брокер ЕООД.

*** Към 31 декември 2019 г. Банка ДСК притежава индиректно дружество Проектна компания Комплекс Баня ЕООД, което е 100% собственост на ОТП Факторинг България ЕАД. Дружеството е продадено през 2020 г. на несвързано лице (приложение 39).

****Към 31 декември 2019 г. контролът на Банка ДСК върху Експрес Факторинг ЕООД, ОТП Лизинг ЕООД и Регионален фонд за градско развитие АД е непряк чрез Експресбанк АД. Към 31 декември 2020 г. Експресбанк АД и Експрес Факторинг ЕООД са заличени вследствие на преобразуване чрез вливане в Банка ДСК.

(4) *Дъщерни предприятия, придобити с цел препродажба*

Дъщерни предприятия, придобити специално с цел препродажба, се класифицират като групи за изваждане от употреба, държани за продажба, когато отговарят на следните изисквания:

При първоначално им признаване, поетите разграничими пасиви се отчитат по справедлива стойност, докато разграничимите активи на дъщерни предприятия, придобити с цел препродажба се отчитат по тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажба и увеличена с поетите пасиви по справедлива стойност. В края на отчетния период, Групата прави преценка на поетите пасиви в съответствие със съответните МСФО и на групата за изваждане от употреба по справедлива стойност, като в края на отчетния период, общата сума на активите е равна на сумата на пасивите плюс цената на групата за изваждане от употреба. В своите консолидирани финансови отчети, Групата представя активите и пасивите на групите за изваждане от употреба отделно от другите активи и пасиви.

В консолидирания отчет за всеобхватния доход, Групата представя печалбата или загубата след данъчно облагане от дъщерното предприятие, придобито с цел препродажба и признатата при последваща оценка печалба или загуба след данъчно облагане.

(5) *Асоциирани дружества*

Асоциирано дружество е предприятие, над което Групата има значително влияние и което не е нито дъщерно дружество, нито съвместно предприятие. Значително влияние е властта за участие в решенията, свързани с финансовата и оперативна политика на дружеството, но не е контрол или съвместен контрол върху тези политики. Инвестициите в асоциирани дружества се отчитат по метода на собствения капитал. Методът включва признаването в консолидирания отчет за печалбата или загубата на дела на Банката в общата сума на признатите печалби или загуби на асоциираните предприятия за годината. Делът на Банката в асоциираните предприятия се отчита в консолидирания отчет за финансовото състояние по стойност, която отразява дела на Банката в нетните активи на предприятието.

Банката притежава 25% от капитала на Дружество за касови услуги АД и упражнява значително влияние върху финансовата и оперативната политика на дружеството.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(а) Признаване на приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви, представени в отчета за печалбата или загубата включват:

- лихвата върху финансовите активи и пасиви по амортизирана стойност, изчислена по метода на ефективния лихвен процент;
- лихвата върху ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, изчислена по метода на ефективен лихвен процент.

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за печалбата или загубата, чрез прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент (ЕЛП) е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи включват вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването или емитирането на финансов актив или пасив.

Приходи от лихви по вземания с риск фаза 3 и закупени обезценени вземания, включително със закъснения в плащанията по тях за период над 90 дни, оценявани на колективна основа.

За тези финансови активи Групата признава лихви на база нетната амортизирана стойност на вземанията. За целта се начислява коректив за разликата между договорно начислената лихва на база ЕЛП върху брутната стойност на финансовия актив и изчислената лихва на база ЕЛП към амортизираната стойност на актива, намалена с коректива за очакваните кредитни загуби.

Приходи от лихви по вземания с риск фаза 3 и закупени обезценени вземания, включително със закъснения в плащанията по тях за период над 90 дни, оценявани индивидуално с кредитна обезценка на база разгръщане на дисконтовия процент (unwinding), когато се очаква покриване на вземането от договорните парични потоци от обезпечения или други парични потоци.

За тези финансови активи Групата признава лихви на база дисконтираните парични потоци от unwinding чрез начисляване на коректив за разликата между договорно начислената лихва на база ЕЛП върху брутната стойност на финансовия актив и разликата между настоящите стойности на паричните потоци от unwinding в отделните отчетни периоди, дисконтирани с ЕЛП.

(б) Валутни операции

При първоначално признаване всяка сделка в чуждестранна валута се отчита във функционалната валута (български лев), като към сумата на чуждестранната валута се прилага обменния курс към момента на сделката или операцията. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват по официалния курс валиден за деня. Курсовите разлики възникнали в резултат на преоценката се отчитат в отчета за печалбата или загубата. Непаричните активи и пасиви, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческия обменен курс към датата на операцията.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за печалбата или загубата в момента на възникването им към статия “нетни приходи/(разходи) от търговия”.

(в) Такси и комисиони

Приходите от такси и комисиони, включително такси за обслужване на сметки, управление на инвестиции, продажби на услуги, гаранции и акредитиви се признават с извършването на съответните услуги.

Разходите за такси и комисиони, свързани основно с транзакции, такси за обслужване и други разходи за такси се признават с получаването на съответните услуги.

Изпълнение на задълженията и политики за признаване на приходите

Вид на таксата	Същност и срокове за удовлетворяване на задължения за изпълнение и значими условия за плащане	Признати приходи по МСФО
Такси и комисиони свързани с разплащателни операции	<p>Групата предоставя на своите клиенти различни видове услуги, свързани с тегления и вноски на суми по сметки, разплащания в лева и валута, по които прилага различни такси.</p> <p>При такси за транзакции (например теглене/такса за плащане на ПОС/АТМ или в поделения на Банковата група, и др.) начисляването на такса става непосредствено след транзакцията или веднъж месечно. Таксата обикновено се определя в процентно съотношение от размера на транзакцията с фиксиран минимален праг.</p> <p>В случаите на такси по транзакции, когато услугите се изразяват в превод на суми, таксата се начислява в момента на транзакцията. Тези такси може да са фиксирани или в процентен размер.</p> <p>Групата редовно преразглежда таксите, които прилага.</p>	<p>Таксите по транзакции се начисляват в момента на осъществяване на транзакцията или еднократно в края на месеца.</p>
Такси и комисиони свързани с кредитни сделки	<p>Групата предоставя набор от услуги по клиентските сметки на физически лица и фирми, за което те дължат такса, както и предоставя за ползване от клиентите различни видове кредитни банкови карти, по които прилага различни такси.</p> <p>Таксите, произтичащи от тези услуги са предимно свързани с обслужване на сметки, за издаване на кредитни банкови карти, годишни такси за кредитни банкови карти и други такси за обичайни услуги по сметки.</p> <p>Годишните такси по банкови карти са с фиксиран размер. Те зависят от типа на банковата карта.</p> <p>Групата редовно преразглежда таксите, които прилага.</p>	<p>Таксите за текущи услуги по обслужване са на месечна база.</p> <p>Таксите за еднократните услуги се начисляват в момента на осъществяване на услугата.</p>
Вид на таксата	Същност и срокове за удовлетворяване на задължения за изпълнение и значими условия за плащане	Признати приходи по МСФО
Такси и комисиони свързани с депозитни сделки	<p>Групата предоставя набор от услуги по управление на клиентските сметки на физически лица и фирми, за което те дължат такса, както и предоставя за ползване от клиентите различни видове дебитни банкови карти, по които прилага различни такси.</p> <p>Таксите, произтичащи от тези услуги, са предимно свързани с такси за откриване и закриване на сметки, обслужване и управление на сметки, за електронно банкиране, за издаване на дебитни банкови карти, месечни такси за дебитни банкови карти и други такси за обичайни услуги по сметки.</p> <p>Таксите за текущите услуги по управление на сметките се начисляват на месечна база. Те обикновено са с фиксиран размер, който варира в зависимост от пакетната програма или категорията на клиента.</p>	<p>Таксите за текущи услуги по управление на клиентски сметки са на месечна база.</p> <p>Таксите за еднократните услуги се начисляват в момента на осъществяване на услугата.</p>

Месечните или годишните такси по банкови карти са с фиксиран размер. Те зависят от типа на банковата карта.

При услуги със случаен характер, Банковата група начислява такса в момента, в който клиентът се възползва от услугата. Тези такси може да са фиксирани или в процентен размер.

Групата редовно преразглежда таксите, които прилага.

Други

Таксите, които се отчитат в категория „Други такси“ са за съхранение на ценности в сейфовете на обществения трезор, издаване на удостоверение, издаване на банкова референция, фотокопия на документ и други.

Таксите за дългосрочно предоставяните услуги са за периода на предоставяне на услугата.

Тези такси са свързани с предоставянето на дългосрочни услуги (съхранение на ценности в сейфовете) или еднократни административни услуги.

Таксите за еднократните услуги се начисляват в момента на осъществяване на услугата.

В тази категория се отчитат и таксите и удържките за управление на активите на Фондовете на ПОК ДСК Родина. Те включват такси от осигурителни вноски, встъпителна такси, инвестиционни такси и други.

Приходите се признават в течение на времето, като напредъкът по договора се измерва на база изминало време (на линейна база - месечно).

Таксите и удържки от управление на активите на Фондовете в Групата са фиксирани като процент и са определени съгласно законовите изисквания в страната и правилниците на съответния пенсионен фонд.

(г) Нетни приходи от търговия

Нетните приходи от търговия са свързани с активи и пасиви държани за търгуване, както и всички реализирани и нереализирани промени в справедливата стойност, лихви и курсови разлики. Нетните приходи от търговия включват курсови разлики от финансови активи в инвестиционен портфейл.

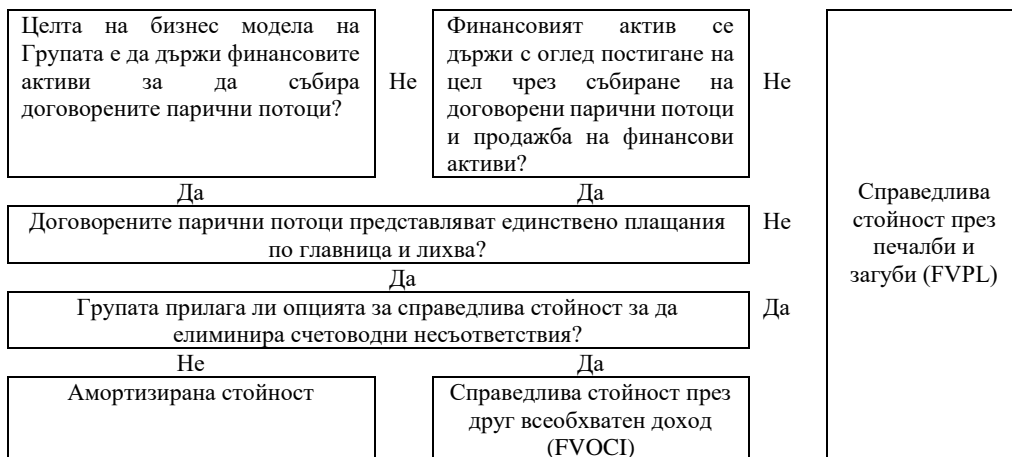
(д) Финансови инструменти

(1) Класификация

В съответствие с изискванията на МСФО 9, Групата класифицира финансовите активи като последващо оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните две условия: бизнес модела за управление на финансовите активи на Групата и характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Класификацията на финансовите активи се определя от бизнес модела на Групата за управление на финансовите активи и характеристиките на техните договорни парични потоци. Процесът за определяне на класификацията и изискванията относно технологията на прилагането ѝ са илюстрирани чрез следната схема:

Бизнес модел за управление на финансовите активи

Бизнес моделът на Групата е определен на ниво, което отразява по какъв начин групите от финансови активи се управляват съвместно с оглед постигане на конкретна бизнес цел.

Бизнес моделът не зависи от намеренията на ръководството по отношение на отделен инструмент.

Групата може да има повече от един бизнес модел за управление на своите финансови инструменти. Групата може да притежава портфейл от инвестиции, който да управлява, за да събере договорните парични потоци, и друг портфейл от инвестиции, който управлява, за да търгува с него с цел реализиране на промените в справедливата стойност.

В зависимост от стратегията и рисковия профил, Групата е определила следните бизнес модели за управление на финансови активи:

- Бизнес модел, чиято цел е да държи финансови активи, за да събира договорни парични потоци (held to collect);
- Бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи (held to collect and sell);
- Бизнес модел, чиято цел е реализиране на парични потоци посредством продажба на финансови активи.

Групата може да има един и същ тип инструмент във всичките три категории в зависимост от модела за управление на активите.

(2) Признание

Групата признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато Групата става страна по договорните условия на инструмента.

Безусловните вземания и задължения се признават като активи или пасиви, когато Групата стане страна по договора и, като последица от това, има законово право да получи или законово задължение да плати парични средства.

Активите, които ще бъдат придобити и пасивите, които ще бъдат поети, в резултат от неотменим ангажимент за покупка или продажба на стоки или услуги по принцип не се признават до момента, в който поне едната от страните не изпълни задълженията си по договора.

Форуърден договор в обхвата на МСФО 9 се признава като актив или пасив на датата на поемане на ангажимента, а не на датата, на която става уреждането. Когато Групата стане страна по форуърден договор, справедливите стойности на правото и задължението често са равни или нетната справедлива стойност на форуърда е равна на нула. Ако нетната справедлива стойност на правото и задължението не е равна на нула, договорът се признава като актив или пасив.

Опционен договор, който е в обхвата на МСФО 9, се признава като актив или пасив, когато притежателят или издателят стане страна по договора.

Планирани бъдещи сделки, без значение колко вероятни са, не са активи и пасиви, тъй като Групата не е станала страна по договор.

Обичайната покупка или продажба на финансови активи се признава и отписва както е уместно, при използване на счетоводното отчитане на база датата на уреждане.

Обичайната покупка или продажба, съгласно терминологията в Допълнение А от МСФО 9, представлява покупка или продажба на финансов актив съгласно договор, чиито условия изискват предоставянето на актива в период от време, установен обикновено със законодателство или конвенция, действащи на съответния пазар.

Датата на уреждане е датата, на която се прехвърля актив на или от Групата. Отчитането на база датата на уреждане се отнася за признаване на актив в деня, в който е получен от Групата, и отписване на актив и признаване на печалба или загуба при освобождаване в деня, в който е прехвърлен.

(3) *Първоначално оценяване*

При първоначалното признаване на финансов актив или финансов пасив (с изключение на търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране, съгласно МСФО 9 параграф 5.1.3 и се признават по цена на сделката), Групата ги признава по справедливата им стойност, плюс или минус, в случай на финансови активи или финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив.

Справедливата стойност на финансов инструмент при първоначалното признаване е обикновено цената на сделката (т.е. справедливата стойност на даденото или полученото възнаграждение).

(4) *Последващо оценяване*

Оценяване по амортизирана стойност

Амортизираната стойност (нетната амортизирана стойност) към определена дата включва стойността на: непогасената главница, начислените вземания/задължения по лихви, неамортизираното скonto, премия и такси, участващи като част от експозицията на финансовия инструмент при неговото придобиване и елемент при определянето на ЕЛП, както и размера на натрупания коректив по лихви или кредитни обезценки.

Ако кредитния риск по финансовия инструмент се подобрява, при определени от Групата критерии, се възобновява начисляването на лихва през следващите периоди на база брутната амортизирана стойност на финансовия актив.

Натрупаният коректив по лихви се отписва от амортизираната стойност и се признава като лихвен доход. Признаването на коректива за лихви като лихвен приход се извършва след като вземането бъде изцяло погасено от длъжника или при формиране на отрицателна амортизирана стойност по него.

Оценяване по справедлива стойност

При оценяване на финансови инструменти по справедлива стойност Групата, използва йерархия от методи, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

Ниво 1: обявени пазарни котировки (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви. Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне;

Ниво 2: оценъчни техники на финансови инструменти, които са базирани на пазарни данни или директно (т.е. като котиран цени) или индиректно (т.е. получени от цени). В тази категория се включват инструменти, оценени чрез използване на: котиран пазарни цени на активен пазар за подобни инструменти; котиран цени за идентични или подобни инструменти на пазар, който се приема за по-малко активен; или други оценъчни техники, при които всички значими входни данни са директно или индиректно наблюдаеми от пазарни данни. Групата определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна настояща стойност. Изчисляването на нетната настояща стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара;

Ниво 3: оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация.

Групата признава прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на сделката (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Впоследствие тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин през живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата оценява активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Портфейлите от финансови активи и пасиви, изложени на пазарен и кредитен риск, които се управляват от Групата на база на нетна експозиция към пазарен и кредитен риск, се оценяват на базата на цена, която би се получила при продажбата на нетна дълга позиция (или би била платена при прехвърляне на нетна къса позиция) за определена рискова експозиция.

Оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Печалба или загуба, свързани с финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка и печалби и загуби от валутни операции до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

При отписване на финансовият актив, кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата.

Лихвата, която се изчислява чрез използването на метода на ефективната лихва, се признава в печалбата или загубата.

При оценяване на финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, сумите, признати в печалбата или загубата, са същите като сумите, които би трябвало да бъдат признати в печалбата или загубата, ако финансовият актив е оценяван по амортизирана стойност.

Печалба или загуба, свързани с инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход се признава в друг всеобхватен доход, включително печалби и загубите от валутни операции до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив. Признатите суми в друг всеобхватен доход, не се прехвърлят впоследствие в печалбата или загубата. Групата може да прехвърли натрупаната печалба или загуба в рамките на собствения капитал. Дивидентите върху тези инвестиции се признават в печалбата или загубата.

Инвестициите в капиталови инструменти, за които няма достатъчна актуална информация за определяне на справедливата им стойност или тя широко варира, се представят по цена на придобиване като най-подходяща приблизителна оценка на справедливата стойност.

Оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата

Печалбите и загубите в резултат на промени в справедливата стойност при последваща оценка на финансовите инструменти се признават в отчета за печалбата или загубата, освен ако: е част от хеджиращо взаимоотношение; е инвестиция в капиталов инструмент, печалбите и загубите от които се признават в съответствие с МСФО 9 параграф 5.7.5; е финансов пасив, определен като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, и Групата следва да представи измененията в справедливата стойност в резултат промяна на собствен кредитен риск в друг всеобхватен доход; или е финансов актив, оценен по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

(5) *Отписване*

Групата отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Групата, се признава като отделен актив или пасив.

Групата взема решение за пълно отписване на финансов актив, когато същият е: определен като "несъбираем", напълно обезценен и е погасен по давност или длъжникът е юридическо лице заличено от търговските регистри и няма правоприменик, или съответно е гражданин, починал, без наследници или наследниците са направили отказ от наследство. Групата може да отпише частично финансов актив при едновременно изпълнение на следните условия: не са налице обосновани очаквания да бъде събран пълният размер на вземането; просрочието е повече от 365 дни; налице е очакване част от вземането да не бъде погасено и са предприети стъпки за принудително събиране по съдебен път и не е налице подписано извънсъдебно споразумение за погасяване на вземането.

Групата отписва финансов пасив, когато нейните договорни задължения са изпълнени или отменени или са изтекли.

При извършени от Групата транзакции, при които се прехвърлят активи, признати в отчета за финансовото състояние, но са запазени всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи, или част от тях, прехвърлените активи не се отписват от отчета за финансовото състояние. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби включват например сделки със заемане на ценни книжа или транзакции с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Групата нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Групата продължава да признава актива до степента на нейното оставащо участие, определено от степента, до която е изложена на промени в стойността на прехвърления актив.

При определени сделки Групата запазва задължението си да обслужва прехвърления финансов актив срещу заплащане. Прехвърленият актив се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за отписване. Активът или пасивът се признава в договора за обслужване в зависимост от това дали таксата за обслужване е повече от достатъчна (актив) или по-малко от достатъчна (пасив) за извършване на услугата.

(6) *Компенсирание*

Финансовите активи и пасиви се компенсират и съответно нетната стойност се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Групата има законно право да компенсира стойностите и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа или да реализира актива и едновременно погаси задължението.

Приходи и разходи се представят нетно само в случаите, които са позволени от счетоводните стандарти.

(7) *Обезценка на финансови активи*

Групата прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по амортизирана стойност, по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и по отношение на ангажименти по кредити и договори за финансови гаранции, попадащи в обхвата на стандарта прилагайки изискванията на МСФО 9 параграф 5.2.2.

Оценката на кредитния риск се извършва на индивидуална или колективна основа за група или подгрупа от финансови инструменти.

За всички финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, лизингови вземания, активи по договор или договори за кредитен ангажимент или финансова гаранция, Групата признава коректив за загуба за очаквани кредитни загуби на база на Общия подход по МСФО 9.

Финансов актив е с кредитна обезценка, когато са настъпили едно или повече събития, оказващи неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този финансов актив. Като доказателство за кредитната обезценка на финансов актив се прилагат наблюдавани данни за следните събития:

- значително финансово затруднение на емитента/издателя или на длъжника;
- нарушаване на договор като неизпълнение или просрочие (над 90 дни), т.е. когато контрагентът не е извършил плащане, станало изискуемо по договор;
- Групата, по икономически или договорни причини, свързани с финансовото затруднение на кредитополучателя, прави отстъпка/-и на кредитополучателя, каквато/каквито заемодателят/-те не би направила при други обстоятелства;
- става вероятно, че кредитополучателят ще бъде обявен в несъстоятелност или ще подлежи на друго финансово оздравяване;
- изчезване на активен пазар за този финансов актив заради финансови затруднения; или
- закупуване или първоначално създаване на финансов актив с голям отбив, който отразява понесени кредитни загуби.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, идентифициращо доказателство за кредитна обезценка. Влошаването на кредитния рейтинг на финансовия актив може да е причинено по-скоро от комбинирания ефект на няколко събития.

Кредитната загуба е разликата между всички договорни парични потоци, дължими на предприятието по договор, и всички парични потоци, които предприятието очаква да получи (т.е. целия паричен недостиг), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

Групата оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции) за очаквания срок на този финансов инструмент. Паричните потоци, които се вземат предвид, включват парични потоци от продажбата на държани обезпечения или други кредитни подобрения, които са неразделна част от договорните условия. Допуска се, че очакваният срок на финансовия инструмент може да бъде оценен приблизително по надежден начин. В редки случаи, когато не е възможно очакваният срок на финансовия инструмент да бъде оценен приблизително по надежден начин, Групата използва оставащия договорен срок на финансовия инструмент.

Коригиран за кредитни загуби ефективен лихвен процент е процентът, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия инструмент до амортизираната стойност на финансовия актив, който е закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка.

При изчисляване на коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент Групата оценява приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия актив (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции), както и очакваните кредитни загуби. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии и отбивы.

Разходи по сделката са допълнителните разходи, които са пряко свързани с придобиването, издаването или освобождаване от финансови активи или финансови пасиви. Допълнителният разход е този, който не би възникнал, ако предприятието не е придобило, издало или освободило финансовия инструмент.

(8) *Прекласифициране*

Групата може да прекласифицира финансови активи тогава и само тогава, когато промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, при което трябва да прекласифицира всички засегнати финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата.

Ако Групата прекласифицира финансови активи тя прилага прекласификацията за бъдещи периоди от датата на прекласификация. Не се преизчисляват признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по амортизирана стойност“ в категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“, неговата справедлива стойност се оценява към датата на прекласификация. Всяка печалба или загуба, произтичаща от разликата между предишната амортизирана стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност, се признава в печалбата или загубата.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“ в категория „оценявани по амортизирана стойност“, неговата справедлива стойност към датата на прекласификация става новата му брутна балансова стойност (амортизираната стойност на финансов актив, преди да бъде преизчислена с коректив за загуби).

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по амортизирана стойност“ в категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, неговата справедлива стойност се оценява към датата на прекласификация. Всяка печалба или загуба, произтичаща от разликата между предишната амортизирана стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност, се признава в друг всеобхватен доход. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригират в резултат на прекласификацията.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“ в категория „оценявани по амортизирана стойност“, финансовият актив се прекласифицира по неговата справедлива стойност към датата на прекласификация. Кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се изважда обаче от собствения капитал и се коригира за сметка на справедливата стойност на финансовия актив към датата на прекласификация. В резултат на това финансовият актив се оценява към датата на прекласификация, все едно че винаги е бил оценяван по амортизирана стойност. Тази корекция засяга другия всеобхватен доход, но не засяга печалбата или загубата и следователно не представлява корекция от прекласификация. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригират в резултат на прекласификацията.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“ в категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, финансовият актив продължава да се оценява по справедлива стойност.

Ако прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“ в категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“, финансовият актив продължава да се оценява по справедлива стойност. Кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация към датата на прекласификация.

Не се допуска прекласификация на финансови пасиви, съгласно изискванията на МСФО 9.

(9) *Модифициране*

Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с МСФО 9 (критериите за отписване на финансови пасиви се прилагат по аналогия и към финансовите активи), но води до съществено изменение в нетната настояща стойност на актива над определен праг, под който се счита за незначително (NPV се променя с повече от 1% в резултат на модификацията/предоговарянето и тази промяна не е свързана с промяна в пазарните цени), Групата преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата, като:

- Брутната балансова стойност на финансовия актив се преизчислява като настоящата стойност на предоговорените или модифицираните договорни парични потоци, които са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент на финансовия актив (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).
- Корекцията на брутната балансова стойност е разликата между настоящата стойност на модифицирания паричен поток дисконтиран с договорния ЕЛП и настоящата стойност на модифицирания паричен поток по преизчисления нов ЕЛП. Тази корекция се отразява в корективна сметка, отчита се еднократен ефект в печалбата или загубата и се амортизира като лихвен приход/разход през оставащия срок на модифицирания финансов актив.

Когато модифицирането на финансов актив води до отписване на съществуващия финансов актив и последващо признаване на модифицирания финансов актив, модифицираният актив се счита за „нов“ финансов актив.

Значителна промяна в условията на съществуващ финансов пасив или част от него (независимо дали се дължи на финансови затруднения на длъжника, или не) се отчита счетоводно като погасяване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив.

Условията са съществено различни, ако дисконтираната настояща стойност на паричните потоци по новите условия, включително всички платени такси, нетирани от получените такси и дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент, се различава най-малко с 10 % от дисконтираната настояща стойност на оставащите парични потоци от първоначалния финансов пасив. Ако промяната на условия се отчита като погасяване, всички направени разходи или такси се признават като част от печалбата или загубата от погасяването. Ако промяната не се отчита като погасяване, всички направени разходи или такси коригират балансовата стойност на пасива и се амортизират през оставащия срок на модифицирания пасив.

(10) Закупени финансови активи с кредитна обезценка

Закупен финансов актив с кредитна загуба е актив, който е с кредитна обезценка при първоначалното му признаване.

Групата класифицира закупените финансови активи с кредитна обезценка като оценявани по амортизирана стойност само в случай, че са спазени едновременно условията:

Финансовият актив да се държи от Групата съобразно бизнес модел, чиято цел е да се събират договорните парични потоци от съответния актив;

Договорните условия на финансовия актив да пораздат на определени дати парични потоци, които представляват само плащания на главница и лихви върху остатъчното салдо на главницата.

Амортизираната стойност на закупените финансови активи с кредитна обезценка е стойността, по която са оценяват при първоначалното им признаване, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, която се изчислява при прилагане коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент (CAEIR).

Коригиран за кредитни загуби ефективен лихвен процент е процентът, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия инструмент до амортизираната стойност на финансовия актив, който е закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка.

При изчисляване на коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент Групата оценява приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия актив (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции), както и очакваните кредитни загуби. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии и отбиви.

Разходи по сделката са допълнителните разходи, които са пряко свързани с придобиването, издаването или освобождаване от финансови активи или финансови пасиви. Допълнителният разход е този, който не би възникнал, ако предприятието не е придобило, издало или освободило финансовия инструмент.

Към отчетната дата Групата признава единствено кумулативните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента след първоначалното признаване като коректив за загуби за закупените или първоначално създадените финансови активи с кредитна обезценка. Към всяка отчетна дата Групата признава в печалбата или загубата стойността на промяната в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като печалба или загуба от обезценка. Групата признава благоприятните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като печалба от обезценка, дори ако очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента са по-малки от размера на очакваните кредитни загуби, които са били включени в приблизително оценените парични потоци при първоначалното признаване.

(е) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, парични средства на депозит в Централната банка, ностро сметки и краткосрочни високоликвидни вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(ж) Финансови активи и пасиви, държани за търгуване

Финансовите активи и пасиви, държани за тъгуване се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно бизнес модела в рамките, на които биват управлявани.

Всички промени в справедливата стойност се признават като част от нетните приходи от търговски операции в отчета за печалбата или загубата.

(з) Инвестиции в ценни книжа

Инвестициите в ценни книжа се признават първоначално по справедлива стойност и след това се отчитат в зависимост от тяхната класификация в зависимост от бизнес модела.

(и) Деривативи

Групата използва деривативи под формата на форуърди, фючърси, суапове и опции за управление на дадена експозиция към пазарен риск или за търговия. Всички деривативи се признават като финансови активи за търгуване или финансови пасиви по справедлива стойност към датата на уреждане на сделката. Промените в пазарната стойност на деривативите се признават в отчета за печалбата или загубата. По-долу е оповестена и политиката в случаите, когато дериватив е определен като хеджиращ инструмент.

Със счетоводното отчитане на хеджирането се цели във финансовите отчети да бъде представен ефектът от дейностите на Групата по управление на риска, при които се използват финансови инструменти за управление на експозиции, възникващи вследствие на особени рискове, които могат да окажат въздействие върху печалбата или загубата (или върху друг всеобхватен доход при инвестиции в капиталови инструменти, за които Групата е избрала да представя промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход).

Всеки дериватив, оценен по справедлива стойност през печалбата или загубата, може да бъде определен като хеджиращ инструмент, с изключение на някои издадени опции.

Недеривативен финансов актив или недеривативен финансов пасив, оценен по справедлива стойност през печалбата или загубата може да бъде определен като хеджиращ инструмент, освен ако не е финансов пасив, определен по справедлива стойност през печалбата или загубата, за който сумата на промяната в справедливата стойност, която се дължи на промени в кредитния риск на този пасив, се представя в друг всеобхватен доход.

При хеджиране на валутен риск валутният компонент на недеривативен финансов актив или недеривативен финансов пасив може да бъде определен като хеджиращ инструмент, при условие че не е инвестиция в капиталов инструмент, за който Групата е избрала да представя промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход.

Хеджирана позиция може да бъде признат актив или пасив, непризнат неотменим ангажимент, прогнозна операция или нетна инвестиция в чуждестранна дейност.

Хеджиращо взаимоотношение отговаря на условията за счетоводно отчитане на хеджирането, когато и само когато са изпълнени всички от следните критерии:

- Хеджиращото взаимоотношение обхваща единствено отговарящи на критериите хеджиращи инструменти и отговарящи на критериите хеджирани позиции;
- В началото на хеджиращото взаимоотношение се извършва формално определяне и документиране на хеджиращото взаимоотношение, както и на определените от предприятието цел за управление на риска и стратегия за извършване на хеджирането. Тази документация включва определяне на хеджиращия инструмент, хеджираната позиция, естеството на хеджирания риск и начините, които предприятието ще използва за оценка дали хеджиращото взаимоотношение покрива изискванията за ефективност на хеджирането (включително неговия анализ на източниците на неефективност на хеджирането и как определя коефициента на хеджиране);
- Хеджиращото взаимоотношение отговаря на всяко едно от следните изисквания за ефективност на хеджирането: съществува икономическа връзка между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент; ефектът от кредитния риск не доминира над промените в стойността, произтичащи от тази икономическа връзка; и коефициентът на хеджиране на хеджиращото взаимоотношение е същият като коефициента, получен от количеството на хеджираната позиция, хеджирана фактически от предприятието, и количеството на хеджиращия инструмент, използван фактически от предприятието за хеджиране на този обем от хеджираната позиция. Това определяне обаче не трябва да отразява дисбаланса между теглата на хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, който би създал неефективност на хеджирането (призната или не), която може да доведе до счетоводни данни, които са несъвместими с целта на счетоводното отчитане на хеджирането.

Групата прилага счетоводно отчитане на хеджирането по отношение на хеджиращи взаимоотношения, които отговарят на критериите в параграф 6.4.1. от МСФО 9 за отчитане на хеджирането.

Възстановяването на баланса представлява коригиране на определените количества от хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, включени в съществуващо хеджиращо взаимоотношение, така че да се поддържа хеджиращия коефициент, отговарящ на изискванията за ефективност на хеджирането. Възстановяването на баланса се отчита като продължение на хеджиращото взаимоотношение. При възстановяване на баланса неефективността на хеджиращото взаимоотношение се определя и признава незабавно преди неговото коригиране. Коригирането на коефициента на хеджиране позволява на Групата да отговори на настъпилите промени във взаимоотношението между хеджиращия инструмент и хеджираната позиция, които произтичат от техните базови активи или отразяващите риска променливи величини.

Групата прекратява счетоводното отчитане на хеджирането за бъдещи периоди, само когато хеджиращото взаимоотношение (или част от него) вече не отговаря на установените критерии (след като се вземе предвид всяко възстановяване на баланса на хеджиращото взаимоотношение, ако е приложимо). Това включва случаи, при които хеджиращият инструмент е с изтекъл срок или е продаден, прекратен или упражнен. Замяната или револвирането на хеджиращия инструмент с друг хеджиращ инструмент не представлява достигане на крайна дата на валидност или прекратяване, ако такава замяна или револвиране е част от и е съгласувано с документираната цел за управление на риска.

(к) Кредити и аванси

Кредити и аванси са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определени плащания, които не се котираат на активен пазар и които Групата не възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще. Те включват заеми и аванси към банки и вземания и аванси към клиенти.

Когато Групата придобива финансов актив и едновременно сключва споразумение за обратна продажба на актива (или подобен инструмент) по фиксирана цена на бъдеща дата (обратна репо - сделка), споразумението се осчетоводява като кредит или аванс и активът, предмет на обезпечение по сделката не се признава в отчета за финансовото състояние.

Кредитите и авансите се признават първоначално по справедлива стойност включително първоначалните преки разходи за придобиване на активите, след което се оценяват в зависимост от бизнес модела.

(л) Вземания по договори за факторинг

При първоначалното им признаване, вземанията по договори за факторинг се признават по справедлива стойност, включително разходи, които се отнасят директно към придобиването на финансовия актив. Последващо вземанията се отчитат по амортизирана стойност, намалена с евентуалните загуби за обезценка. Вземанията по факторинг се отписват, когато бъдат изпълнени критериите за отписване на финансови активи.

Вземания по договори за факторинг без регрес

Съгласно договора за факторинг без регрес, доставчикът (Цедент) прехвърля на Фактора вземания, произтичащи от договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги, сключен между доставчика и неговите клиенти (длъжниците). Групата признава вземанията си по факторинг без регрес като първоначално ги оценява по справедлива стойност в зависимост от степента на поетите рискове и ползи, свързани със собствеността на прехвърлените вземания.

Вътрешен факторинг е факторинг на вземания от търговска дейност, извършвана на територията на България.

Вземания по договори за факторинг с регрес

Вземанията по договори за факторинг с регрес се отчитат до размера на платената сума, представляваща предоставен аванс на клиентите, с които са сключени договори за факторинг.

(м) Дълготрайни материални активи

Групата прилага политиката за последващо оценяване на земи и сгради по преоценена стойност съгласно допустимия алтернативен подход на МСС 16 Имоти, машини, съоръжения и оборудване.

Земята и сградите се отчитат по справедлива стойност, която периодично се определя чрез оценка от професионални квалифицирани оценители. Преоценката на активите се извършва актив по актив на база пропорционално преизчисление отчетната стойност на актива и натрупаните за него амортизации към датата на преоценка. Когато балансовата стойност на активите се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се отразява директно в преоценъчния резерв. Когато балансовата стойност на активите се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава в намаление на преоценъчния резерв, като в случай на недостиг разликата се отчита като разход в отчета за печалбата или загубата.

Стопанският инвентар и другите дълготрайни материални активи са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

Амортизацията се начислява на база линейния метод с цел пълно амортизиране на стойността на дълготрайните активи в продължение на очаквания им полезен живот.

Използваните от Групата годишни амортизационни норми са както следва:

	%
▪ Сгради	1 - 33
▪ Машины, производствено оборудване и апаратура	8 - 50
▪ Леки автомобили	8 - 25
▪ Транспортни средства (без леки автомобили)	8 - 10
▪ Компютри, съобразно клас и полезен живот	15 - 50
▪ Стопански инвентар и други амортизируеми активи	15

Активите се амортизират от момента на тяхното въвеждане в експлоатация.

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “дълготрайните материални активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други оперативни доходи, нетно” в отчета за печалбата или загубата за годината. Частта от компонента “преоценен резерв – земи и сгради”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

(н) **Инвестиционни имоти**

Инвестиционните имоти са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Групата използва линеен метод на амортизация за своите инвестиционни имоти и амортизационна норма 4%, която се прилага за полезния срок на активите.

Доходите от наем от инвестиционни имоти се признава като приход по линеен метод за периода на наема. Получените лизингови стимули се признават като неразделна част от общия доход от наеми, за целия срок на наема. Доходите от наеми от други имоти се признават като други доходи.

(о) **Нематериални активи**

Нематериалните активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка. Нематериалните активи могат да се придобият като част от бизнес комбинация (виж Бизнес комбинации 1 з (1)) или да се придобият отделно.

Амортизацията на нематериалните активи се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания полезен живот, с изключение на един актив (клиентска база), придобит в бизнес комбинация, който се амортизира по метода на намаляващия остатък.

Използваните от Групата годишни амортизационни норми са както следва:

	%
▪ Програмни продукти и лицензи, съобразно клас и полезен живот	10 - 50
▪ Активи, придобити в бизнес комбинации	12,5 - 35

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други оперативни доходи, нетно” в отчета за печалбата или загубата за годината.

(п) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Групата преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи, за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Репутацията се тества за обезценка на годишна база.

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или обекти, генериращи парични потоци (ОГПП). Репутация, възникнала при бизнес комбинация, се разпределя към ОГПП или групите ОГПП, които се очаква да имат ползи от синергиите от комбинацията.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП.

Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в отчета за печалби или загуби. Те се разпределят първо в намаление на балансовата стойност на репутацията, разпределена към ОГПП, и след това в намаление на балансовите стойности на други активи в ОГПП пропорционално.

Загуба от обезценка свързана с репутацията не се възстановява обратно.

За други активи, загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(р) Лизинг

(1) Общи разпоредби

Признаването, оценяването, представянето и оповестяването на лизинговите договори се извършва в съответствие с изискванията на МСФО 16 Лизинг, като се вземат предвид реда и условията на договорите и всички факти и обстоятелства, които са от значение.

При първоначалното признаване Групата определя дали даден договор представлява лизинг или съдържа компонент на лизинг. Даден договор представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, ако с договора се прехвърля правото на контрол върху използването на определения актив за определен период от време срещу възнаграждение.

Групата прави повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг единствено при промяна в реда и условията на договора.

(2) Отчитане на лизинга, когато Групата е лизингополучател

На началната дата Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга. Банковата група оценява актива с право на ползване по цена на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща:

- а) размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;
- б) лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;
- в) първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя; и
- г) оценка на разходите, които Групата ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи не са направени за производство на материали. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период.

На началната дата Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата.

Банковата група включва опции за удължаване като част от договорите за лизинг на сгради с по-кратък неотменим период (от три до пет години).

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Групата използва диференциален лихвен процент. На началната дата лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга обхващат следните плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата:

- а) фиксирани плащания, минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- б) променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- в) суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- г) цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- д) плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

След началната дата Групата оценява актива с право на ползване посредством модел на цената на придобиване. Активът с право на ползване се оценява по себестойност:

- а) минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка; и
- б) коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга.

Ако собствеността върху актива се прехвърля на Групата по силата на лизинговия договор до края на срока на този договор или ако в разходите за актива с право на ползване е отразено упражняването на опция за закупуване, Групата амортизира актива с право на ползване от началната дата до края на полезния живот на основния актив. В противен случай Групата амортизира актива с право на ползване от началната дата до края на полезния живот на актива с право на ползване или до изтичането на срока на лизинговия договор, което от двете настъпи по-рано.

След началната дата Групата оценява пасива по лизинга като:

- а) увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга;
- б) намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; и
- в) преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Лихвата по пасива по лизинга за всеки период през срока на лизинговия договор е сумата, която се получава, ако към остатъчното салдо на пасива по лизинга бъде приложен постоянен лихвен процент за периода. Лихвен процент за периода е дисконтовият процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциален лихвен процент на Групата, ако лизинговия процент, заложен в лизинга не може да бъде непосредствено определен, или ако е приложимо, коригираният дисконтов процент.

След началната дата Групата преоценява пасива по лизинга, за да отрази промените в лизинговите плащания. Групата признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако обаче балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула и има по-нататъшно намаляване в оценката на пасива по лизинга, Групата признава остатъчна сума на преоценката в печалбата или загубата.

Групата признава актив с право на ползване и лизингов пасив за всички лизингови договори (единен балансов подход) с две изключения:

- а) краткосрочни договори за лизинг със срок до 12 месеца; както и
- б) лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност. За целите на стандарта активи с ниска стойност са тези на стойност до 10 000 лева.

За краткосрочни лизингови договори или лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, Групата признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Ефектите от лизинговите сделки на Групата като лизингополучател са оповестени в приложения 4, 13, 14, 25 и 31.

(3) Отчитане на лизинга, когато Групата е лизингодател

Групата като лизингодател класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или за финансов лизинг. Лизинговата дейност на Групата обхваща лизинг на транспортни средства, промишлено оборудване, сгради и други по договори за финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Стандартните индикатори, които Групата има предвид за да определи дали са прехвърлени всички значителни ползи и рискове включват: настояща стойност на минималните лизингови вноски в сравнение със справедливата стойност на лизинговия актив в началото на лизинговия договор; срокът на лизинговия договор в сравнение с полезния икономически живот на лизинговия актив и дали лизингополучателя ще придобие правото на собственост на актива след изтичане срока на договора.

Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на сключване и се преразглежда само при изменение на лизинговия договор. Промените в оценките (например промени в приблизителните оценки за икономическия живот или за остатъчната стойност на основния актив) или промените в обстоятелствата (например неизпълнение от страна на лизингополучателя) не дават основание за нова класификация на лизинговия договор за счетоводни цели.

Минимални лизингови вноски

Минималните лизингови вноски са плащанията, които лизингополучателят трябва или ще направи през периода на договора за лизинг. От гледна точка на групата минималните лизингови вноски също включват и остатъчната стойност на актива гарантиран от трета несвързана с групата страна, при условие, че тази трета страна е в състояние да изпълни своите финансови ангажименти по договора за гаранцията или споразумение за обратно изкупуване. В минималните лизингови вноски Групата включва и цената на упражняване на опция, която лизингополучателят има за закупуване на актива, като в началото на лизинговия договор до голяма степен е сигурно, че опцията ще бъде упражнена. Минималните лизингови вноски не включват условните наеми, както и разходите за услуги и данъци, които ще бъдат платени от Групата и впоследствие префактурирани на лизингополучателя.

Първоначална и последваща оценка

Първоначално Групата признава вземане по финансов лизинг равно на нетната инвестиция, която включва настоящата стойност на минималните лизингови вноски и необезпечената остатъчна част за Групата. Настоящата стойност се изчислява чрез дисконтиране на минималните лизингови вноски с лихвения процент на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи са включени във вземането по финансов лизинг. През периода на лизинговия договор Групата начислява финансов приход (приход от лихва по финансов лизинг) на нетната инвестиция. Получените лизингови плащания се отчитат като намаление на нетната инвестиция (изплащане на главница) и признаване на финансов приход по начин, който осигурява постоянна норма на възвръщаемост от нетната инвестиция. В последствие нетната инвестиция по договора за финансов лизинг се представя нетно от обезценка за очаквани кредитни загуби (виж 3 (д) (7)).

(е) Активи, придобити от обезпечения

Придобити активи, които преди тяхното придобиване са били държани като обезпечения по отпуснати кредити, се класифицират от Групата като инвестиционни имоти и други активи. При първоначалното придобиване на такива активи, управителният орган на Групата преценява тяхната класификация, на база своите намерения и възможности за бъдеща употреба и/или изваждане от употреба. В съответствие със счетоводната политика на Групата, активи класифицирани като други активи придобити от обезпечения, впоследствие се оценяват по по-ниската от двете стойности: балансовата им стойност или тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по изваждането им от употреба.

(г) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват при придобиването им по доставната им стойност, представляваща сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи направени, във връзка с доставянето на стоково-материалните запаси до текущото им местоположение и състояние.

Разходите за материални запаси се определят чрез използването на метода първа входяща, първа изходяща (FIFO).

Материалните запаси се представят в отчета за финансовото състояние по по-ниската от отчетната стойност и нетната реализуема стойност. За целта ежегодно към датата на годишния отчет на Групата се извършва приблизителна оценка на нетната реализуема стойност на активите по най-достоверните съществуващи данни към датата на оценката.

(у) Провизии

Провизиите са текущи задължения и начислени разходи на Групата, за които съществува несигурност относно разположението във времето и размера на бъдещите разходи, които ще бъдат необходими за уреждане на задължението.

Провизията се признава във финансовите отчети тогава, когато:

- Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- Има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи; и
- Може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Провизия се признава и изчислява също за кредитни ангажименти и гаранции възникващи в рамките на банковата дейност в съответствие с МСФО 9 Финансови инструменти. При изчислението на провизиите се използва кредитен конверсионен фактор, който показва пропорцията от неувоенния ангажимент, която е вероятно да бъде финансирана.

Сумата на признатата провизия е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на настоящото задължение към края на отчетния период.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период с цел да се отрази най-добрата текуща оценка. Ако повече не съществува необходимост от изходящи потоци, съдържащи икономически ползи за погасяване на задължението, провизията се освобождава.

Провизията се използва само за покриване на разходи, за които е създадена първоначално.

(ф) Пенсионни резерви

Чрез управление на Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, ПОК ДСК Родина АД гарантира изпълнението на задълженията си към осигурените лица като формира специализирани резерви, регламентирани от изискванията на Кодекса за социално осигуряване.

(х) Депозити

Депозитите са източници на Групата за финансиране.

Депозитите първоначално се признават по справедлива стойност, намалена с присъщите преки разходи, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност при използване на метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата продава финансов актив и едновременно сключи споразумение за обратно изкупуване на този (или подобен) актив на фиксирана цена на бъдеща дата („репо“) споразумението се осчетоводява като депозит, а основният актив продължава да се признава във финансовите отчети на Групата.

(ц) Условни пасиви

Условните пасиви са:

- Неусвоени средства по разрешени от Групата кредити и кредитни линии;
- Възможни задължения на Групата, които произлизат от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или не настъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от Групата; или
- Настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото не е вероятно за погасяването му да бъде необходим поток от ресурси, включващи икономически ползи или сумата на задължението не може да бъде определен с достатъчна степен на надеждност.

Основните области в дейността на Групата, възникващи и подлежащи на преглед за необходимост от тяхното признаване и провизиране са свързани с:

- Искове срещу Групата по заведени от клиенти, контрагенти и служители на Групата дела;
- Възможни задължения, свързани с данъчни рискове;
- Искове срещу Групата, свързани със собственост;
- Други евентуални задължения – по договори с контрагент, които при определени условия биха довели до изтичане на парични средства от Групата и други.

(ч) Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Данъкът върху печалбата се отчита в отчета за печалбата или загубата, освен в случаите когато данъкът се отнася до позиции, които са отнесени директно към собствения капитал. В този случай той се признава в капитала. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината, въз основа на ефективната данъчна ставка или действащата такава в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние, и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички временни разлики между балансовата стойност съгласно финансовите отчети и стойностите, използвани за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с данък върху дохода, събиран от една и съща данъчна администрация от данъчно задължените лица.

(ш) Доходи на персонала

(1) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща предварително уговорени вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Вноските на Групата по плановете за дефинирани вноски се признават като разходи за персонал в отчета за печалбата или загубата за периода, в който услугите са предоставени от служителите.

(2) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата по отношение на планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди, и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Групата има задължение за изплащане на определена сума на всеки служител, който се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай че служителят е придобил в предприятието или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на брутно трудово възнаграждение за шест месеца. За служители, работили без прекъсване в Банка ДСК определен период от време, с Колективния трудов договор са определени следните компенсации при пенсиониране: при пет години трудов стаж – две брутни месечни заплати; от пет до десет години трудов стаж – три брутни месечни заплати; от десет до петнадесет години трудов стаж – седем брутни месечни заплати; над петнадесет години трудов стаж – осем брутни месечни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всеки служител на база на изчисленията, извършени от дипломиран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В приложение 32 е оповестена сумата на оцененото за годината задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката на задължението.

Групата признава актюерските печалби или загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи на персонала в отчета за всеобхватния доход.

(3) Доходи при прекратяване на трудови правоотношения

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане се признават като разход, ако Групата е отправила официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно офертата да бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако се дължат обезщетения за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(4) *Краткосрочни доходи на наети лица*

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и се отчитат като разход, когато се предоставят свързаните с тях услуги. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има настоящо правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи, свързани с неползван платен годишен отпуск, който се очаква да бъде използван от служителите в следващи отчетни периоди.

(ш) **Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период**

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки” - Определение за същественост - прието от ЕС на 29 ноември 2019 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020),
- Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации – Определение за бизнес прието от ЕС на 21 април 2020 (в сила за бизнес комбинации, за които датата на придобиване е на или след началото на годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2020 и за придобиване на актив, възникващо на или след началото на този период);
- Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване” и МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване” – Реформа на референтните лихвени проценти – приети от ЕС на 15 януари 2020 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020);
- Изменение на МСФО 16 Лизинг – Отстъпки от наем, свързани с Covid-19 (прието от ЕС на 9 октомври 2020 и в сила най-късно от 1 юни 2020 за финансови години, започващи на или след 1 януари 2020);
- Изменения на Референциите към Концептуалната рамка в МСФО, приети от ЕС на 29 ноември 2019 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020).

Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Групата.

Изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила:

Към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти или разяснения, са издадени от СМСС и приети от ЕС, но все още не са влезли в сила:

- Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори „Удължаване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9“, прието от ЕС на 16 декември 2020 (датата на изтичане на временното освобождаване от МСФО 9 беше удължена от 1 януари 2021 до годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- Изменения на МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг - Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2, прието от ЕС на 13 януари 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021).

Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС:

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- МСФО 17 Застрахователни договори, включително изменения на МСФО 17 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация за задълженията като текущи и нетекущи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – Постъпления преди предвижданата употреба (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – Обременяващи договори – Разходи за изпълнение на договор (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации – Референция към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);

- Изменения на различни стандарти, дължащи се на „Подобрения на МСФО (цикъл 2018 - 2020)“, произтичащи от годишния проект за подобряване на МСФО (МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41), основно с цел премахване на несъответствията и изясняване на формулировката (Измененията на МСФО 1, МСФО 9 и МСС 41 влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. Изменението на МСФО 16 е само с илюстративен характер и затова не е посочена дата на влизане в сила).

Групата очаква приемането на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Групата прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата.

3. Оповестяване на политиката по управление на риска

Структура и функции на звената по управление на риска

Управлението на кредитния риск в Групата се извършва от независима от бизнес звената структура, управлявана от Изпълнителен директор. Различните функции по управление на кредитния риск се изпълняват от следните звена:

- Управление Кредитен риск - корпоративни клиенти с функции, свързани с одобряване кредити на корпоративни и МСП клиенти съобразно определените компетенции, при поддържане ниски нива на кредитен риск, както и с функции, свързани с осъществяването на текущ мониторинг на фирмени клиенти;
- Управление Кредитен риск – индивидуални клиенти с функции по поддържане на адекватни механизми за оценка, мониторинг и управление на кредитния риск, и вземане на решения по кредитни искания, съблюдавайки за приемливото му ниво, в сегмент Банкиране на дребно, както изготвяне и валидиране на модели за оценка на кредитния риск, анализ на кредитния портфейл;
- Дирекция Валидация на кредити на граждани с функции, свързани с управление на процесите по централизирано одобрение на всички видове кредити на граждани, по които вземането на решение не е осигурено на база на автоматични проверки;
- Дирекция Валидация и оценки на обезпечения с функции по одобрение на оценки и преоценки недвижими имоти - обезпечения по кредити;
- Управление Обща политика и управление на риска с функции, свързани с управление на контрагентския, пазарния и операционния риск посредством адекватна методология и контрол, осигуряване на регулаторна отчетност относно поетия риск и усъвършенстване на практиките в управление и отчитане на риска;
- Дирекция Кредитен контрол и администрация с функции, свързани с осъществяването на контрол върху усвояването на кредити от фирмени клиенти;

- Направление Събиране на вземания, създадено през 2020 г. с цел осигуряване на по-добро разграничаване на функциите, свързани с възникване на вземанията по кредити, мониторинг на кредитния риск и събиране и реструктуриране на вземанията. В съответствие с решението на Група ОТП, взето в изпълнение на препоръка на Унгарската централна банка, функцията по събиране на вземанията, която преди това се е изпълнявала в рамките на Направление Управление на риска, считано от 1 май 2020 г. е обособена като самостоятелно направление. Ръководителят на Направление Събиране на вземания е член на Управителния съвет. В съответствие с указанията на Европейската централна банка за управление на необслужваните кредити, Направление Събиране на вземания е независимо от звената, отговарящи за възникването и класификацията на кредитните експозиции.

По-долу са представени различните рискове, на които Групата е изложена, както и подходите, които е възприела за управлението им.

(а) Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква като резултат от необходимостта от осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той включва: риск Групата да не бъде в състояние да посрещне задълженията си и риск от финансова загуба при наложителна продажба на финансови активи с цел осигуряване на ликвидност.

Групата поддържа търговски позиции в ограничен брой финансови инструменти – недеривативни и деривативни. Повечето от деривативните търговски операции на Групата са насочени към предоставяне на продукти на корпоративните клиенти на конкурентни цени и за управление на ликвидността.

Целта на управлението на ликвидния риск в Групата е осигуряване на достатъчно ниво на ликвидност за посрещане задълженията на Групата, когато станат дължими при нормални и извънредни обстоятелства, без понасянето на значителни загуби от продажба на ликвидни активи или използване на по-скъпо финансиране.

Органът за управление на ликвидността е Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП).

За анализа на ликвидността Групата изготвя падежна таблица за активите и пасивите, в която паричните потоци по отделните активи и пасиви се разпределят в различни времеви интервали в зависимост от тяхната договорена дата за изплащане.

В следващите таблици е показано разпределението на пасивите на Групата според остатъчния им срок до падеж, в съответстващите матуритетни зони, на база недисконтирани парични потоци:

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2020

	Балансова стойност	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
<i>В хиляди лева</i>								
Пасиви								
Депозити от банки	36 897	36 897	36 897	-	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	86 191	86 191	9 760	20 646	54 333	7	1 445	-
Депозити от клиенти	19 206 792	19 208 014	16 592 231	835 692	1 671 446	58 060	50 585	-
Кредити от банки и финансови институции	54 220	54 815	8	9	-	17 103	37 695	-
Текущи данъчни пасиви	712	712	435	13	264	-	-	-
Задължения по лизинг	24 393	24 858	2 282	5 323	15 693	1 560	-	-
Провизии	86 885	87 432	743	2 592	176	79 045	4 244	632
Пасиви по отсрочени данъци	13 770	13 770	-	203	771	12 796	-	-
Други задължения	118 013	121 826	29 636	8 264	4 646	37 871	41 224	185
Общо пасиви	19 627 873	19 634 515	16 671 992	872 742	1 747 329	206 442	135 193	817
Неувоени кредитни ангажменти	-	2 919 688	148 253	314 945	1 460 292	591 559	404 639	-
Общо пасиви и ангажменти	19 627 873	22 554 203	16 820 245	1 187 687	3 207 621	798 001	539 832	817

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2019

	Балансова стойност	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
<i>В хиляди лева</i>								
Пасиви								
Депозити от банки	77 557	77 557	77 557	-	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	43 493	43 493	6 629	6 439	16 518	6 033	7 874	-
Депозити от клиенти	17 877 638	17 878 550	14 934 208	929 368	1 894 112	111 620	9 242	-
Кредити от финансови институции	285 207	294 243	84 665	31 249	(4 132)	145 132	37 329	-
Текущи данъчни пасиви	1 243	1 243	1 216	27	-	-	-	-
Задължения по лизинг	65 166	66 887	507	4 229	7 767	46 390	7 994	-
Провизии	101 488	101 488	14 699	956	8 055	73 928	3 778	72
Пасиви по отсрочени данъци	15 700	15 701	(185)	-	(985)	16 983	-	(112)
Други задължения	108 384	108 384	29 823	27 064	20 098	17 926	13 325	148
Общо пасиви	18 575 876	18 587 546	15 149 119	999 332	1 941 433	418 012	79 542	108
Неувоени кредитни ангажменти	-	2 220 675	17 383	243 170	1 025 213	581 422	272 340	81 147
Общо пасиви и ангажменти	18 575 876	20 808 221	15 166 502	1 242 502	2 966 646	999 434	351 882	81 255

Долната таблица показва балансовата стойност на активите и пасивите на Групата, съгласно очаквания им остатъчен срок до падеж, в зависимост от договорените дати на изплащане. В таблиците не са отразени корекции по падежни зони, в зависимост от периодите на задържаемост на привлечените средства от клиенти.

Матуритетна структура на пасивите и активите към 31 декември 2020

	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
<i>В хиляди лева</i>							
Пасиви							
Депозити от банки	36 897	36 897	-	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	86 191	9 760	20 646	54 333	7	1 445	-
Депозити от клиенти	19 206 792	16 591 928	835 553	1 671 160	57 866	50 585	-
Кредити от банки и финансови институции	54 220	8	9	-	17 103	37 100	-
Текущи данъчни пасиви	712	435	13	264	-	-	-
Задължения по лизинг	24 393	2 282	5 323	15 693	1 095	-	-
Провизии	86 885	743	2 592	176	79 045	4 244	85
Пасиви по отсрочени данъци	13 770	-	203	771	12 796	-	-
Други задължения	118 013	29 636	4 151	4 646	37 871	41 224	185
Общо пасиви	19 627 873	16 671 689	868 490	1 747 043	205 783	134 598	270
Неусвоени кредитни ангажменти	-	148 253	314 945	1 460 292	591 559	404 639	-
Общо пасиви и ангажменти	19 627 873	16 819 942	1 183 435	3 207 335	797 342	539 237	270
Деривативи - пасив							
За търговия:	57 991						
изходящ поток		(473 473)	(614 648)	(254 109)	-	(80 215)	-
входящ поток		469 368	610 006	249 596	-	80 215	-
За хеджиране:	28 200						
изходящ поток		(15 939)	(478 464)	(413 250)	-	-	-
входящ поток		68 536	510 341	328 775	-	-	-
Общо деривативи	86 191	48 492	27 235	(88 988)	-	-	-
Активи							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	3 741 532	3 706 362	-	-	-	-	35 170
Финансови активи							
държани за търгуване	63 111	1	11 109	165	42 980	8 856	-
Деривативни финансови инструменти	62 769	8 353	17 447	35 240	24	1 705	-
Кредити и вземания от банки	2 393 813	297 114	676 338	1 414 576	-	5 775	10
Кредити и вземания от клиенти	11 947 992	370 395	516 825	2 536 004	3 881 069	4 636 078	7 621
Вземания по договори за факторинг	179 099	36 495	10 430	52 324	79 850	-	-
Нетни вземания по финансов лизинг	990 039	33 674	59 907	256 897	622 405	17 156	-
Инвестиции в ценни книжа	2 752 511	5 077	379 240	94 312	1 425 212	824 101	24 569
Текущи данъчни активи	15 381	14 561	-	-	820	-	-
Инвестиции в асоциирани дружества	3 626	-	-	-	-	-	3 626
Репутация	78 547	-	-	1 175	-	-	77 372
Инвестиционни имоти	19 854	-	-	-	-	-	19 854
Активи с право на ползване	26 339	89	178	804	2 181	-	23 087
Дълготрайни материални активи	422 614	10	16	59	819	1 711	419 999
Нематериални активи	91 101	-	-	1	2 728	10 906	77 466
Други активи	94 557	21 124	5 693	9 256	38 614	19 851	19
Общо активи	22 882 885	4 493 255	1 677 183	4 400 813	6 096 702	5 526 139	688 793

Банка ДСК АД
Консолидиран финансов отчет
за 2020 година

<i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
Деривативи - актив							
За търговия:	62 769						
изходящ поток		(568 756)	(684 042)	(338 474)	(24 737)	(80 215)	-
входящ поток		571 848	688 279	345 382	24 801	80 215	-
За хеджиране:	-						
изходящ поток		-	-	-	-	-	-
входящ поток		-	-	-	-	-	-
Общо деривативи	62 769	3 092	4 237	6 908	64	-	-

Матуритетна структура на пасивите и активите към 31 декември 2019

<i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
Пасиви							
Депозити от банки	77 557	77 557	-	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	43 493	6 629	6 439	16 518	6 033	7 874	-
Депозити от клиенти	17 877 638	14 933 876	929 196	1 893 749	111 575	9 242	-
Кредити от банки и финансови институции	285 207	84 665	38	25 938	129 531	45 035	-
Текущи данъчни пасиви	1 243	1 216	27	-	-	-	-
Задължения по лизинг	65 166	462	4 141	7 395	45 293	7 875	-
Провизии	101 488	14 699	956	8 055	73 928	3 778	72
Пасиви по отсрочени данъци	15 700	(186)	-	(985)	16 983	-	(112)
Други задължения	108 384	29 823	27 064	20 098	17 926	13 325	148
Общо пасиви	18 575 876	15 148 741	967 861	1 970 768	401 269	87 129	108
Неусвоени кредитни ангажименти	-	17 383	243 170	1 025 213	581 422	272 340	81 147
Общо пасиви и ангажименти	18 575 876	15 166 124	1 211 031	2 995 981	982 691	359 469	81 255
Деривативи - пасив							
За търговия:	22 591						
изходящ поток		(417 719)	(137 683)	(215 905)	(12 763)	(80 454)	-
входящ поток		415 240	136 100	206 389	4 559	71 209	-
За хеджиране:	20 902						
изходящ поток		-	-	-	(1 000 760)	(24 620)	-
входящ поток		-	-	-	977 915	-	-
Общо деривативи	43 493	(2 479)	(1 583)	(9 516)	(31 049)	(33 865)	-

Банка ДСК АД
Консолидиран финансов отчет
за 2020 година

<i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без матурирет
Активи							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	2 707 191	2 626 367	-	-	-	-	80 824
Финансови активи държани за търгуване	208 318	20 867	2 025	6 316	162 719	16 391	-
Деривативни финансови инструменти	31 536	6 588	4 922	2 928	7 163	9 935	-
Кредити и вземания от банки	2 951 256	120 807	294	20 571	2 809 311	273	-
Кредити и вземания от клиенти	11 827 941	389 679	529 261	2 679 813	3 950 882	4 278 306	-
Вземания по договори за факторинг	222 578	172 267	47 542	2 769	-	-	-
Нетни вземания по финансов лизинг	1 050 803	28 671	68 119	267 142	681 765	5 106	-
Инвестиции в ценни книжа	1 832 493	159 572	98 944	108 139	730 382	710 561	24 895
Текущи данъчни активи	7 447	7 266	-	181	-	-	-
Инвестиции в асоциирани дружества	3 773	-	-	-	-	2 225	1 548
Репутация	78 547	-	-	-	-	-	78 547
Инвестиционни имоти	20 297	-	-	-	-	-	20 297
Активи с право на ползване	67 406	282	152	593	2 535	-	63 844
Дълготрайни материални активи	440 809	36	10	49	270	3 302	437 142
Нематериални активи	120 742	143	2	3	3	-	120 591
Други активи	74 405	9 837	6 075	21 290	16 483	19 471	1 249
Общо активи	21 645 542	3 542 382	757 346	3 109 794	8 361 513	5 045 570	828 937
Деривативи - актив							
За търговия:	24 433						
изходящ поток		(381 838)	(256 386)	(287 825)	(219 877)	(504 404)	-
входящ поток		383 704	257 458	297 650	221 740	508 913	-
За хеджиране:	7 103						
изходящ поток		-	-	-	(585 611)	-	-
входящ поток		-	-	-	586 749	-	-
Общо деривативи	31 536	1 866	1 072	9 825	3 001	4 509	-

В допълнение към мониторинга на ликвидната позиция Групата анализира стабилността на привлечените средства от различни източници за определяне на очакваните изходящи парични потоци. Анализът се извършва периодично и информацията за промяна на поведението на вложителите се представя на ръководството на Групата.

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане да останат стабилни или да се увеличават;
- Ипотечните и жилищни кредити на граждани имат оригинален договорен срок средно 23 години, но поради това, че основната част от тези кредити са с равни анюитетни вноски, средният ефективен срок е 14 години. В допълнение, клиентите все повече се възползват от опциите за частично или пълно предсрочно погасяване, което по закон е без санкция след изтичане на първата година от договора. Поради тази причина средният ефективен срок на портфейла допълнително се намалява с до 5 години, предвид реално наблюдаваните обеми на предсрочни погашения през 2020 година.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и дългови ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури необходимата ликвидност:

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Периодично се извършва анализ на привлечените средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

(б) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, при който промени в пазарните условия като лихвени равнища, цени на ценни книжа и валутни курсове, биха оказали влияние върху дохода на Групата или върху стойността на притежаваните финансови инструменти.

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, одобрени от ръководството.

В ситуация на COVID-19 Банка ДСК продължава да прилага и следи стоп/лос лимитите в търговския портфейл и при тяхното достигане предприема действия съгласно вътрешните си процедури.

Групата държи активи в търговски портфейл с цел управление на риска. В таблицата по-долу е представен анализ на кредитното качество на максималната кредитна експозиция, базиран на рейтингите на рейтингова агенция Moody's:

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Правителствени облигации		
оценени с Ваa1	48 952	-
оценени с Ваa2	-	177 941
оценени с Ваa3	-	10 090
оценени с Ва1	14 159	-
оценени с Ва2	-	20 287
Общо	63 111	208 318

(1) Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът от понасяне на загуба, поради колебания в нивата и съотношенията на пазарните (базови) лихвени проценти. Групата управлява поотделно лихвения риск в банковия и търговския портфейл.

Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти, до степента, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Групата е изложена на риск от неблагоприятни промени на пазарните лихвени криви.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Групата спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Групата управлява лихвения риск от търговския портфейл като ограничава рисковото ниво чрез определяне на лимити за лихвена чувствителност.

Групата анализира лихвения риск на банковия портфейл като класифицира финансовите си активи и пасиви във времеви зони според чувствителността им към изменението на лихвените проценти по различни валути.

Експозиции към лихвен риск към 31 декември 2020

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-							
кореспонденти	125 903	-	-	-	-	3 615 629	3 741 532
Фиксирана лихва	14 582	-	-	-	-	-	14 582
Променлива лихва	111 321	-	-	-	-	-	111 321
Без лихва	-	-	-	-	-	3 615 629	3 615 629
Финансови активи държани за търгуване	-	10 941	95	13 369	38 706	-	63 111
Фиксирана лихва	-	10 941	95	13 369	38 706	-	63 111
Деривативни финансови инструменти	5 170	13 667	-	-	1 706	42 226	62 769
Променлива лихва	5 170	13 667	-	-	1 706	-	20 543
Без лихва	-	-	-	-	-	42 226	42 226
Кредити и вземания от банки	305 013	636 976	1 451 824	-	-	-	2 393 813
Фиксирана лихва	297 114	636 976	1 451 824	-	-	-	2 385 914
Променлива лихва	7 899	-	-	-	-	-	7 899
Кредити и вземания от клиенти	10 675 772	37 416	181 062	163 761	823 461	66 520	11 947 992
Фиксирана лихва	32 460	37 338	180 865	163 505	739 714	-	1 153 882
Променлива лихва	10 643 312	78	197	256	83 747	-	10 727 590
Без лихва	-	-	-	-	-	66 520	66 520
Вземания по договори за факторинг	179 099	-	-	-	-	-	179 099
Променлива лихва	179 099	-	-	-	-	-	179 099
Нетни вземания по финансов лизинг	33 554	59 770	256 389	275 549	364 777	-	990 039
Фиксирана лихва	4 799	8 271	35 685	38 849	54 664	-	142 268
Променлива лихва	28 755	51 499	220 704	236 700	310 113	-	847 771

Банка ДСК АД
Консолидиран финансов отчет
за 2020 година

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
Инвестиции в ценни книжа	-	531 692	89 432	484 734	1 622 084	24 569	2 752 511
Фиксирана лихва	-	365 455	89 432	484 734	1 622 084	-	2 561 705
Променлива лихва	-	166 237	-	-	-	-	166 237
Без лихва	-	-	-	-	-	24 569	24 569
Общо лихвочувствителни активи	11 324 511	1 290 462	1 978 802	937 413	2 850 734	3 748 944	22 130 866
Фиксирана лихва	348 955	1 058 981	1 757 901	700 457	2 455 168	-	6 321 462
Променлива лихва	10 975 556	231 481	220 901	236 956	395 566	-	12 060 460
Без лихва	-	-	-	-	-	3 748 944	3 748 944
Депозити от банки	16 328	-	-	-	-	20 569	36 897
Фиксирана лихва	1 152	-	-	-	-	-	1 152
Променлива лихва	15 176	-	-	-	-	-	15 176
Без лихва	-	-	-	-	-	20 569	20 569
Деривативни финансови инструменти	10 638	17 872	16 881	7	1 445	39 348	86 191
Променлива лихва	10 638	17 872	16 881	7	1 445	-	46 843
Без лихва	-	-	-	-	-	39 348	39 348
Депозити от клиенти	19 145 800	19 811	29 365	-	-	11 816	19 206 792
Фиксирана лихва	9 244	19 811	29 365	-	-	-	58 420
Променлива лихва	19 136 556	-	-	-	-	-	19 136 556
Без лихва	-	-	-	-	-	11 816	11 816
Кредити от банки и финансови институции	-	12 530	-	-	41 690	-	54 220
Променлива лихва	-	12 530	-	-	41 690	-	54 220
Задължения по лизинг	871	1 409	5 450	5 608	11 055	-	24 393
Фиксирана лихва	871	1 409	5 450	5 608	11 055	-	24 393
Общо лихвочувствителни пасиви	19 173 637	51 622	51 696	5 615	54 190	71 733	19 408 493
Фиксирана лихва	11 267	21 220	34 815	5 608	11 055	-	83 965
Променлива лихва	19 162 370	30 402	16 881	7	43 135	-	19 252 795
Без лихва	-	-	-	-	-	71 733	71 733

Експозиции към лихвен риск към 31 декември 2019

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	430 563	-	-	-	-	2 276 628	2 707 191
Фиксирана лихва	394 023	-	-	-	-	-	394 023
Променлива лихва	36 540	-	-	-	-	-	36 540
Без лихва	-	-	-	-	-	2 276 628	2 276 628
Финансови активи държани за търгуване	20 719	158	6 345	66 179	114 917	-	208 318
Фиксирана лихва	20 719	158	6 345	66 179	114 917	-	208 318
Деривативни финансови инструменти	4 460	2 597	2 921	-	-	21 558	31 536
Променлива лихва	4 460	2 597	2 921	-	-	-	9 978
Без лихва	-	-	-	-	-	21 558	21 558
Кредити и вземания от банки	121 198	-	20 747	2 809 311	-	-	2 951 256
Фиксирана лихва	119 184	-	20 717	2 809 311	-	-	2 949 212
Променлива лихва	2 014	-	30	-	-	-	2 044
Кредити и вземания от клиенти	8 578 763	1 769 947	252 945	205 854	995 999	24 433	11 827 941
Фиксирана лихва	199 792	74 287	246 614	205 854	995 999	-	1 722 546
Променлива лихва	8 378 971	1 695 660	6 331	-	-	-	10 080 962
Без лихва	-	-	-	-	-	24 433	24 433
Вземания по договори за факторинг	172 267	47 542	2 769	-	-	-	222 578
Фиксирана лихва	5 154	2 848	-	-	-	-	8 002
Променлива лихва	167 113	44 694	2 769	-	-	-	214 576
Нетни вземания по финансов лизинг	28 867	68 026	266 800	644 701	42 409	-	1 050 803
Фиксирана лихва	4 220	9 906	38 552	101 632	846	-	155 156
Променлива лихва	24 647	58 120	228 248	543 069	41 563	-	895 647
Инвестиции в ценни книжа	155 243	263 318	106 236	90 591	1 192 210	24 895	1 832 493
Фиксирана лихва	155 243	89 154	106 236	90 591	1 192 210	-	1 633 434
Променлива лихва	-	174 164	-	-	-	-	174 164
Без лихва	-	-	-	-	-	24 895	24 895
Общо лихвочувствителни активи	9 512 080	2 151 588	658 763	3 816 636	2 345 535	2 347 514	20 832 116
Фиксирана лихва	898 335	176 353	418 464	3 273 567	2 303 972	-	7 070 691
Променлива лихва	8 613 745	1 975 235	240 299	543 069	41 563	-	11 413 911
Без лихва	-	-	-	-	-	2 347 514	2 347 514
Депозити от банки	73 110	-	-	-	-	4 447	77 557
Фиксирана лихва	64 668	-	-	-	-	-	64 668
Променлива лихва	8 442	-	-	-	-	-	8 442
Без лихва	-	-	-	-	-	4 447	4 447
Деривативни финансови инструменти	3 946	9 945	8 781	-	-	20 821	43 493
Променлива лихва	3 946	9 945	8 781	-	-	-	22 672
Без лихва	-	-	-	-	-	20 821	20 821
Депозити от клиенти	17 050 254	245 029	489 659	66 927	17 380	8 389	17 877 638
Фиксирана лихва	4 550 792	245 029	489 659	66 927	17 380	-	5 369 787
Променлива лихва	12 499 462	-	-	-	-	-	12 499 462
Без лихва	-	-	-	-	-	8 389	8 389
Кредити от финансови институции	8 370	38	71 506	88 012	91 329	25 952	285 207
Фиксирана лихва	-	-	11 735	-	-	-	11 735
Променлива лихва	8 370	38	59 771	88 012	91 329	-	247 520
Без лихва	-	-	-	-	-	25 952	25 952

Банка ДСК АД
Консолидиран финансов отчет
за 2020 година

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
Задължения по лизинг	1 272	3 064	11 072	25 581	23 887	290	65 166
Фиксирана лихва	658	1 709	5 630	18 838	3 578	-	30 413
Променлива лихва	614	1 355	5 442	6 743	20 309	-	34 463
Без лихва	-	-	-	-	-	290	290
Общо лихвочувствителни пасиви	17 136 952	258 076	581 018	180 520	132 596	59 899	18 349 061
Фиксирана лихва	4 616 118	246 738	507 024	85 765	20 958	-	5 476 603
Променлива лихва	12 520 834	11 338	73 994	94 755	111 638	-	12 812 559
Без лихва	-	-	-	-	-	59 899	59 899

Финансовите активи и пасиви в таблицата по-горе са групирани на базата на по-ранната от датата на възможна промяна на лихвения процент или падежната дата.

През 2020 г. Групата прегледа политиката си за управление на лихвения риск в банковата книга (ЛРБК) и я приведе в съответствие с изискванията на ЕБО (ЕВА/GL/2018/02). Групата измерва експозицията си към ЛРБК като изчислява два основни индикатора – изменението в нетния лихвен доход (индикатор, базиран на доход) и изменението в икономическата стойност на капитала (индикатор, базиран на стойност), на база лихвените сценарии, описани в насоките на ЕБО. Те представят чувствителността на дохода и капитала на Банка ДСК спрямо измененията в пазарните лихвени нива. На базата на този подход за управление на лихвения риск в банковата книга, ефектът върху капитала и нетния лихвен доход, прилагайки надзорния тест на твърде отклоняващи се елементи за паралелно изменение на лихвените нива с 200 базисни точки (б.т.), е представен в таблицата по-долу:

	Нетни приходи от лихви		Капитал	
	200 б.т. увеличение	200 б.т. намаление	200 б.т. увеличение	200 б.т. намаление
<i>Ефект в хиляди лева</i>				
31 декември 2020				
Към 31 декември	(3 342)	(1 979)	55 883	1 374
31 декември 2019				
Към 31 декември	(28 655)	(11 034)	18 643	23 666

(2) *Валутен риск*

Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1,95583. Тъй като валутата, в която Групата изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Политиката по управление на риска цели ограничаване на вероятните загуби от негативните движения на курсовете на чуждестранните валути различни от евро. Групата управлява валутния риск централизирано, спазвайки предварително одобрени от ръководството лимити за открити валутни позиции – общо и по валути, стоп-загуба и VaR (ValueatRisk). Стратегията на Групата е минимизиране на влиянието на измененията на валутните курсове върху финансовите резултати. Информация за нивото на нетната открита валутна позиция се предоставя ежедневно на ръководството. Лимитите за ограничаване на валутния риск се актуализират периодично на база анализ на пазарната информация и вътрешните бизнес потребности на Групата.

За измерване на валутния риск на Групата се използва VaR модел. Основните характеристики на модела са: исторически при 99% ниво на достоверност и 1 ден период на задържане. За извеждане на корелационна матрица Групата използва исторически наблюдения за движението на валутните курсове за 250 работни дни.

Статистиките на модела за 2020 и 2019 година са както следва:

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Към 31 декември	14	5
Средна за периода	21	29
Максимална за периода	122	65
Минимална за периода	1	5

Моделът VaR има своите ограничения като възможности за загуби с по-голяма честота и в по-голям размер от предвидените. За целта качеството на VaR модела се следи чрез непрекъснато бек-тестване. За оценка на валутния риск в екстремни ситуации се извършва и стрес-тестване на база на потенциални значителни изменения на валутните курсове.

По отношение на паричните активи и пасиви деноминирани в чуждестранна валута, които не са хеджирани, Групата управлява нетната експозиция като купува и продава чуждестранна валута на спот курсове, когато прецени за подходящо, при спазване на одобрените лимити за открита валутна позиция.

(в) **Кредитен риск**

Кредитният риск е рискът клиентът или контрагентът да не изпълни договорните си задължения, което води до финансова загуба за Групата. Основната дейност на Групата по генериране на доходи е отпускане на заеми на клиенти, поради което кредитният риск е основен риск. Кредитният риск възниква основно от кредити и аванси, предоставени на клиенти и други банки (включително свързаните с тях задължения за отпускане на заеми, като например кредитни ангажименти или кредитни карти), инвестиции в дългови ценни книжа и деривативи, които представляват активи в отчета за финансовото състояние. За целите на управлението на риска Групата разглежда всички елементи, свързани с излагането на кредитния риск, като например риск от неизпълнение от страна на контрагента, географски риск и секторен риск.

Частен мораториум върху плащанията по кредити вследствие на кризата, предизвикана от COVID-19

През 2020 г. Европа е дълбоко засегната от кризата, предизвикана от коронавируса COVID-19. В резултат на това много европейски държави въвеждат ограничителни мерки, включително и България, където извънредни мерки са въведени на 13 март 2020 г.. В подкрепа на клиентите си по кредити и в съответствие с *Насоките на Европейския банков орган относно законодателните и частните мораториуми върху плащанията по кредити, прилагани с оглед на кризата, предизвикана от COVID-19*, Банка ДСК, ОТП Лизинг и ДСК Лизинг предоставиха на клиентите си механизми за преговаряне основно по частния мораториум. Банка ДСК също така използва и вътрешно разработени инструменти за реструктуриране, като в този случай кредитите се класифицират и отчитат като реструктурирани.

Всички кредити с удължен краен срок на погасяване съгласно частния мораториум върху плащанията по кредити, както и всички останали модифицирани кредити (вкл. реструктурираните) се разграничават и наблюдават отделно от останалите.

Значително увеличение на кредитния риск

Групата извършва мониторинг на всички финансови активи, обект на обезценка, когато е имало значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Ако е имало значително увеличение на кредитния риск, Групата изчислява коректива за загуба на база на очакваната кредитна загуба за целия срок на актива, а не за 12 месеца.

При идентифициране и измерване на кредитния риск в условията на кризата, предизвикана от COVID-19, Групата отчита спецификите на кредитите, които са обект на утвърдения в Република България частен мораториум. Независимо обаче дали кредитите са обект на мораториума или не, Банка ДСК проследява на месечна база дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск. Оценката се извършва или индивидуално за даден кредит като част от процеса по кредитен мониторинг, или при наличие на индикатори, автоматично увеличаващи кредитния риск, като например дни просрочие; настъпили неизпълнения по други експозиции в сегмента на дребно (стига съответното неизпълнение да не поражава неизпълнение и по друг кредит); статус на кредитите, поставени в списъка под наблюдение; извършено реструктуриране на експозицията (това е индикатор за прехвърляне на кредита към Фаза 2, стига да няма основания за класифицирането му като необслужван). Значително увеличение на кредитния риск може да определи и на базата на поведенчески модел, който използва актуални данни за историята на кредита, състоянието на кредита в Централния кредитен регистър и др.

Към 31 декември 2020 г. ръководството е определило експозициите в корпоративния сегмент, които бележат значително увеличение на кредитния риск в резултат на кризата, предизвикана от COVID-19, на базата на рисковата класификация на индустрията (напр. хотелиерство) или на основата на индивидуална оценка на финансовото състояние на кредитополучателя. В сегмента на дребно оценката е извършена на базата на поведенчески модели.

Оценка на вероятността от неплащане

Групата извършва ежемесечно оценка на вероятността от неплащане по всички кредитни експозиции, в това число на експозициите, предоговорени както по силата на мораториума, така и чрез прилагане на стандартни мерки за реструктуриране. В сегмента на дребно оценката се определя от стандартизирани критерии, като наличие на неизпълнение по друга експозиция на длъжника, съдебни действия срещу него, блокиране на сметките му и др. В корпоративния сегмент оценката се основава на индивидуален анализ и наблюдение на експозицията.

Групата ще прилага новата дефиниция за неизпълнение в съответствие с ЕВА/ GL/2016/07; ЕВА/RTS/2016/06; (EU) 2018/1845 от 1 януари 2021 г., когато тя задължително влиза в сила. Тази промяна представлява промяна в счетоводна преценка, която не се прилага ретроспективно и не представлява промяна в счетоводната политика, прилагана от Групата. Очакваният ефект от промяната не е съществен (по-малко от 0,5% от амортизираната стойност на предоставените кредити) и произтича основно от прилагането на обективния критерий за неизпълнение, който до края на 2020 г. се измерва въз основа на дните на забава в плащането, отброявани от датата, на която най-старата просрочена сума е била дължима. Считано от 1 януари 2021 г. обективният критерий за настъпило неизпълнение ще измерва броя последователни дни, през които забавено плащане е налице за сума, надхвърляща определения праг на същественост.

(1) Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска - модели за оценка на кредитния риск

При оценката на кредитния риск по дадена сделка, Групата използва статистически и/или експертни модели за оценка на платежоготовността, и/или платежоспособността на клиента, като по този начин осигурява общ стандарт за анализ на кредитния риск. На база на резултата от прилагането на тези модели клиентът или сделката се класифицира в определена група към предварително дефинирана система от риск категории/зони.

Моделите за оценка на кредитния риск в Групата са разработени като е взета предвид спецификата на всеки отделен клиентски сегмент, като се прилагат предимно статистически подходи при разработването им. За отделни клиентски сегменти, където липсва достатъчно история и/или обеми, Групата използва експертни модели за оценка. Отговорността за разработване и усъвършенстване на моделите е на направление „Управление на риска“, работещо независимо от бизнес направленията. Тези модели не се използват за изчисляване на очаквана кредитна загуба за целите на изчисляването на обезценки/проvizии.

Статистическите модели, разработвани вътрешно и прилагани в Групата в процеса по управление на кредитния риск към настоящия момент са три типа:

- Модели за оценка на риска при кандидатстване за кредит (Application PD модели)

Целта на Application PD модела е да осигури средство (количествена оценка) за надеждно предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, базирано на количествено измерима оценка на риска при кандидатстването за кредит. Application PD моделът използва като входящи променливи данни за клиентите при кандидатстване за кредит, като клиентски демографски данни, трудов стаж и банкова история за клиенти физически лица или данни от финансовите отчети за фирмени клиенти.

Калкулираната стойност на PD изразява вероятността от настъпване на неизпълнение в процент от 0% до 100% в рамките на 12 месеца от одобрението на кредита.

Application PD модели се използват за оценка на вероятността от неизпълнение при кандидатстване за кредит в следните клиентски сегменти:

- Граждани, кандидатстващи за масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи, потребителски, бързи и стокови кредити;
- Бизнес клиенти в банкирането на дребно (стандартни МСП);
- Корпоративни клиенти - нестандартни малки и средни предприятия (нестандартни МСП) и корпоративни фирмени клиенти.

▪ Поведенчески модел (Behavioural PD модел)

Целта на поведенческия модел е да осигури надеждно средство за предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, основана на поведението на клиента по отношение на ползвани банкови продукти и обслужване на кредитни задължения.

На база на калкулираната стойност на PD, която изразява вероятността от неизпълнение в процент от 0% до 100% в рамките на период от 12 месеца от дата на калкулацията, клиентите се класифицират в предварително дефинирани рискови категории (пулове).

Предназначението на поведенческия модел е да служи като средство за текущ анализ на бъдещата вероятност от неизпълнение на ниво портфейл, както и за идентификация на ранни предупредителни сигнали.

Поведенчески модели са разработени за клиентски сегмент граждани, използващи масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи и потребителски кредити. Групата прилага този тип модели при управление на кредитния си портфейл.

▪ Модели за подпомагане на събирането на проблемни кредити (Collection модели)

Целта на модела е да разграничи проблемните кредити, при които забавеното предприемане на действия е вероятно да доведе до последващо влошаване на експозицията на Групата. Когато въз основа на модела за отделните експозиции се изчисли висока вероятност от влошаване, Групата предприема действията по събиране приоритетно с цел минимизиране на рисковете.

▪ Експертен модел

Експертният модел за оценка на кредитния риск на клиенти, кандидатстващи за кредит, се базира на експертни предвиждания, по отношение на използвани параметри, теглови коефициенти и граница на отказ. В резултат на това се изгражда матрица, осигуряваща базата за класифициране на клиентите в определени риск групи/зони. Експертни модели се използват тогава, когато не е възможно да се разработи статистически модел поради недостатъчен обем информация за анализ (незначителен брой транзакции или случаи на неизпълнение), както и при въвеждане на нов продукт или обособяване на нов клиентски сегмент, когато в тези случаи не е възможно да се приложи вече наличен статистически модел.

Експертни модели за оценка на кредитния риск са разработени за сегмент "общини", сегмент "предприятия от публичния сектор" и за оценка на индивидуалните сделки в сегмент "специализирано финансиране".

Моделите за оценка на кредитния риск са обект на периодичен преглед и се актуализират текущо.

(2) Измерване на очаквани кредитни загуби (ОКЗ)

Ключовите входящи данни за измерване на ОКЗ са:

- вероятност от неизпълнение или загуба (PD/PL);
- загуба при неизпълнение или загуба (LGD/LGL); и
- експозиция при неизпълнение или загуба (EAD).

Тези данни обикновено се получават от вътрешно разработени статистически модели в група ОТП и други исторически данни и се коригират така, че да отразяват прогнозираната информация.

Вероятността от неизпълнение или загуба (PD/PL) е прогноза за вероятността от неизпълнение или загуба за определен времеви диапазон. Оценява се към даден момент. Изчислението се основава на статистически миграционни модели и се оценява с помощта на инструменти, пригодени за различните категории контрагенти и експозиции. Тези статистически модели се основават на пазарни данни (където са налични), както и на вътрешни данни, включващи количествени и качествени фактори. Прогнозните стойности се изчисляват, като се вземат предвид договорените срокове на експозициите и прогнозните проценти на предплащания. Оценката се основава на текущите условия, коригирани така че да отчитат бъдещите условия, които ще окажат влияние върху вероятността от неизпълнение или загуба.

Загуба при неизпълнение или загуба (LGD/LGL) е прогноза за финансовата загуба, произтичаща от това, че дадено вземане е класифицирано като вземане в неизпълнение или загуба. Тя се основава на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, като се вземат предвид паричните потоци от всяко обезпечение. Моделите за изчисляване на LGD/LGL за обезпечени активи отчитат прогнози за бъдеща оценка на обезпеченията, като вземат предвид отбивите от продажбата, времето за реализация на обезпечението, кръстосаните обезпечения и реда на претендиране, разходите за реализация на обезпеченията и процента на оздравяване на експозициите (т.е. излизане от фаза необслужвани). LGD моделите за необезпечени активи отчитат времето за възстановяване, коефициентите на възстановяване и реда на претендиране. Изчислението е на базата на дисконтираните парични потоци, при което паричните потоци се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент на заема.

Експозицията при неизпълнение или загуба (EAD) е прогноза за експозицията към бъдеща дата на неизпълнение или загуба, като се вземат предвид очакваните промени в експозицията след датата на отчета, включително погашения на главница и лихва, както и очакваните усвоявания на кредитни ангажменти. Подходът, който Групата използва за моделиране на EAD, отразява очакваните промени в непогасеното салдо по време на целия срок на кредитната експозиция, определени от настоящите договорни условия като: амортизационни профили, предсрочно погасяване или надплащане, промени в усвояването на неуسوени поети ангажменти и предприети действия за редуциране на кредитния риск преди неизпълнението или загубата. Групата използва модели за определяне на експозицията при неизпълнение, които отразяват характеристиките на портфейлите.

Групата измерва ОКЗ, отчитайки риска от неизпълнение по време на максималния срок на договора (включително опциите за удължаване), при които предприятието е изложено на кредитен риск, но не и за по-дълъг срок, дори ако удължаването или подновяването на договорите е обичайна бизнес практика. Въпреки това за финансовите инструменти като кредитни карти, револвиращи кредитни инструменти и овърдрафти, които включват както заем, така и неусвоен ангажимент, възможността на Групата да изисква погасяване и отказ от допълнително усвояване на задбалансовия ангажимент не ограничава излагането на Групата на кредитни загуби за договорния период. За такива финансови инструменти Групата измерва ОКЗ за периода, през който е изложена на кредитен риск, а ОКЗ няма да бъдат намалени от действия по управление на кредитния риск, дори и този период да надхвърля максималния срок на договора. Тези финансови инструменти нямат фиксиран срок или структура на погасяване и имат кратък срок за отмяна на договора. Въпреки това, Групата не използва договорното право за анулиране на тези финансови инструменти при текущото си управление на риска. Това е така, защото тези финансови инструменти се управляват на колективна основа и се анулират, само когато Групата узнае за увеличаване на кредитния риск на ниво експозиция. Този по-дълъг период се оценява, като се вземат предвид действията за управление на кредитния риск, които Групата очаква да предприеме, за да редуцира ОКЗ, напр. намаляване на лимитите или анулиране на кредитния ангажимент.

Измерването на ОКЗ се основава на вероятно претеглена средна кредитна загуба. В резултат на това определянето на коректива за загуба трябва да бъде едно и също, независимо дали се измерва на индивидуална база или на колективна база (въпреки че измерването на колективна база е по-практично за големи портфейли от експозиции). Във връзка с оценката дали е налице значително увеличение на кредитния риск, може да се наложи извършването на оценка на колективна основа, както е отбелязано по-долу.

Очакваните кредитни загуби се измерват по начин, който:

- измерва обективно средно-претеглена сума, определена в резултат на преценка на набор от възможни резултати;
- отчита стойността на парите във времето; и
- взема предвид обоснована и надеждна информация за исторически събития, икономическата обстановка и прогнози за нея, която може да се набави към отчетния период без излишни разходи или усилия.

Изчисляване на очаквани кредитни загуби за вземания, обезценявани на индивидуална и колективна основа

Следните експозиции се обезценяват колективно:

- експозиции на дребно;
- експозиции към малки и средни предприятия;
- всички останали експозиции, които не са едновременно класифицирани във Фаза 3 и в размер над приетия за индивидуално значим.

Групиране на база на сходни рискови характеристики

Когато ОКЗ се измерват на колективна база, финансовите инструменти се групират въз основа на сходни рискови характеристики, като например:

- вид инструмент;
- категория кредитен риск;
- вид обезпечение;
- дата на първоначално признаване;
- оставащ срок до падежа;
- индустрия;
- географско местоположение на кредитополучателя;
- стойността на обезпечението по отношение на финансовия актив, ако то оказва влияние върху вероятността от неизпълнение (заем без право на регрес в някои юрисдикции, кредит-стойност (LTV) коефициент).

Групите се преглеждат редовно, за да се гарантира, че всяка група се състои от експозиции с хомогенни рискови характеристики.

Кредитно качество

Групата следи кредитния риск за всяка категория финансов инструмент.

Анализът на концентрациите на кредитния риск на Групата по дадена категория финансови активи е представен в следващите таблици. Освен ако не е изрично посочено, за финансовите активи сумите в таблицата представляват балансови стойности. За кредитните ангажименти и договорите за финансова гаранция сумите в таблицата представляват съответно сумите, поети като ангажименти или са гарантирани.

Кредити и вземания от банки по амортизирана стойност

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Концентрация по сектори		
Централни банки	2 970 049	1 938 099
Други банки	2 490 093	3 080 539
Общо	5 460 142	5 018 638
Концентрация по региони		
Европа	5 419 888	5 001 686
Америка	39 511	15 428
Азия	240	918
Австралия	503	606
Общо	5 460 142	5 018 638

Кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Концентрация по сектори		
Банкиране на дребно:		
Жилищни и ипотечни кредити	3 522 220	3 208 981
Други потребителски кредити	3 730 672	3 773 570
Корпоративно банкиране:		
Селско и горско стопанство	336 290	283 230
Строителство	200 500	198 975
Финанси, кредит и застраховки	50 660	104 145
Хотели и обществено хранене	360 345	394 212
Промишленост	1 816 026	1 779 863
Операции с недвижимо имущество	480 561	386 767
Бюджетни предприятия	57 719	41 163
Търговия и услуги	963 771	1 175 961
Транспорт и съобщения	116 557	170 845
Други индустриални сектори	312 671	310 229
Общо	11 947 992	11 827 941
Концентрация по региони		
Европа	11 934 372	11 815 883
Северна Америка	5 595	5 958
Азия	6 503	5 041
Африка	1 108	643
Австралия	315	341
Южна Америка	99	75
Общо	11 947 992	11 827 941

Вземания по договори за факторинг

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Корпоративно банкиране:		
Селско и горско стопанство	1 166	626
Строителство	3 134	1 936
Финанси, кредит и застраховки	577	257
Хотели и обществено хранене	-	3
Промишленост	63 376	105 781
Търговия и услуги	83 219	98 590
Транспорт и съобщения	7 888	10 117
Други индустриални сектори	19 739	5 268
Общо	179 099	222 578
Концентрация по региони		
Европа	177 328	220 380
Северна Америка	543	-
Азия	1 219	-
Африка	-	2 198
Австралия	9	-
Общо	179 099	222 578

Вземания от финансов лизинг

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Концентрация по сектори		
Банкиране на дребно:		
Домакинства	194 781	233 330
Корпоративно банкиране:		
Селско и горско стопанство	81 653	80 141
Строителство	56 372	56 694
Финанси и кредит	14 147	1 875
Хотели и обществено хранене	5 387	6 733
Промишленост	70 124	78 034
Операции с недвижимо имущество	3 799	4 291
Търговия и услуги	222 505	250 186
Транспорт и съобщения	281 194	310 077
Административни и спомагателни дейности	38 817	24 223
Други индустриални сектори	21 260	5 219
Общо	990 039	1 050 803
Концентрация по региони		
Европа	990 039	1 050 803
Общо	990 039	1 050 803

Инвестиции в ценни книжа

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Концентрация по сектори		
<i>Инвестиции отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход</i>		
Държавни дългови ценни книжа	1 983 609	1 633 434
Капиталови инструменти	18 614	12 596
<i>Инвестиции оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби</i>		
Капиталови инструменти	565	12 299
Корпоративни дългови ценни книжа	171 628	174 164
<i>Инвестиции оценявани по амортизирана стойност</i>		
Държавни дългови ценни книжа	578 095	-
Общо	2 752 511	1 832 493
Концентрация по региони		
Европа	2 571 795	1 673 290
Северна Америка	122 117	159 203
Азия	58 599	-
Общо	2 752 511	1 832 493

Балансовата стойност на финансовите активи на Групата по справедлива стойност през печалбата или загубата (FVTPL) най-добре представя максималната изложеност на активите към кредитен риск.

Групата диверсифицира поетите кредитни рискове посредством прилагане на система за ограничаване на отрасловите рискове. Системата за ограничаване на рискове в сектор се базира на методика, която отчита историческите данни за развитието на съответните отрасли на икономиката. Въпреки това, методиката за определяне на отрасловите лимити предвижда горен праг на максималния дял от общия планиран фирмен портфейл, който може да бъде допуснат като поет риск в даден отрасъл. Това ограничава риска от концентрация. Достигането на така определения максимален дял води до прилагане на по-рестриктивни изисквания при поемането на риск (включително по-високо ниво на одобрение) или до ограничаване на кредитирането в съответния отрасъл.

Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Концентрация по сектори		
Банкиране на дребно:		
Жилищни и ипотечни кредити	71 904	57 332
Други потребителски кредити	319 255	315 100
Корпоративно банкиране:		
Селско и горско стопанство	120 557	99 024
Строителство	280 192	240 491
Финанси, кредит и застраховки	74 784	74 661
Хотели и обществено хранене	17 575	51 145
Промишленост	1 049 099	704 883
Операции с недвижимо имущество	98 596	36 698
Бюджетни предприятия	16 302	10 431
Търговия и услуги	707 178	673 032
Транспорт и съобщения	199 118	185 977
Други индустриални сектори	132 683	117 601
Общо	3 087 243	2 566 375
Концентрация по региони		
Европа	3 086 922	2 565 677
Северна Америка	29	56
Азия	188	204
Африка	78	407
Океания	23	24
Южна Америка	3	7
Общо	3 087 243	2 566 375

Ангажименти по договори за факторинг

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Концентрация по сектори		
Корпоративно банкиране:		
Селско и горско стопанство	3 793	1 920
Строителство	11 689	6 563
Финанси, кредит и застраховки	202	237
Хотели и обществено хранене	-	1 625
Промишленост	205 149	162 257
Операции с недвижимо имущество	100	-
Бюджетни предприятия	4 500	4 500
Търговия и услуги	95 202	48 554
Транспорт и съобщения	18 251	3 078
Други индустриални сектори	15 953	4 802
Общо	<u>354 839</u>	<u>233 536</u>
Концентрация по региони		
Европа	345 834	229 547
Северна Америка	2 424	1 760
Азия	2 759	1 037
Африка	3 440	-
Австралия	382	-
Южна Америка	-	1 192
Общо	<u>354 839</u>	<u>233 536</u>

Експозиции към кредитен риск по клас на финансовия актив, вътрешен рейтинг и фаза

В следващите няколко таблици е представен анализ на изложеността на Групата към кредитен риск по видове експозиции, вътрешен рейтинг и фаза, без да се взема предвид ефектът от обезпечения и други кредитни подобрения. Ако не е допълнително посочено, финансовите активи са представени в таблицата по балансова стойност. Кредитните ангажименти и финансовите гаранции са представени по заделената или гарантираната сума.

В таблиците по-долу е представено разпределението по фази в съответствие с МСФО 9 и по вътрешен кредитен рейтинг, който Групата използва за целите на текущо наблюдение и управление на кредитния риск. За част от продуктите в сегменти, извън сегмента на корпоративните клиенти, предстои Групата да въведе нови модели за текущо наблюдение, които предстои да се валидират, преди да се приеме, че могат да се ползват за определяне на наличие или липса на завишен риск спрямо момента на отпускане на вземането.

Кредити и вземания от банки по амортизирана стойност

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	5 466 111	-	-	5 466 111
Общо брутна балансова стойност	5 466 111	-	-	5 466 111
Обезценки	(5 969)	-	-	(5 969)
Балансова стойност	5 460 142	-	-	5 460 142

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	5 019 610	-	-	5 019 610
Общо брутна балансова стойност	5 019 610	-	-	5 019 610
Обезценки	(972)	-	-	(972)
Балансова стойност	5 018 638	-	-	5 018 638

Кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност

31-декември-2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Степени 1-3: Нисък риск	5 169 322	167 065	-	332	5 336 719
Степени 4-6: Умерен риск	4 393 790	525 403	-	1 250	4 920 443
Степени 7-8: Завишен риск	491 873	520 175	-	1 394	1 013 442
Степен 9: Висок риск	3 322	181 424	-	893	185 639
Степен 10: В неизпълнение	-	-	995 749	59 846	1 055 595
Общини, ППС	64 650	-	-	-	64 650
Без оценка	349 543	23 760	-	239	373 542
Общо брутна балансова стойност	10 472 500	1 417 827	995 749	63 954	12 950 030
Обезценки	(101 748)	(173 675)	(692 419)	(34 196)	(1 002 038)
Балансова стойност	10 370 752	1 244 152	303 330	29 758	11 947 992

31-декември-2019

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Степени 1-3: Нисък риск	4 689 780	60 237	1 277	377	4 751 671
Степени 4-6: Умерен риск	4 144 053	60 159	2 103	511	4 206 826
Степени 7-8: Завишен риск	1 214 032	218 209	7 524	1 066	1 440 831
Степен 9: Висок риск	77 474	199 984	15 622	1 230	294 310
Степен 10: В неизпълнение	-	-	897 553	20 103	917 656
Общини, ППС	49 207	-	865	-	50 072
Без оценка	932 190	14 008	55 997	28 112	1 030 307
Общо брутна балансова стойност	11 106 736	552 597	980 941	51 399	12 691 673
Обезценки	(117 096)	(48 254)	(676 161)	(22 221)	(863 732)
Балансова стойност	10 989 640	504 343	304 780	29 178	11 827 941

Вземания по договори за факторинг

31-декември-2020

	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	4 199	7 878	-	12 077
Степени 4-6: Умерен риск	6 578	26 080	-	32 658
Степени 7-8: Завишен риск	170	132	-	302
Степен 9: Висок риск	-	-	-	-
Степен 10: В неизпълнение	-	-	1 125	1 125
Без оценка	120 761	31 585	-	152 346
Общо брутна балансова експозиция	131 708	65 675	1 125	198 508
Обезценки	(1 866)	(16 841)	(702)	(19 409)
Балансова стойност	129 842	48 834	423	179 099

31-декември-2019

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Степени 1-3: Нисък риск	157 548	-	-	-	157 548
Степени 4-6: Умерен риск	8 606	37	-	-	8 643
Степени 7-8: Завишен риск	57 481	-	-	-	57 481
Степен 9: Висок риск	-	171	-	-	171
Степен 10: В неизпълнение	-	-	13	48	61
Без оценка	263	-	-	-	263
Общо брутна балансирана експозиция	223 898	208	13	48	224 167
Обезценки	(1 571)	(5)	(13)	-	(1 589)
Балансова стойност	222 327	203	-	48	222 578

Вземания от финансов лизинг

31-декември-2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени вземания по финансов лизинг с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
В хиляди лева					
Степени 1-3: Нисък риск	698 218	83 892	-	-	782 110
Степени 4-6: Умерен риск	165 095	32 036	1 835	-	198 966
Степен 10: В неизпълнение	-	-	31 077	7 747	38 824
Общо брутна балансова експозиция	863 313	115 928	32 912	7 747	1 019 900
Обезценки	(6 132)	(9 395)	(11 345)	(2 989)	(29 861)
Балансова стойност	857 181	106 533	21 567	4 758	990 039

31-декември-2019

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени вземания по финансов лизинг с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
В хиляди лева					
Степени 1-3: Нисък риск	781 256	39 025	-	-	820 281
Степени 4-6: Умерен риск	158 958	39 869	1 854	-	200 681
Степен 10: В неизпълнение	-	-	25 371	11 391	36 762
Общо брутна балансова експозиция	940 214	78 894	27 225	11 391	1 057 724
Обезценки	(2 255)	(786)	(3 609)	(271)	(6 921)
Балансова стойност	937 959	78 108	23 616	11 120	1 050 803

Инвестиции в ценни книжа

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
<i>Инвестиции отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	2 002 223	-	-	2 002 223
<i>Инвестиции оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	172 193	-	-	172 193
<i>Инвестиции оценявани по амортизирана стойност</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	578 095	-	-	578 095
Общо балансова стойност	2 752 511	-	-	2 752 511
Обезценки	(4 711)	-	-	(4 711)

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
<i>Инвестиции отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	1 646 030	-	-	1 646 030
<i>Инвестиции оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	186 463	-	-	186 463
Общо балансова стойност	1 832 493	-	-	1 832 493
Обезценки	(859)	-	-	(859)

Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции

31-декември-2020

	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	1 387 486	18 720	-	1 406 206
Степени 4-6: Умерен риск	1 248 662	35 604	-	1 284 266
Степени 7-8: Завишен риск	119 432	9 754	-	129 186
Степен 9: Висок риск	1 457	3 722	-	5 179
Степен 10: В неизпълнение	-	-	8 579	8 579
Общини, ППС	15 636	-	-	15 636
Без оценка	237 377	814	-	238 191
Общо брутна експозиция	3 010 050	68 614	8 579	3 087 243
Провизии	(24 263)	(2 746)	(3 639)	(30 648)

31-декември-2019

	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	1 141 281	10 882	74	1 152 237
Степени 4-6: Умерен риск	858 212	3 639	131	861 982
Степени 7-8: Завишен риск	147 299	6 641	95	154 035
Степен 9: Висок риск	3 310	8 330	40	11 680
Степен 10: В неизпълнение	-	-	9 369	9 369
Общини, ППС	15 206	-	-	15 206
Без оценка	338 261	1 439	22 166	361 866
Общо брутна експозиция	2 503 569	30 931	31 875	2 566 375
Провизии	(26 585)	(2 222)	(12 696)	(41 503)

Ангажименти по договори за факторинг

31-декември-2020

	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	23 558	2 385	-	25 943
Степени 4-6: Умерен риск	12 431	3 867	-	16 298
Степени 7-8: Завишен риск	1 854	533	-	2 387
Степен 9: Висок риск	-	-	-	-
Степен 10: В неизпълнение	-	-	926	926
Без оценка	295 425	13 860	-	309 285
Общо брутна експозиция	333 268	20 645	926	354 839
Провизии	(3 428)	(2 686)	(401)	(6 515)

31-декември-2019

	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Степени 1-3: Нисък риск	35 986	150	-	36 136
Степени 4-6: Умерен риск	18 543	13	-	18 556
Степени 7-8: Завишен риск	173 635	-	-	173 635
Степен 9: Висок риск	-	129	-	129
Степен 10: В неизпълнение	-	-	225	225
Без оценка	4 855	-	-	4 855
Общо брутна експозиция	233 019	292	225	233 536
Провизии	(3 499)	(5)	(53)	(3 557)

Следващите таблици обобщават информацията за загубата от обезценка на финансови активи и провизиите по гаранции и договорени неусвоени кредити и ангажименти към края на годината по видове експозиции.

Обезценка и провизии по видове експозиции

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Кредити и вземания от банки по амортизирана стойност	(5 969)	(972)
Кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност	(1 002 038)	(863 732)
Вземания по договори за факторинг	(19 409)	(1 589)
Вземания по финансов лизинг	(29 861)	(6 921)
Инвестиции в ценни книжа	(4 711)	(859)
Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции	(37 163)	(45 060)
Общо	(1 099 151)	(919 133)

Обезценка на кредити и вземания от банки по амортизирана стойност

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Обезценка към 31 декември 2019	(456)	-	-	(456)
Промени				
Нови финансови активи - придобити или закупени	(5 969)	-	-	(5 969)
Погасени финансови активи	456	-	-	456
Обезценка към 31 декември 2020	(5 969)	-	-	(5 969)

	31-декември-2019			
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Обезценка към 31 декември 2018	(397)	-	-	(397)
Промени				
Нови финансови активи - придобити или закупени	(972)	-		(972)
Погасени финансови активи	397			397
Обезценка към 31 декември 2019	(972)	-	-	(972)

Обезценка на кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност

	31-декември-2020				Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Закупени финансови активи с кредитна обезценка Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Обезценка към 31 декември 2019	(117 096)	(48 254)	(676 161)	(22 221)	(863 732)
Промени					
Преход към фаза 1	(11 863)	8 168	3 695	-	-
Преход към фаза 2	8 822	(19 481)	10 659	-	-
Преход към фаза 3	1 014	9 890	(10 904)	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(12 480)	(92 803)	(213 719)	(25 059)	(344 061)
Намаление поради промяна на кредитния риск	32 999	8 238	68 979	-	110 216
Отписани вземания	-	-	124 046	13 084	137 130
Нови финансови активи - придобити или закупени	(22 639)	(46 154)	(47 671)	-	(116 464)
Погасени финансови активи	19 495	6 721	48 657	-	74 873
Обезценка към 31 декември 2020	(101 748)	(173 675)	(692 419)	(34 196)	(1 002 038)

31-декември-2019

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Обезценка към 31 декември 2018	(101 638)	(41 381)	(619 037)	-	(762 056)
Промени					
Преход към фаза 1	(9 515)	6 612	2 903	-	-
Преход към фаза 2	9 659	(25 796)	16 137	-	-
Преход към фаза 3	30 548	9 295	(39 843)	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(28 747)	(15 865)	(125 609)	-	(170 221)
Намаление поради промяна на кредитния риск	41 226	21 625	75 308	-	138 159
Отписани вземания	-	-	36 273	-	36 273
Нови финансови активи - придобити или закупени	(79 804)	(9 441)	(93 142)	(22 221)	(204 608)
Погасени финансови активи	21 175	6 697	70 849	-	98 721
Обезценка към 31 декември 2019	(117 096)	(48 254)	(676 161)	(22 221)	(863 732)

Обезценка на вземания по договори за факторинг

31-декември-2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Обезценки към 31 декември 2019		(1 571)	(5)	(1 589)
Промени				
Преход към фаза 1		(13)	-	13
Преход към фаза 2		52	(52)	-
Преход към фаза 3		21	-	(21)
Увеличения поради промяна на кредитния риск		(352)	(3)	(1 334)
Намаление поради промяна на кредитния риск		1 035	17	3
Нови финансови активи закупени или придобити		(1 102)	(16 803)	(113)
Погасени финансови активи		64	5	763
Обезценки към 31 декември 2020		(1 866)	(16 841)	(702)

31-декември-2019

	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Обезценки към 31 декември 2018	(346)	(1)	-	(347)
Промени				
Преход към фаза 1	(1)	1	-	-
Преход към фаза 2	2	(2)	-	-
Преход към фаза 3	13	-	(13)	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(423)	(3)	-	(426)
Намаление поради промяна на кредитния риск	59	-	-	59
Нови финансови активи закупени или придобити	(995)	-	-	(995)
Погасени финансови активи	120	-	-	120
Обезценки към 31 декември 2019	(1 571)	(5)	(13)	(1 589)

Обезценка на вземания по финансов лизинг

31-декември-2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени вземания по финансов лизинг с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Обезценки към 31 декември 2019	(2 255)	(786)	(3 609)	(271)	(6 921)
Промени					
Преход към фаза 1	(380)	389	(9)	-	-
Преход към фаза 2	243	(471)	228	-	-
Преход към фаза 3	34	405	(439)	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(1 690)	(6 970)	(5 554)	(2 535)	(16 749)
Намаление поради промяна на кредитния риск	(23)	(67)	(127)	-	(217)
Нови финансови активи закупени или придобити	(2 092)	(2 084)	(2 020)	-	(6 196)
Погасени финансови активи	31	189	185	(183)	222
Обезценки към 31 декември 2020	(6 132)	(9 395)	(11 345)	(2 989)	(29 861)

	31-декември-2019				Общо
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени вземания по финансов лизинг с кредитна обезценка	
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Обезценки към 31 декември 2018	(1 022)	(267)	(831)	-	(2 120)
Промени					
Преход към фаза 1	(73)	11	61	1	-
Преход към фаза 2	1 324	(1 325)	-	1	-
Преход към фаза 3	2 476	52	(2 528)	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(5 633)	(4)	(97)	(325)	(6 059)
Намаление поради промяна на кредитния риск	740	911	170	-	1 821
Нови финансови активи закупени или придобити	(212)	(319)	(625)	-	(1 156)
Погасени финансови активи	145	155	241	52	593
Обезценки към 31 декември 2019	(2 255)	(786)	(3 609)	(271)	(6 921)

Обезценка на дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Обезценка към 31 декември 2019	(859)	-	-	(859)
Промени				
Увеличение поради промяна на кредитния риск	(3 658)	-	-	(3 658)
Намаление поради промяна на кредитния риск	2 062	-	-	2 062
Нови финансови активи - придобити или закупени	(2 438)	-	-	(2 438)
Погасени финансови активи	182	-	-	182
Обезценка към 31 декември 2020	(4 711)	-	-	(4 711)

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Обезценка към 31 декември 2018	(1 136)	-	-	(1 136)
Промени				
Увеличение поради промяна на кредитния риск	(49)			(49)
Намаление поради промяна на кредитния риск	408	-	-	408
Нови финансови активи - придобити или закупени	(244)			(244)
Погасени финансови активи	162			162
Обезценка към 31 декември 2019	(859)	-	-	(859)

Провизии по кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Провизии към 31 декември 2019	(26 585)	(2 222)	(12 696)	(41 503)
Промени				
Преход към фаза 1	(1 118)	967	151	-
Преход към фаза 2	652	(718)	66	-
Преход към фаза 3	39	41	(80)	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(455)	(392)	(1 075)	(1 922)
Намаление поради промяна на кредитния риск	6 338	59	55	6 452
Отписани	-	-	-	-
Нови финансови активи - придобити или закупени	(6 763)	(755)	8 627	1 109
Погасени финансови активи	3 629	274	1 313	5 216
Провизии към 31 декември 2020	(24 263)	(2 746)	(3 639)	(30 648)

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Провизии към 31 декември 2018	(11 601)	(354)	(2 573)	(14 528)
Придобиване на дъщерни дружества	(4 514)	(309)	(5 344)	(10 167)
Промени				
Преход към фаза 1	(226)	86	140	-
Преход към фаза 2	147	(155)	8	-
Преход към фаза 3	13	10	(23)	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(9 744)	(1 072)	(8 067)	(18 883)
Намаление поради промяна на кредитния риск	3 366	106	1 003	4 475
Отписани	2 971	89	2 324	5 384
Нови финансови активи - придобити или закупени	(10 020)	(731)	(389)	(11 140)
Погасени финансови активи	3 023	108	225	3 356
Провизии към 31 декември 2019	(26 585)	(2 222)	(12 696)	(41 503)

Провизии по ангажименти по договори за факторинг

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Провизии към 31 декември 2019	(3 499)	(5)	(53)	(3 557)
Промени				
Преход към фаза 1	(3)	3	-	-
Преход към фаза 2	31	(31)	-	-
Преход към фаза 3	22	-	(22)	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(294)	(1)	(214)	(509)
Намаление поради промяна на кредитния риск	874	5	-	879
Нови финансови активи - придобити или закупени	(739)	(2 659)	(112)	(3 510)
Погасени финансови активи	180	2	-	182
Провизии към 31 декември 2020	(3 428)	(2 686)	(401)	(6 515)

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Провизии към 31 декември 2018	(472)	(2)	(7)	(481)
Промени				
Увеличения поради промяна на кредитния риск	(1 025)	(3)	(46)	(1 074)
Намаление поради промяна на кредитния риск	50	-	-	50
Нови финансови активи - придобити или закупени	(2 126)	-	-	(2 126)
Погасени финансови активи	74	-	-	74
Провизии към 31 декември 2019	(3 499)	(5)	(53)	(3 557)

Информация за значителните промени през периода в брутната балансова стойност на финансовите активи, на които се дължат промените в загубата от обезценка, е представена в таблиците по-долу:

Кредити и вземания от банки по амортизирана стойност

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2019	5 019 610			5 019 610
Промени				
Увеличения поради промяна на кредитния риск	1 888 509	-	-	1 888 509
Намаления поради промяна на кредитния риск	(4 489)	-	-	(4 489)
Нови финансови активи закупени или придобити	3 410 256	-	-	3 410 256
Погасени финансови активи	(4 847 775)	-	-	(4 847 775)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	5 466 111	-	-	5 466 111
Обезценка към 31 декември 2020	(5 969)	-	-	(5 969)

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2018	4 668 045	-	-	4 668 045
Промени				
Придобиване на дъщерни дружества	683 448	-	-	683 448
Увеличения поради промяна на кредитния риск	22 813	-	-	22 813
Намаления поради промяна на кредитния риск	(1 585 721)	-	-	(1 585 721)
Нови финансови активи закупени или придобити	3 836 630	-	-	3 836 630
Погасени финансови активи	(2 605 605)	-	-	(2 605 605)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	5 019 610	-	-	5 019 610
Обезценка към 31 декември 2019	(972)	-	-	(972)

Кредити и вземания от клиенти по амортизирана стойност

	31-декември-2020				Общо
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2019	11 106 736	552 597	980 941	51 399	12 691 673
Промени					
Преход към фаза 1	125 810	(117 013)	(8 797)	-	-
Преход към фаза 2	(770 171)	797 648	(27 477)	-	-
Преход към фаза 3	(88 474)	(88 124)	176 598	-	-
Увеличение поради промяна на кредитния риск	1 171 144	36 151	22 252	13 401	1 242 948
Намаление поради промяна на кредитния риск	(936 955)	(73 495)	(28 475)	-	(1 038 925)
Отписани вземания	-	-	(124 046)	(13 084)	(137 130)
Нови финансови активи закупени или придобити	1 526 726	377 043	97 336	13 088	2 014 193
Погасени финансови активи	(1 662 316)	(66 980)	(92 583)	(850)	(1 822 729)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	10 472 500	1 417 827	995 749	63 954	12 950 030
Обезценка към 31 декември 2020	(101 748)	(173 675)	(692 419)	(34 196)	(1 002 038)

	31-декември-2019				Общо
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2018	6 808 412	465 393	946 645	-	8 220 450
Промени					
Придобиване на дъщерни дружества	3 766 980	-	-	82 634	3 849 614
Преход към фаза 1	142 108	(133 819)	(8 289)	-	-
Преход към фаза 2	(218 425)	261 492	(43 067)	-	-
Преход към фаза 3	(100 538)	(65 035)	165 573	-	-
Увеличение поради промяна на кредитния риск	436 700	55 926	24 338	28 246	545 210
Намаление поради промяна на кредитния риск	(1 095 607)	(56 619)	(73 618)	-	(1 225 844)
Отписани вземания	-	-	(36 273)	-	(36 273)
Нови финансови активи закупени или придобити	3 884 152	81 188	140 426	-	4 105 766
Погасени финансови активи	(2 517 046)	(55 929)	(134 794)	(59 481)	(2 767 250)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	11 106 736	552 597	980 941	51 399	12 691 673
Обезценка към 31 декември 2019	(117 096)	(48 254)	(676 161)	(22 221)	(863 732)

Вземания по договори за факторинг

	31-декември-2020				Общо
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2019	223 898	208	13	48	224 167
Промени					
Преход към фаза 1	20	-	(20)	-	-
Преход към фаза 2	(2 341)	2 341	-	-	-
Преход към фаза 3	(1 133)	-	1 133	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	91 701	605	471	-	92 777
Намаление поради промяна на кредитния риск	(110 290)	(463)	(623)	-	(111 376)
Нови финансови активи закупени или придобити	33 495	18	32	-	33 545
Погасени финансови активи	(103 642)	62 966	119	(48)	(40 605)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	131 708	65 675	1 125	-	198 508
Обезценка към 31 декември 2020	(1 866)	(16 841)	(702)	-	(19 409)

31-декември-2019

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени финансови активи с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2018	38 407	108	-	-	38 515
Промени					
Придобиване на дъщерни дружества	149 034	-	-	48	149 082
Преход към фаза 1	68	(68)	-	-	-
Преход към фаза 2	(231)	231	-	-	-
Преход към фаза 3	(33)	-	33	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	10 448	3	-	-	10 451
Намаление поради промяна на кредитния риск	(9 850)	(66)	(20)	-	(9 936)
Нови финансови активи закупени или придобити	65 918	-	-	-	65 918
Погасени финансови активи	(29 863)	-	-	-	(29 863)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	223 898	208	13	48	224 167
Обезценка към 31 декември 2019	(1 571)	(5)	(13)	-	(1 589)

Вземания от финансов лизинг

	31-декември-2020				
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени вземания по финансов лизинг с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2019	940 214	78 894	27 225	11 391	1 057 724
Промени					
Преход към фаза 1	14 333	(14 930)	597	-	-
Преход към фаза 2	(65 499)	71 678	(6 179)	-	-
Преход към фаза 3	(9 900)	(11 114)	21 014	-	-
Намаление поради промяна на кредитния риск	(131 920)	(24 491)	(6 747)	(3 387)	(166 545)
Нови финансови активи закупени или придобити	251 981	25 330	5 303	-	282 614
Погасени финансови активи	(135 896)	(9 439)	(8 301)	(257)	(153 893)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	863 313	115 928	32 912	7 747	1 019 900
Обезценка към 31 декември 2020	(6 132)	(9 395)	(11 345)	(2 989)	(29 861)

31-декември-2019

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Закупени вземания по финансов лизинг с кредитна обезценка	Общо
	Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	Очаквана загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>					
Брутна балансова експозиция към 31 декември 2018	147 765	3 745	6 298	-	157 808
Промени					
Придобиване на дъщерни дружества	768 258	-	-	37 101	805 359
Преход към фаза 1	2 400	(2 055)	(345)	-	-
Преход към фаза 2	(100 651)	100 662	(11)	-	-
Преход към фаза 3	(15 348)	(5 755)	21 103	-	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	8 365	-	549	-	8 914
Намаление поради промяна на кредитния риск	(37 553)	(19 342)	(2 811)	(19 873)	(79 579)
Нови финансови активи закупени или придобити	241 935	4 308	5 416	-	251 659
Погасени финансови активи	(74 957)	(2 669)	(2 974)	(5 837)	(86 437)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	940 214	78 894	27 225	11 391	1 057 724
Обезценка към 31 декември 2019	(2 255)	(786)	(3 609)	(271)	(6 921)

Дългови ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Балансова експозиция към 31 декември 2019	1 646 030	-	-	1 646 030
Промени				
Нетно изменение в справедливата стойност	(32 530)	-	-	(32 530)
Нови финансови активи закупени или придобити	1 317 452	-	-	1 317 452
Погасени финансови активи	(350 634)	-	-	(350 634)
Балансова стойност към 31 декември 2020	2 580 318	-	-	2 580 318
Обезценка към 31 декември 2020	(4 711)	-	-	(4 711)

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Балансова експозиция към 31 декември 2018	1 086 997	-	-	1 086 997
Промени				
Придобиване на дъщерни дружества	706 943	-	-	706 943
Увеличение поради промяна на кредитния риск	46 092	-	-	46 092
Намаление поради промяна на кредитния риск	(21 956)	-	-	(21 956)
Нови финансови активи закупени или придобити	22 364	-	-	22 364
Погасени финансови активи	(194 410)	-	-	(194 410)
Балансова стойност към 31 декември 2019	1 646 030	-	-	1 646 030
Обезценка към 31 декември 2019	(859)	-	-	(859)

Кредитни ангажменти и договори за финансови гаранции

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2019	2 503 569	30 931	31 875	2 566 375
Промени в размера на поетия ангажимент				
Преход към фаза 1	16 227	(15 721)	(506)	-
Преход към фаза 2	(82 249)	82 427	(178)	-
Преход към фаза 3	(4 705)	(7 732)	12 437	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	81 702	855	543	83 100
Намаление поради промяна на кредитния риск	(38 874)	(47 165)	(7 598)	(93 637)
Нови финансови ангажменти договорени или придобити	854 209	35 590	(7 150)	882 649
Погасени финансови активи	(319 829)	(10 571)	(20 844)	(351 244)
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2020	3 010 050	68 614	8 579	3 087 243
Провизии към 31 декември 2020	(24 263)	(2 746)	(3 639)	(30 648)

	31-декември-2019			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2018	1 497 296	16 931	9 173	1 523 400
Промени в размера на поетия ангажимент				
Придобиване на дъщерни дружества	1 375 894	6 104	24 905	1 406 903
Преход към фаза 1	4 862	(4 324)	(538)	-
Преход към фаза 2	(9 539)	9 576	(37)	-
Преход към фаза 3	(1 294)	(207)	1 501	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	188 196	9 837	3 608	201 641
Намаление поради промяна на кредитния риск	(701 147)	(7 181)	(6 247)	(714 575)
Нови финансови ангажименти договорени или придобити	502 613	5 919	308	508 840
Погасени финансови активи	(353 312)	(5 724)	(798)	(359 834)
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2019	2 503 569	30 931	31 875	2 566 375
Провизии към 31 декември 2019	(26 585)	(2 222)	(12 696)	(41 503)

Ангажменти по договори за факторинг

	31-декември-2020			Общо
	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	
<i>В хиляди лева</i>				
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2019	233 019	292	225	233 536
Преход към фаза 1	150	(150)	-	-
Преход към фаза 2	(1 876)	1 876	-	-
Преход към фаза 3	(1 291)	-	1 291	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	31 814	-	-	31 814
Намаление поради промяна на кредитния риск	(150)	(721)	(824)	(1 695)
Нови финансови ангажменти договорени или придобити	82 362	19 490	234	102 086
Погасени финансови активи	(10 760)	(142)	-	(10 902)
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2020	333 268	20 645	926	354 839
Провизии към 31 декември 2020	(3 428)	(2 686)	(401)	(6 515)

31-декември-2019

	Фаза 1 Очаквана кредитна загуба за период от 12 месеца	Фаза 2 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Фаза 3 Очаквана кредитна загуба за целия живот на актива	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2018	70 103	232	98	70 433
Промени в размера на поетия ангажимент				
Придобиване на дъщерни дружества	23 407	-	-	23 407
Преход към фаза 1	72	(72)	-	-
Преход към фаза 2	-	-	-	-
Преход към фаза 3	(3)	-	3	-
Увеличения поради промяна на кредитния риск	35 149	135	26	35 310
Намаление поради промяна на кредитния риск	(11 593)	(3)	-	(11 596)
Нови финансови ангажименти договорени или придобити	127 177	-	98	127 275
Погасени финансови активи	(11 293)	-	-	(11 293)
Общ размер на поетия ангажимент към 31 декември 2019	233 019	292	225	233 536
Провизии към 31 декември 2019	(3 499)	(5)	(53)	(3 557)

Таблицата по-долу представя анализ на брутната балансова стойност на предоставените кредити и вземания от клиенти по статус на просрочие.

Кредити и вземания от клиенти

	31-декември-2020		31 декември 2019 г.	
	Брутна балансова експозиция	Обезценка	Брутна балансова експозиция	Обезценка
<i>В хиляди лева</i>				
0-30 дни	12 031 172	(362 517)	11 807 054	(247 491)
31-60 дни	108 499	(31 584)	98 340	(25 382)
61-90 дни	93 658	(37 328)	65 695	(21 404)
91-180 дни	77 876	(37 750)	85 537	(48 335)
Над 181 дни	638 825	(532 859)	635 047	(521 120)
Общо	12 950 030	(1 002 038)	12 691 673	(863 732)

Вземания по договори за факторинг

	31-декември-2020		31 декември 2019 г.	
	Брутна балансова експозиция	Обезценка	Брутна балансова експозиция	Обезценка
<i>В хиляди лева</i>				
0-30 дни	151 626	(4 361)	224 036	(1 575)
31-60 дни	46 827	(15 014)	70	(1)
91-180 дни	55	(34)	-	-
Над 181 дни	-	-	61	(13)
Общо	198 508	(19 409)	224 167	(1 589)

Като резултат от дейностите на Групата по мерки по въздържане, финансовите активи могат да бъдат модифицирани.

Балансовата стойност на модифицираните кредити към 31 декември 2020 г. и 2019 г. е съответно 166 010 хил. лв. и 71 970 хил. лв.

Ипотечно кредитиране

Групата държи жилищни имоти като обезпечение за ипотечните кредити, които предоставя на своите клиенти. Групата следи изложеността си на ипотечно кредитиране на дребно, използвайки съотношението заем към стойност (LTV), което се изчислява като съотношение на брутната сума на заема - или сумата, заделена за кредитни ангажименти - към стойността на обезпечението. Оценката на обезпечението изключва всякакви корекции за получаване и продажба на обезпечението. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни кредити обикновено се базира на първоначалната стойност на обезпечението, актуализирана въз основа на промени в индексите на цените на жилищата. За заемите с кредитна обезценка стойността на обезпечението се основава на последните оценки. Таблиците по-долу показват експозициите от ипотечни кредити по диапазони на LTV.

	31-декември-2020		31-декември-2019	
	Брутна балансова стойност	Обезценка	Брутна балансова стойност	Обезценка
<i>В хиляди лева</i>				
LTV ratio/коэффициент кредит - стойност				
Под 50%	615 072	(5 587)	724 422	(3 784)
51-70%	893 383	(8 672)	1 035 648	(5 482)
71-90%	1 274 269	(12 794)	1 254 061	(6 375)
91-100%	462 984	(4 273)	53 322	(500)
Над 100%	213 586	(4 639)	59 070	(1 823)
Общо	3 459 294	(35 965)	3 126 523	(17 964)

Просрочени активи - ипотечни кредити

	31-декември-2020		31-декември-2019	
	Брутна балансова стойност	Обезценка	Брутна балансова стойност	Обезценка
<i>В хиляди лева</i>				
LTV ratio/коэффициент кредит - стойност				
Под 50%	41 152	(18 932)	44 912	(14 971)
51-70%	53 253	(23 528)	42 896	(16 564)
71-90%	53 230	(27 292)	37 795	(16 797)
91-100%	18 970	(12 035)	12 338	(6 676)
Над 100%	120 339	(106 266)	179 682	(162 193)
Общо	286 944	(188 053)	317 623	(217 201)

Кредитни ангажменти по ипотечни кредити

	31-декември-2020		31-декември-2019	
	Размер на ангажмента	Провизии	Размер на ангажмента	Провизии
<i>В хиляди лева</i>				
LTV ratio/коэффициент кредит - стойност				
Под 50%	15 164	95	2 697	10
51-70%	3 276	21	8 648	28
71-90%	4 019	33	6 203	19
91-100%	2 401	4	1 773	5
Над 100%	47 044	353	38 011	251
Общо	71 904	506	57 332	313

Активи придобити от обезпечение

През 2020 г. Групата е придобила недвижими имоти, обезпечения по кредити на стойност 1 657 хил. лв. (2019 г.: 1 523 хил. лв.). Политиката на Банковата група е да реализира своевременно обезпечението.

В таблицата по-долу са представени общо обезпеченията, държани срещу необезпечени и обезпечени кредити и вземания, от банки и други клиенти, по справедлива стойност определена съгласно действаща политика на Групата до размера на кредитите, както и размера на кредитите предоставени от Групата без обезпечение.

Кредити и вземания от банки и от клиенти, представени по вид обезпечение

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Обезпечени с ипотека	4 474 578	4 848 597
Парично обезпечение	36 111	27 855
Държавни ценни книжа	29 011	2 617 013
Други обезпечения*	4 757 411	4 726 780
Без обезпечение	9 119 030	5 491 038
Общо	18 416 141	17 711 283

* Други обезпечения включват вещни обезпечения, гаранции от кредитни институции, залог на вземания и лични гаранции по кредити.

В числото на кредити и вземания от банки и обезпеченията по тях са и вземанията по сделки за обратна продажба/обратно изкупуване на ценни книжа (репо - сделки). В таблицата по-долу са представени балансовата стойност на репо - сделките и справедливата стойност на държаните по тях обезпечения.

Споразумения по репо – сделки

	31-декември-2020		31-декември-2019	
	балансирана стойност	стойност на обезпечение	балансирана стойност	стойност на обезпечение
<i>В хиляди лева</i>				
Вземания от банки	29 011	29 323	2 635 734	2 745 178
Общо	29 011	29 323	2 635 734	2 745 178

(г) Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, лица и системи, или поради външни събития, като включва в себе си и правен риск.

Управлението на операционния риск в Групата се координира от Комитет за управление на операционния риск (КУОР), който е постоянен консултативен орган, подчинен на Управителния съвет (УС) на Банка ДСК и в него вземат участие ръководителите на основните самостоятелни звена от Централно управление. Заседанията се провеждат веднъж на три месеца на текущата година, като на тях се обсъжда за разглеждане отчет за нивото на операционния риск и се планират мерките за ограничаване/елиминиране на последиците от операционните рискове, идентифицирани през изминалото тримесечие. Основен акцент в работата на КУОР е превенцията на операционните рискове, чрез прилагане на комплексен подход за ограничаване на предпоставките, водещи до възникване на операционни събития.

Отговорността за развитието на системата за управление на операционния риск е възложена на Отдел „Управление на операционния риск“ към Управление „Обща политика и управление на риска“, което е част от независимо от бизнес звената направление „Управление на риска“. Направлението се ръководи от ресорен Изпълнителен директор на Банка ДСК.

Групата има изградена система за управление на операционния риск чрез събиране на данни за операционни събития и ръководството е периодично информирано за нивото на операционния риск. Системата е базирана на така наречените риск отговорни лица - служители на мениджърски позиции в Централно управление, клоновата мрежа и дружествата от Групата, отговарящи за управлението на операционния риск в техните звена, съгласно възприетия децентрализиран подход за управление на операционния риск в Банкова група ОТП.

Потенциалните рискове се разглеждат като част от бизнес процесите, затова са обект на идентификация в самооценките на звената на Групата, като класификацията им се извършва ежегодно на базата на стандартизирана таксономия на операционните рискове.

Преди внедряването на нов процес, система или дейност тя трябва да се анализира и оцени от гледна точка на операционния риск. Оценката се подготвя от звеното, което извършва промяната и се изпраща на Отдел „Управление на операционния риск“ за последваща оценка и анализ. За изготвяне на оценката се използват формите за самооценка на риска. При внедряване на ИТ системи, оценката се прави от звеното/звената, които са дефинирали бизнес изискванията за разработката.

Допълнително, действителното ниво на операционния риск се следи, посредством прилагането на система от ключови рискови индикатори, които обхващат основните рискови фактори, които могат да доведат до възникване на значими операционни загуби и прекъсвания на критични за Групата бизнес процеси.

Методологията за идентификация на потенциалните рискове е базирана на децентрализирана оценка, извършвана от различните звена, ползващи методологическа подкрепа от Отдел „Управление на операционния риск“. Като част от този процес се изготвят и т.н. сценарийни анализи, имащи за цел да оценят потенциалните ефекти върху финансовото състояние на Банката и протичащите в нея процеси, при определена промяна на рискови фактори, свързани с вероятно за настъпване събитие с катастрофални последици.

Разработена е и се прилага методология за извършване на стрес тестове, базирана на Монте Карло симулации, с чиято помощ се прави оценка за достатъчността на задения капитал за операционен риск на Групата.

Разработените правила и процедури за проследяване и оценка на операционния риск са в съответствие с европейското и национално законодателство, стандартите на Банкова група ОТП и съществуващите най-добри банкови практики в областта на управлението на операционния риск.

Управлението на операционния риск включва дейности като идентифициране, регистриране на операционните събития, измерване на размера на щетите за Групата и определяне на необходимия капитал за покриване на риска от евентуална загуба. В Групата към настоящия момент изложеността към операционен риск се следи по вид на рисковите събития и по отделни групи дейности.

Групата разполага с „План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсване на дейността“, чиято цел е осигуряване възстановяването на най-важните процеси до предварително определени от бизнес потребностите ѝ нива.

Системата за управление на операционния риск е обект на регулярни проверки от страна на Управление „Банков надзор“ на БНБ, Управление „Вътрешен контрол и одит“ на Банка ДСК и специализирани одити, инициирани и осъществени по програма на Банка ОТП.

Съвместно решение на Унгарската централна банка и Българска народна банка за прилагане на усъвършенствани модели за изчисляване на регулаторния капитал за операционен риск от Банка ДСК на индивидуална и на консолидирана основа като част от Банкова група ОТП е в сила от 31 март 2014 г.

През 2020 година няма регистрирани операционни събития, които потенциално биха застрашили дейността на Групата.

По време на кризата, предизвикана от COVID-19, Групата следи внимателно допълнителните разходи, възникващи поради влиянието на кризата върху процесите, персонала и системите. През 2020 г. са отчетени разходи на стойност приблизително 6 млн. лева, основно за закупуване на преносими компютри, дезинфектанти, тестове за коронавирус, лицензи, популяризиране на защитните мерки и др.

(д) Управление на капитала

Регулаторните изисквания за капитал на Групата се базират на разпоредбите на CRD IV.

(1) Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбиви – репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Групата, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност;

CRD IV определя обхвата на дружествата, подлежащи на надзорна консолидация.

- Консолидирани по метода на пълна консолидация са: група ДСК Лизинг, ОТП Лизинг ЕООД, ДСК Управление на активи АД, ПОК ДСК Родина АД, ДСК Мобайл ЕАД, ДСК Дом ЕАД, ОТП Факторинг България ЕАД, Регионален фонд за градско развитие АД, ДСК Турс ЕООД и неговото дъщерно дружество ДСК Транс Секюрити ЕАД, извършващо спомагателна дейност по смисъла на Закона за кредитните институции.
- Консолидирано по метода на собствения капитал е асоциираното Дружество за касови услуги АД.

Групата изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи и трябва да бъде по-висока от 11.50%, включително изискванията за буфери. Отношението на общата капиталова адекватност, включително изискванията за буфери, трябва да бъде по-високо от 12.50%.

(2) *Капиталови показатели*

Собствен капитал (капиталова база)

	Базел III 2020	Базел III 2019
<i>В хиляди лева</i>		
Капитал от първи ред	3 081 559	2 534 014
<i>Базов собствен капитал от първи ред</i>	3 081 559	2 534 014
<i>Допълнителен капитал от първи ред</i>	-	-
Капитал от втори ред	-	-
Собствен капитал	3 081 559	2 534 014
Капиталово изискване за кредитен риск	1 040 841	944 881
Капиталово изискване за пазарен риск	3 598	6 751
Капиталово изискване за операционен риск	54 167	92 699
Общо капиталово изискване	1 098 606	1 044 331
Излишък на общия капитал	1 982 953	1 487 633
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	22.44%	19.37%
Отношение на обща капиталова адекватност	22.44%	19.37%

Политиката на Групата по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от разпределения капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за управление на активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Групата кредитен, пазарен и операционен риск. Съвместно с Банка ОТП Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

Във връзка с прилагане на международната регулаторна рамка Базел III последователно се въвеждат допълнителни капиталови буфери. Целта е да се осигуряват допълнителни средства за възстановяване и реструктуриране на банките в условията на криза, както и да се запазят натрупаните до момента капиталови резерви, за предотвратяване или намаляване ефекта от дългосрочни нециклични или макропруденциални рискове, които биха могли да предизвикат смущения във финансовата система като цяло.

Спазвайки разпоредбите на Наредба 8 на Българска народна банка, Групата поддържа предпазен капиталов буфер от базовия собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2.5% от сумата на общата рискова експозиция. Със същата наредба Българска народна банка въвежда изискване за определяне на капиталов буфер за системен риск. През 2020 г. буферът е в размер на 3% от рисково претеглените експозиции. Групата поддържа специфичен за нея антицикличен капиталов буфер. Определянето на буфера зависи от нивото на референтния индикатор, който БНБ обявява всяко тримесечие. От началото на четвъртото тримесечие на 2019 г. БНБ променя нивото на антицикличния капиталов буфер от 0% на 0.5%. От 1 април 2020 г. нивото на антицикличния капиталов буфер трябваше да бъде променен на 1.00%. С цел съхраняване на устойчивостта на банковата система спрямо продължително влошаване на икономическата среда и произтичащи от него негативни тенденции в качеството на кредитния портфейл, нарастване на обезценките за кредитен риск и потенциален натиск върху доходността и капиталовата позиция на кредитните институции в резултат на пандемията от COVID-19, Управителният съвет на БНБ взе решение да запази нивото на 0.5%. Специфичният за Групата антицикличен капиталов буфер към 31 декември 2020 г. е 0.49%. Капиталовите изисквания се повишават и с въвеждане на буфер за друга системно значима институция, който БНБ е изчислила за 2020 г. на 1.00% от общите рискови експозиции на Групата.

Съгласно съвместно решение на Българска народна банка и Централната банка на Унгария, в резултат на извършен надзорен преглед и оценка, Групата не следва да поддържа допълнително капиталово изискване за 2020 г. (1.12% за 2019 г.).

(е) Определяне на справедлива стойност

Определянето на справедливата стойност на финансови активи и пасиви, за които не са налични наблюдаеми пазарни цени изисква използване на техники за оценка, както е описано в счетоводната политика. За финансови инструменти, които се търгуват рядко и за които липсва прозрачност на ценовите равнища, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква известна преценка в зависимост от ликвидност, концентрация, несигурност на пазарните фактори, ценови предположения и други рискове, които оказват влияние на съответния инструмент.

Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне. Използването на реални пазарни цени и информация намалява необходимостта от управленска преценка и предположения, както и несигурността, свързана с определянето на справедливи стойности. Наличността на реални пазарни цени и информация варира в зависимост от продуктите и пазарите и се променя, въз основа на специфичните събития и общите условия на финансовите пазари. За част от останалите финансови инструменти (Ниво 2) Групата определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна настояща стойност. Изчисляването на нетната настояща стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара. За капиталовите инвестиции, за които няма наблюдаеми пазарни цени (Ниво 3), Групата приема, че справедливата стойност е цената на придобиване.

Групата има установена контролна среда по отношение на оценяване на справедливи стойности. Справедливите стойности на финансовите инструменти се определят от независимо от фронт офис звено за контрол на пазарния риск и риска от контрагенти. Специфичните контроли включват: проверка на реалната ценова информация и извършване на повторна оценка чрез използване на модели на оценяване; процес на преглед и одобрение на нови модели и промени в модели, включващи измерване и бек-тестване на модели базирани на реални пазарни сделки; анализ и изследване на съществени ежедневни движения в резултат на преценки; преглед на съществени входни данни, които не се наблюдават на пазара.

Таблицата по-долу анализира финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност по модели на оценка.

	Ниво 1: Обявени пазарни цени на активни пазари	Ниво 2: Оценъчни техники – с помощта на наблюдаеми входни данни	Ниво 3: Оценъчни техники – без наличие на наблюдаеми входни данни	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
31-декември-2020				
Активи				
Финансови активи, държани за търгуване	63 111	-	-	63 111
Деривативни финансови инструменти	-	62 769	-	62 769
Инвестиции в ценни книжа	2 734 255	263	17 993	2 752 511
Общо	2 797 366	63 032	17 993	2 878 391
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	86 191	-	86 191
Общо	-	86 191	-	86 191
31-декември-2019				
Активи				
Финансови активи, държани за търгуване	208 318	-	-	208 318
Деривативни финансови инструменти	-	31 536	-	31 536
Инвестиции в ценни книжа	1 809 481	284	22 728	1 832 493
Общо	2 017 799	31 820	22 728	2 072 347
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	43 493	-	43 493
Общо	-	43 493	-	43 493

Следващите таблици анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчетани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

Към 31 декември 2020 г.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедлива стойност	Общо балансова стойност
<i>В хиляди лева</i>					
Активи					
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки- кореспонденти	675 203	3 066 329	-	3 741 532	3 741 532
Кредити и вземания от банки	-	2 393 813	-	2 393 813	2 393 813
Кредити и вземания от клиенти	-	-	12 081 950	12 081 950	11 947 992
Вземания по договори за факторинг	-	179 099	-	179 099	179 099
Нетни вземания по финансов лизинг	-	-	995 620	995 620	990 039
Пасиви					
Депозити от банки	-	36 897	-	36 897	36 897
Депозити от клиенти	-	19 206 929	-	19 206 929	19 206 792
Кредити от финансови институции	-	54 220	-	54 220	54 220
Задължения по лизинг	-	24 393	-	24 393	24 393

Към 31 декември 2019 г.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедлива стойност	Общо балансова стойност
<i>В хиляди лева</i>					
Активи					
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки- кореспонденти	639 809	2 067 382	-	2 707 191	2 707 191
Кредити и вземания от банки	-	2 951 256	-	2 951 256	2 951 256
Кредити и вземания от клиенти	-	-	11 916 273	11 916 273	11 827 941
Вземания по договори за факторинг	-	222 578	-	222 578	222 578
Нетни вземания по финансов лизинг	-	-	1 050 803	1 050 803	1 050 803
Пасиви					
Депозити от банки	-	77 557	-	77 557	77 557
Депозити от клиенти	-	17 880 134	-	17 880 134	17 877 638
Кредити от финансови институции	-	285 207	-	285 207	285 207
Задължения по лизинг	-	65 166	-	65 166	65 166

Справедливата стойност на паричните средства и депозити при банки, както и на кредитите, предоставени на или получени от банки е приблизително равна на отчетната им стойност, поради това, че са краткосрочни.

Справедливата стойност на кредитите, предоставени на други клиенти е определена като са използвани оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби през живота на кредита, пазарни лихвени нива и прогнозни анализи. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение.

С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на депозитите от клиенти е изчислена, като са използвани техники на дисконтирани парични потоци, при лихвените нива, които се предлагат в страната за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

4. Нетен доход от лихви

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от лихви		
Кредити и вземания от банки	8 136	26 842
Кредити и вземания от клиенти, вкл. факторинг	591 732	611 591
Инвестиции в ценни книжа	30 624	26 002
Депозити от банки (отрицателни лихви)	498	720
Депозити от клиенти (отрицателни лихви)	2 655	4 560
Общо	633 645	669 715
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(6 652)	(11 031)
Депозити от клиенти	(1 636)	(7 679)
Кредити от банки и финансови институции	(2 798)	(4 066)
Задължения по лизинг	(295)	(650)
Инвестиции в ценни книжа (отрицателни лихви)	(197)	(34)
Кредити и вземания от банки (отрицателни лихви)	(2 989)	(2 555)
Кредити и вземания от клиенти (отрицателни лихви)	(305)	(105)
Общо	(14 872)	(26 120)
Нетен доход от лихви	618 773	643 595

5. Нетен доход от такси и комисиони

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от такси и комисиони		
<i>в български лева</i>		
Разплащателни операции	75 382	65 600
Кредитни сделки	25 315	30 671
Депозитни сделки	75 446	88 696
Управление на договорни и пенсионни фондове	32 708	29 342
Други	43 759	30 287
	252 610	244 596
<i>в чуждестранна валута</i>		
Разплащателни операции	22 975	33 592
Кредитни сделки	9 009	6 762
Депозитни сделки	5 205	12 902
Други	5 990	6 899
	43 179	60 155
Общо	295 789	304 751
Разходи за такси и комисиони		
<i>в български лева</i>	(33 730)	(40 411)
<i>в чуждестранна валута</i>	(5 471)	(7 994)
Общо	(39 201)	(48 405)
Нетни приходи от такси и комисиони	256 588	256 346

6. Нетни доходи от търговия

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Нетен лихвен доход от търговия	(4 380)	(6 259)
Нетен доход от преоценка на валутни деривативи	71 425	1 624
Нетен доход от преоценка на деривативи различни от валутни	62 074	325
Търговия и преоценка на ценни книжа	(2 701)	996
Валутна търговия	64 987	29 802
Нетни печалби от неефективност на хеджиране	(317)	273
Общо	<u>191 088</u>	<u>26 761</u>

Нетни печалби или загуби от хеджиране на справедлива стойност

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Печалба/ (загуба) от хеджирани активи	11 673	14 683
Печалба/ (загуба) от хеджиращи инструменти	<u>(11 990)</u>	<u>(14 410)</u>
Неефективност, призната директно в отчета за приходи и разходи	<u>(317)</u>	<u>273</u>

Ефектът от преоценка на деривативни сделки, които хеджират репо сделки е отчетен в нетни (загуби)/печалби от валутна преоценка в отчета за печалбата или загубата.

7. Нетни доходи от други финансови инструменти, оценени по справедлива стойност през печалби и загуби

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		прекласифицирана
Дългови инструменти	(3 507)	9 115
Капиталови инструменти	<u>1 571</u>	<u>(97)</u>
Общо	<u>(1 936)</u>	<u>9 018</u>

8. Нетни печалби от освобождаване на финансови активи, оценени по амортизирана стойност

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Отписване на финансови активи	1 550	3 014
Продажба на финансови активи	8 665	3 977
Общо	10 215	6 991

Приходите от продажба на финансови активи са в резултат на продажба на портфейл от проблемни кредити.

9. Други оперативни доходи, нетно

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Нетни доходи от държавни ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(416)	127
Приходи от дивиденди	518	59
Приходи от наеми	1 998	4 589
Приходи от охрана и инкасо	1 320	1 792
Приходи от туристически услуги	-	709
Приходи от оперативен лизинг	4 054	4 030
Приходи от картови оператори	2 249	1 481
Нетна печалба от освобождаване от нефинансови активи	502	(624)
Приходи от предоставени други услуги	1 945	2 191
Други	17 073	3 518
Общо	29 243	17 872

10. Нетни загуби от обезценка на финансови активи

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Нетни (загуби)/печалби от обезценка на депозити в банки и кредити на банки	(4 967)	(692)
Нетни (загуби) от обезценка на кредити, вземания по договори за факторинг и финансов лизинг	(310 880)	(88 497)
Печалба от закупени вземания с кредитна обезценка	38 864	-
Нетни (загуби) от обезценка на други вземания	(285)	(4 326)
Нетни (загуби)/печалби от обезценка на финансови активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	<u>(3 852)</u>	<u>277</u>
Общо	<u>(281 120)</u>	<u>(93 238)</u>

11. Нетни загуби от обезценка на нефинансови активи

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Нетни загуби от обезценка на ДМА	-	(488)
Нетни загуби от обезценка на нематериални активи	546	(4 034)
Нетни загуби от обезценка на материали	(2)	-
Нетни загуби от обезценка на придобити обезпечения	<u>(1 456)</u>	<u>(4 081)</u>
Общо	<u>(912)</u>	<u>(8 603)</u>

12. Разходи за персонала

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Трудови възнаграждения	158 685	149 220
Осигурителни и социални разходи	35 451	36 567
Други	<u>3 644</u>	<u>6 646</u>
Общо	<u>197 780</u>	<u>192 433</u>

Средният списъчен брой персонал в Групата за 2020 година е 5 863, а за 2019 година – 6 777.

13. Разходи за амортизация

		2020	2019
<i>В хиляди лева</i>	Прил.		
Инвестиционни имоти	25	443	443
Активи с право на ползване	26	11 407	15 810
Дълготрайни материални активи	27	32 075	31 806
Нематериални активи	28	36 788	43 780
Общо		80 713	91 839

14. Други разходи

		2020	2019
<i>В хиляди лева</i>			
Разходи за услуги		112 219	103 349
Вноски към гаранционни фондове		56 952	59 823
Разходи за материали		17 345	23 161
Разходи за оперативен лизинг		591	997
Разходи свързани с краткосрочен лизинг		4 907	5 569
Разходи, свързани с лизинг на активи с ниска стойност		138	206
Други разходи		9 404	12 780
Общо		201 556	205 885

Начислените суми за услугите, предоставени от регистрираните одитори включват независим финансов одит в размер на 1 795 хил. лв. и други несвързани с одита услуги в размер на 215 хил. лв. (2019 г.: съответно 1 668 хил. лв. и 100 хил. лв.).

15. Разход за данък върху печалбата

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Разход за текущ данък	(20 333)	(40 636)
Икономия от отсрочени данъци в резултат на проявени временни данъчни разлики	1 930	8 290
Общо	<u>(18 403)</u>	<u>(32 346)</u>
	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Счетоводна печалба	193 924	344 317
Данък върху печалбата, изчислен при приложимата данъчна ставка	(19 392)	(34 432)
Признат данъчен кредит за удържан данък в чужбина	77	-
Данък върху постоянни данъчни разлики	912	2 086
Разход за данък върху печалбата	<u>(18 403)</u>	<u>(32 346)</u>
Ефективна данъчна ставка	9.49%	9.39%

Текущият данък е изчислен при действаща ставка 10% за 2020 г. и 2019 г.

16. Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса		
в лева	567 261	564 021
в чуждестранна валута	107 942	75 788
Разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти		
в лева	2 945 027	1 923 863
в чуждестранна валута	121 302	143 519
Общо	<u>3 741 532</u>	<u>2 707 191</u>

Паричните средства в каса включват и парични средства на път и касови наличности в АТМ.

Разплащателните сметки в Централната банка се използват за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, за извършване на сетълмент, както и за съхранение на средства за участието на Банковата група в гаранционния механизъм на системата, обработваща платежни операции, свързани с карти. Средствата по сметките покриват и регламентирания минимален резерв в размер на 1 596 998 хил. лв. и 935 565 хил. лв. съответно към 31 декември 2020 г. и 2019 г. Минималните резерви са безлихвени и се регулират на месечна база. Дневни флукуации са разрешени. Недостиг или свръхрезерв на средства на месечна база се санкционира с наказателна лихва.

Дружества от Групата имат открити разплащателни сметки в Банка ОТП в EUR, SEK, USD, GBP, CHF и HUF с общо салдо към 31 декември 2020 г. в размер на 5 458 хил. лв. Банка ДСК има открити разплащателни сметки при други членове на Банкова група ОТП в RON, RUB и RSD с общо салдо към 31 декември 2020 г. 2 420 хил. лв.

Разплащателните сметки в Банка ОТП в EUR, SEK, USD, GBP, CHF и HUF имат общо салдо към 31 декември 2019 г. в размер на 21 302 хил. лв. Разплащателните сметки при други членове на Банкова група ОТП в RON, RUB и RSD са с общо салдо към 31 декември 2019 г. в размер на 2 504 хил. лв.

17. Финансови активи, държани за търгуване и деривативни финансови инструменти

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2020	31-декември-2019
Български ДЦК в лева	32	13 255
Български ДЦК във валута	11 444	164 686
Дългови ЦК на чуждестранни емитенти във валута	51 635	30 377
Общо	<u>63 111</u>	<u>208 318</u>

Държавните ценни книжа, емитирани от Република България, включват емисии, деноминирани в BGN и EUR, като лихвеният доход към 31 декември 2020 г. от деноминираните в BGN книжа е между 4.00% и 5.00% (2019: между 0.30% и 5.00%), а за деноминираните в EUR – между 1.875% и 2.00% (2019: между 1.875% и 5.75%) .

Държавните ценни книжа на чуждестранни емитенти включват емисии, деноминирани в EUR и USD, като лихвеният доход към 31 декември 2020 г. от деноминираните в EUR книжа е 3.875% (2019: между 1.00% и 3.875%), а за деноминираните в USD – между 5.50% и 6.375% (2019: между 4.375% и 6.625%).

Деривативни финансови инструменти към 31 декември 2020

	Балансова стойност		Условна
	актив	пасив	стойност
<i>В хиляди лева</i>			
Деривативи за търгуване			
Лихвени суапове	20 543	18 643	1 111 392
Договори за обмяна на валута	13 974	12 849	2 071 272
Стокови суапове	<u>28 252</u>	<u>26 499</u>	<u>236 435</u>
Общо	<u>62 769</u>	<u>57 991</u>	<u>3 419 099</u>
Деривативи за хеджиране на справедлива стойност			
Лихвени суапове	<u>-</u>	<u>28 200</u>	<u>907 652</u>
Общо	<u>-</u>	<u>28 200</u>	<u>907 652</u>
Общо деривативни финансови инструменти	<u><u>62 769</u></u>	<u><u>86 191</u></u>	<u><u>4 326 751</u></u>

Деривативни финансови инструменти към 31 декември 2019

	Балансова стойност		Условна
	актив	пасив	стойност
<i>В хиляди лева</i>			
Деривативи за търгуване			
Лихвени суапове	18 635	15 679	1 177 316
Договори за обмяна на валута	<u>5 799</u>	<u>6 912</u>	<u>1 719 113</u>
Общо	<u>24 434</u>	<u>22 591</u>	<u>2 896 429</u>
Деривативи за хеджиране на справедлива стойност			
Лихвени суапове	-	14 918	392 639
Договори за обмяна на валута	<u>7 102</u>	<u>5 984</u>	<u>1 585 939</u>
Общо	<u>7 102</u>	<u>20 902</u>	<u>1 978 578</u>
Общо деривативни финансови инструменти	<u><u>31 536</u></u>	<u><u>43 493</u></u>	<u><u>4 875 007</u></u>

Към 31 декември 2020 г. Банка ДСК има сключени сделки с лица от групата както следва:

- Лихвени суапове с членове на Банкова група ОТП – актив 1 881 хил. лв., пасив 9 743 хил. лв., условна стойност 490 155 хил. лв.;
- Деривативни сделки за обмяна на валута с членове на Банкова група ОТП - актив 2 597 хил. лв., пасив 659 хил. лв., условна стойност 645 416 хил. лв.;
- Деривативни сделки за стокови суапове с членове на Банкова група ОТП - актив 24 940 хил. лв., пасив 26 340 хил. лв., условна стойност 202 581 хил. лв.

Към 31 декември 2019 г. Банкова група ДСК има сключени сделки с лица от Банкова група ОТП както следва:

- Лихвени суапове с членове на Банкова група ОТП – актив 1 974 хил. лв., пасив 20 929 хил. лв., условна стойност 760 783 хил. лв.;
- Деривативни сделки за обмяна на валута с членове на Банкова група ОТП - актив 9 027 хил. лв., пасив 9 799 хил. лв., условна стойност 2 302 012 хил. лв.;
- Деривативните сделки за хеджиране на справедлива стойност са сключени с Банка ОТП. Сделките хеджират справедлива стойност на държавни ценни книжа по справедлива стойност през другия всеобхватен доход.

Вид на хеджирането	Вид на инструмента	Вид на риска	Номинална стойност на хеджиращия инструмент	Балансова стойност на хеджиращия инструмент към 31 декември 2020		Промени в справедливата стойност, използвани за изчисляване на неефективността на хеджирането за годината 2020
				актив	пасив	
<i>В хиляди лева</i>						
Хеджиране на справедлива стойност	Лихвен суап	Лихвен риск	907 652	-	(25 772)	(11 990)

Вид на хеджирането	Вид на риска	Балансова стойност на хеджираната позиция към 31 декември 2020		Натрупана стойност на корекциите от хеджиране на справедлива стойност на хеджираната позиция, включена в балансовата й стойност към 31 декември 2020		Вид на хеджираната позиция
		актив	пасив	актив	пасив	
<i>В хиляди лева</i>						
Хеджиране на справедлива стойност	Лихвен риск	982 425	-	25 633	-	Облигация

Вид на хеджирането	Вид на инструмента	Вид на риска	Номинална стойност на хеджиращия инструмент	Балансова стойност на хеджиращия инструмент към 31 декември 2019		Промени в справедливата стойност, използвани за изчисляване на неефективността на хеджирането за годината 2019
				актив	пасив	
<i>В хиляди лева</i>						
Хеджиране на справедлива стойност	Лихвен суап	Лихвен риск	397 860	-	(14 918)	(14 410)
Хеджиране на справедлива стойност	Валутен суап	Валутен риск	2 151 413	1 118	-	10 703

Вид на хеджирането	Вид на риска	Балансова стойност на хеджираната позиция към 31 декември 2019		Натрупана стойност на корекциите от хеджиране на справедлива стойност на хеджираната позиция, включена в балансовата ѝ стойност към 31 декември 2019		Вид на хеджираната позиция
		актив	пасив	актив	пасив	
<i>В хиляди лева</i>						
Хеджиране на справедлива стойност	Лихвен риск	435 390	-	-	13 960	- Облигация
Хеджиране на справедлива стойност	Валутен риск	1 559 539	-	-	(6 595)	Репо

18. Кредити и вземания от банки

(а) Анализ по видове

	31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислена
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити при банки-кореспонденти		
в лева	-	908
в чуждестранна валута	2 362 872	313 872
Блокирани средства при чуждестранни кореспонденти	7 899	1 710
Предоставени кредити	-	4
Предоставени кредити по договори за обратно изкупуване	29 011	2 635 734
Обезценка	(5 969)	(972)
Общо	2 393 813	2 951 256

(б) Географски анализ

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Местни банки	78 161	608
Чуждестранни банки	2 315 652	2 950 648
Общо	2 393 813	2 951 256

Групата закупува финансови инструменти, като с договор се задължава да ги продаде на определена бъдеща дата (репо-сделка с клауза за обратно изкупуване), които са представени като част от кредити и аванси на банки.

Към 31 декември 2020 г. Групата има сключени сделки с лица от групата както следва:

- Депозити, блокирани във връзка с деривативни сделки при Банка ОТП, деноминирани в EUR и USD, на обща стойност 580 хил. лв.;
- Депозити в OTP BANKA SRBIJA AD BEOGRAD, деноминирани в EUR на обща стойност 528 186 хил. лв. с оригинален срок до една година и падежи между 31 март 2021 г. и 31 август 2021 г. Лихвените процент по депозитите са в диапазона от 0.21% до 0.71%;
- Депозити във VOJVODJANSKA BANKA AD, деноминирани в EUR на обща стойност 255 708 хил. лв. с оригинален срок до една година и падежи между 18 януари 2021 г. и 11 август 2021 г. Лихвените процент по депозитите са в диапазона от 0.15% до 0.53%.

Към 31 декември 2019 г. Банкова група ДСК има сключени сделки с лица от Банкова група ОТП както следва:

- Репо сделки с Банка ОТП деноминирани в HUF, USD и EUR на обща стойност 2 615 078 хил. лв. Лихвените проценти по сделките са в диапазона от (-0.45)% до 2.74%. Сделките са обезпечени с държавни ценни книжа с покритие от 100%;
- Депозити, блокирани във връзка с деривативни сделки при Банка ОТП, деноминирани в EUR и USD, на обща стойност 391 хил. лв.
- Дългосрочен депозит в Банка ОТП деноминирани в EUR на стойност 194 955 хил. лв. с оригинален срок от две години и падеж февруари 2021 г. Лихвеният процент по сделката е (-0.418)%;
- Овърнайт депозити в Банка ОТП деноминирани в USD, GBP, CAD и CHF на стойност 108 622 хил. лв. Лихвените проценти по сделката са в диапазона от (-0.89)% до 1.67%.

19. Кредити и вземания от клиенти

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Физически лица		
в български лева		
вземания по потребителски кредити	4 190 780	4 072 050
вземания по жилищни и ипотечни кредити	3 388 802	3 008 471
в чуждестранна валута		
вземания по потребителски кредити	63 442	94 970
вземания по жилищни и ипотечни кредити	357 436	435 675
Предприятия		
в български лева		
вземания по кредити за оборотни средства	1 362 656	1 561 759
вземания по инвестиционни кредити	1 151 310	1 173 827
в чуждестранна валута		
вземания по кредити за оборотни средства	958 719	919 366
вземания по инвестиционни кредити	1 422 205	1 383 997
Бюджетни предприятия		
в български лева	46 747	32 436
в чуждестранна валута	7 933	9 122
Обезценка	(1 002 038)	(863 732)
Общо	11 947 992	11 827 941

Обезценка за несъбираемост на кредити и вземания от клиенти

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Салдо към 1 януари	863 732	762 056
Нетна промяна за годината в отчета за печалбата или загубата	275 436	137 949
Намаление	<u>(137 130)</u>	<u>(36 273)</u>
Салдо към 31 декември	<u>1 002 038</u>	<u>863 732</u>

Лихвените проценти за вземания по кредити към 31 декември 2020 г. варират в следните диапазони: вземания от физически лица от 0.13% до 40.35%; вземания от предприятия от 0.18% до 18.00%; вземания от бюджета от 0.14% до 10.00%.

Лихвените проценти за вземания по кредити към 31 декември 2019 г. варират в следните диапазони: вземания от физически лица от 1.25% до 40.35%; вземания от предприятия от 0.75% до 21.00%; вземания от бюджета от 0.33% до 4.50%.

В съответствие с приетата политика за продажба на проблемни кредити, на фирми извън Групата са продадени кредити с брутна балансова стойност в размер на 53 681 хил. лв. и 9 186 хил. лв. съответно за 2020 г. и 2019 г. Начислените обезценки по продадените кредити са в размер съответно на 48 659 хил. лв. и 9 186 хил. лв. за 2020 г. и 2019 г.

Отписванията за сметка на обезценки, включително при продажба на кредити на трети лица, отчетени през 2020 г. възлизат общо на 101 052 хил. лв., като от тях 38 847 хил. лв. с частично прекратяване на балансовото отчитане.

Отписванията за сметка на обезценки, включително при продажба на кредити, отчетени през 2019 година възлизат общо на 32 567 хил. лв., като от тях 14 416 хил. лв. с частично прекратяване на балансовото отчитане.

20. Вземания по договори за факторинг

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Предоставени аванси на клиенти по вътрешен и международен факторинг	198 508	224 167
Обезценка	<u>(19 409)</u>	<u>(1 589)</u>
Общо вземания по договори за факторинг	<u>179 099</u>	<u>222 578</u>

21. Нетни вземания по финансов лизинг

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Брутна стойност на вземанията по финансов лизинг	1 065 229	1 114 403
Нереализиран финансов приход	(45 329)	(56 679)
Нетни минимални лизингови вноски	1 019 900	1 057 724
Обезценка	(29 861)	(6 921)
Нетни вземания по финансов лизинг	990 039	1 050 803

Нетните вземания по финансов лизинг са разпределени както следва:

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
С падеж до 1 година	359 373	366 957
С падеж от 1 до 5 години	640 803	685 659
С падеж над 5 години	19 724	5 108
Обезценка	(29 861)	(6 921)
Нетни вземания по финансов лизинг	990 039	1 050 803

22. **Инвестиции в ценни книжа**

	31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислена
<i>В хиляди лева</i>		
<i>Инвестиции отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход</i>		
Капиталови инструменти	18 614	12 596
Държавни дългови ценни книжа	1 987 184	1 634 293
Обезценка	(3 575)	(859)
Общо инвестиции оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2 002 223	1 646 030
<i>Инвестиции оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби</i>		
Капиталови инструменти	565	12 299
Корпоративни дългови ценни книжа	171 628	174 164
Общо инвестиции оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби	172 193	186 463
<i>Инвестиции, отчитани по амортизирана стойност</i>		
Държавни дългови ценни книжа	579 231	-
Обезценка	(1 136)	-
Общо инвестиции оценявани по амортизирана стойност	578 095	-
Общо	2 752 511	1 832 493

Активите на Групата в инвестиционния портфейл включват инвестиции, оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби, и инвестиции отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и инвестиции, отчитани по амортизирана стойност.

Към 31 декември 2020 и 2019 г. Банката притежава в портфейл ценни книжа, оценявани задължително по справедлива стойност през печалби и загуби облигация без краен срок, емитирана в EUR от Банка ОТП (ISIN XS0274147296) с номинал 188 626 хил. лв. и балансова стойност в размер съответно на 166 238 и 174 164 хил. лв. Облигацията е с плаващ лихвен процент, който към 31 декември 2020 г. и 2019 г. е съответно 2.48% и 2.61%.

Инвестициите, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включват ценни книжа, емитирани от Министерство на финансите: деноминирани в BGN с лихва в диапазона 0.01% до 5.00% (2019: 0.30% до 5.00%) и деноминирани в EUR с лихва в диапазона 1.875% до 5.75% (2019: 1.875% до 5.75%).

Ценните книжа на чуждестранни емитенти включват държавни облигации, деноминирани в EUR с лихва в диапазона 0.875% до 4.00% (2019: 1.30% до 4.625%) и държавни облигации, деноминирани в USD с лихва в диапазона 1.625% до 6.75% (2019: 3.25% до 6.75%).

Ценните книжа, блокирани към 31 декември 2020 г. в полза на Министерство на финансите, като обезпечение по привлечени средства на Държавния бюджет са в размер на 317 375 хил. лв (2019: 277 544 хил. лв).

Капиталовите инвестиции представляват дялове и акции в местни и чуждестранни компании и финансови институции.

23. Репутация

Репутацията на Групата е възникнала при придобиването на следните дружества.

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Експресбанк АД	77 372	77 372
ПОК ДСК - Родина АД	1 175	1 175
Total	78 547	78 547

Репутацията в размер на 77 372 хил. лв. е възникнала при придобиването на Експресбанк АД от Банкова група ДСК на 15 януари 2019 г. Първоначално тя е изцяло разпределена към придобитата банка като единица, генерираща парични потоци в консолидирания финансов отчет на Групата за 2019 г. След вливането на Експресбанк АД в Банка ДСК АД на 30 април 2020 г. обединената банка формира новата единица, генерираща парични потоци, към която репутацията се разпределя.

Репутацията в размер на 1 175 хил. лв., възникнала при придобиването на ПОК ДСК Родина АД е разпределена към това дружество като единица, генерираща парични потоци.

Към 31 декември 2020 г. е извършен тест за обезценка на репутацията, разпределена към обединената банка чрез използване на модел, чийто основни входящи данни са паричните потоци на обединената банка за тригодишен период. На основата на реалните финансови показатели до края на ноември 2020 г. и очакванията за декември 2020 г. е изготвена средносрочна прогноза за паричните потоци за периода 2021-2023 г. При изчисленията Групата е взела предвид текущата икономическа ситуация в световен мащаб, очаквания икономически ръст, неговия ефект върху финансовия сектор и произтичащите от това планове за растеж, както и очакваните промени на тези фактори.

Изчисленията са направени по два метода, които са довели до сходни резултати: метод на свободния паричен поток и метод на икономическата добавена стойност.

Настояща стойност по метода на свободния паричен поток

Методът на свободния паричен поток изчислява стойността на дружеството чрез дискотиране на очакваните парични потоци, които Групата определя на основата на очакваните печалби след данъци. Използват се предположения за дисконтов процент, рискова премия, дългосрочен ръст. Дисконтовият процент е определен на базата на доходността на български държавни ценни книжа с матуритет 10 години. Рисковата премия е специфичната за България, публикувана на сайта damodaran.com. Дългосрочният ръст, заложен при изчисление на остатъчната стойност отчита дългосрочната прогноза за икономическото развитие на България. Стойността на Групата е изчислена като сума от дискотираните парични потоци за периода, дискотираната остатъчна стойност и първоначалния свободен капитал на базата на предположението, че капиталовата структура е ефективна.

Настояща стойност по метода на икономическата добавена стойност

При този метод стойността на дружеството се получава на базата на първоначално инвестирания капитал и настоящата стойност на печалбата, която се очаква дружеството да генерира в бъдеще. Групата създава добавена икономическа стойност, ако рентабилността на инвестирания капитал е по-голяма от обичайната печалба, която се генерира в банковия сектор. Това означава, че рентабилността на Групата надвишава очакваната доходност. Стойността на Групата при този метод е изчислена, като е приспадна цената на инвестирания капитал от печалбата след данъци. Приложените дисконтов процент и процент на дългосрочен ръст са същите, като при метода на свободния паричен поток.

По-долу е представено обобщение на използваните предположения:

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Дисконтов процент	0.3%	0.3%	0.3%
Рискова премия	6.0%	6.0%	6.0%

Изчисление на остатъчната стойност:

Дългосрочен дисконтов процент	0.3%
Дългосрочна рискова премия	6.0%
Дългосрочен ръст	3.0%

Групата е направила анализ на чувствителността на резултатите от изчисленията при промяна на дисконтовия процент и дългосрочния ръст между -0.2%/+0.2% и -0.5%/+0.5%. Изчисленията не показват голяма чувствителност към промени в рамките на този диапазон.

Изчислената възстановима стойност и по двата метода надвишава балансовата стойност на нетните активи на Банка ДСК като единица, генерираща парични потоци с около 20%. В резултат на това ръководството е заключило, че настъпилите през отчетния период промени, включително разпространението на COVID-19 не са довели до обезценка на репутацията към 31 декември 2020 г.

24. Инвестиционни имоти

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Преоценена стойност		
Състояние към 01 януари	22 512	22 512
Състояние към 31 декември	<u>22 512</u>	<u>22 512</u>
Амортизация		
Състояние към 01 януари	2 215	1 772
Начислена през годината	443	443
Състояние към 31 декември	<u>2 658</u>	<u>2 215</u>
Нетна балансова стойност	<u><u>19 854</u></u>	<u><u>20 297</u></u>

Справедливата стойност на инвестиционния имот, определена от независими външни оценители към 31 декември 2020 г. е 19 759 хил. лв.

Определяната справедлива стойност съответства на ниво 3 от въведената с МСФО 13 Йерархия на справедливите стойности по отношение на всички финансови и нефинансови активи и пасиви, попадащи в обхвата на МСФО 13. Справедливата стойност се определя на база оценки на външни оценители при претегляне на различни оценителски методи, базиращи се на метода на сравнителните продажби и приходния подход.

25. **Активи с право на ползване**

Изменение на активите с право на ползване през 2020 г.

	Земя, сгради и оборудване	Транспортни средства	Общо
<i>В хиляди лева</i>			
Цена на придобиване или преоценена стойност			
Състояние на 31 декември 2019	78 552	4 547	83 099
Увеличение от нови договори	1 831	17	1 848
Намаление от изтекли договори	(4 855)	(151)	(5 006)
Промени от преоценка и модификация	(37 579)	(235)	(37 814)
Състояние към 31 декември 2020	37 949	4 178	42 127
Амортизация			
Състояние на 31 декември 2019	14 389	1 304	15 693
Начислена през годината	10 680	727	11 407
Отписана поради изтекли договори	(4 855)	(151)	(5 006)
Промени от преоценка и модификация	(6 226)	(80)	(6 306)
Състояние към 31 декември 2020	13 988	1 800	15 788
Нетна балансова стойност			
Към 31 декември 2020	23 961	2 378	26 339
Към 31 декември 2019	64 163	3 243	67 406

Изменение на активите с право на ползване през 2019 г.

	Земя, сгради и оборудване	Транспортни средства	Общо
<i>В хиляди лева</i>			
Цена на придобиване или преоценена стойност			
Състояние към 31 декември 2018	-	-	-
Промени от първоначално прилагане на МСФО 16	40 300	1 057	41 357
Състояние на 1 януари 2019	40 300	1 057	41 357
Придобиване на дъщерни дружества	27 465	1 935	29 400
Увеличение от нови договори	11 957	1 572	13 529
Промени от преоценка и модификация	(1 170)	(17)	(1 187)
Състояние към 31 декември 2019	78 552	4 547	83 099
Амортизация			
Състояние към 31 декември 2018	-	-	-
Промени от първоначално прилагане на МСФО 16	-	63	63
Състояние на 1 януари 2019	-	63	63
Начислена през годината	14 568	1 242	15 810
Промени от преоценка и модификация	(179)	(1)	(180)
Състояние към 31 декември 2019	14 389	1 304	15 693
Нетна балансова стойност към 31 декември 2019	64 163	3 243	67 406

26. Дълготрайни материални активи

Изменение на дълготрайните материални активи през 2020 г.

	Земя и сгради	Информа- ционно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Активи, отдадени на оперативен лизинг	Общо
<i>В хиляди лева</i>						
Цена на придобиване или преоценена стойност						
Състояние към 31 декември 2019	504 901	92 030	95 394	23 060	23 533	738 918
Придобити	21	438	256	16 387	3 038	20 140
Излезли от употреба/отписани	(888)	(2 456)	(1 487)	(3 530)	(7 803)	(16 164)
Прехвърлени от разходи за придобиване	2 732	12 774	2 097	(17 603)	-	-
Състояние към 31 декември 2020	506 766	102 786	96 260	18 314	18 768	742 894
Амортизация						
Състояние към 31 декември 2019	136 148	69 376	74 220	9 749	8 616	298 109
Начислена през годината	10 118	11 591	6 586	327	3 453	32 075
На излезлите от употреба	(569)	(2 175)	(1 166)	(1 703)	(4 291)	(9 904)
Състояние към 31 декември 2020	145 697	78 792	79 640	8 373	7 778	320 280
Нетна балансова стойност						
Към 31 декември 2020	361 069	23 994	16 620	9 941	10 990	422 614
Към 31 декември 2019	368 753	22 654	21 174	13 311	14 917	440 809

Изменение на дълготрайните материални активи през 2019 г.

	Земя и сгради	Информационно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Активи, отдадени на оперативен лизинг	Общо
<i>В хиляди лева</i>						
Цена на придобиване или преоценена стойност						
Състояние към 31 декември 2018	403 810	81 182	91 529	19 679	24 960	621 160
Промени от първоначално прилагане на МСФО 16 - прекласификация на активи по договори за финансов лизинг	-	-	-	(1 027)	-	(1 027)
Състояние на 1 януари 2019	403 810	81 182	91 529	18 652	24 960	620 133
Придобиване на дъщерни дружества	98 182	7 165	7 563	2 667	415	115 992
Придобити	48	111	46	29 479	4 100	33 784
Излезли от употреба/отписани	(1 821)	(8 621)	(7 987)	(5 439)	(5 942)	(29 810)
Прехвърлени от разходи за придобиване	4 682	12 193	4 243	(22 299)	-	(1 181)
Състояние към 31 декември 2019	504 901	92 030	95 394	23 060	23 533	738 918
Амортизация						
Състояние към 31 декември 2018	126 408	65 022	71 717	9 202	8 276	280 625
Промени от първоначално прилагане на МСФО 16	-	-	-	(63)	-	(63)
Състояние на 1 януари 2019	126 408	65 022	71 717	9 139	8 276	280 562
Начислена през годината	10 779	8 867	7 258	704	4 198	31 806
На излезлите от употреба	(1 039)	(4 513)	(4 755)	(606)	(3 858)	(14 771)
Ефект от обезценка	-	-	-	512	-	512
Състояние към 31 декември 2019	136 148	69 376	74 220	9 749	8 616	298 109
Нетна балансова стойност						
Към 31 декември 2019	368 753	22 654	21 174	13 311	14 917	440 809
Към 31 декември 2018	277 402	16 160	19 812	10 477	16 684	340 535

В „Земи и сгради” са включени разходите за основен ремонт за дългосрочно наети сгради с балансова стойност 3 441 хил. лв. към 31 декември 2020 г. и 3 264 хил. лв. към 31 декември 2019 г.

В „Други ДМА” са включени разходите за строителство и придобиване на ДМА в размер на 8 658 хил. лв. към 31 декември 2020 г. и 11 858 хил. лв. към 31 декември 2019 г.

Към 31 декември 2020 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които все още се използват в хода на дейността на Групата е както следва по групи активи: сгради – в размер на 8 741 хил. лв., информационно оборудване – в размер на 53 333 хил. лв., офис оборудване – в размер на 52 964 хил. лв., други дълготрайни материални активи – в размер на 10 649 хил. лв.

Към 31 декември 2019 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които все още се използват в хода на дейността на Групата е както следва по групи активи: сгради – в размер на 6 932 хил. лв., информационно оборудване – в размер на 49 582 хил. лв., офис оборудване – в размер на 46 005 хил. лв., други дълготрайни материални активи – в размер на 7 449 хил. лв.

Справедливата стойност на земи и сгради е определена от външни, независими оценители на имущество, които имат призната професионална квалификация и опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Оценката е извършена към 31 декември 2018 г. Към 31 декември 2020 и 2019 г. справедливата стойност на земите и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към съответните дати. Справедливата стойност на земи и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване. С цел идентифициране на съществено изменение в справедливата стойност на земи и сгради, включително в резултат на COVID-19, към 31 декември 2020 г. е възложен пазарен анализ на независим външен оценител, който е заключил, че няма съществено изменение в пазарните стойности на имотите собственост на Групата и те попадат в пазарните диапазони по региони, като пазарът на недвижими имоти не реагира ценово към пандемията към 31 декември 2020 г.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
<p><i>Метод на възстановителна стойност:</i> Методът се базира на разходите за създаване. Стойността на имота се определя като сума от стойността на земята (правото на строеж), с изградените към нея сгради, съоръжения и инфраструктура. Земята се оценява чрез метода на пазарни аналози с коригиране на сравними пазарни цени. Делът на земята в общата стойност на имота зависи от местоположението, възможното и действително застрояване, и от овехтяването на сградния фонд. Новата инвестиционна стойност на сградите се изчислява чрез корекция на обичайните производствени разходи за единица площ с коефициенти за: физическо стареене; отстранени строителни недостатъци и повреди; функционално износване; икономическо обезценяване/надценяване; добавки за луксозност.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разходи за стопанисване на имота като процент от brutния му годишен приход; 2. Норма на възвращаемост на приходите от имота; 3. Коригиращи коефициенти по отношение на аналогични пазарни сделки. 	<p>Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процентът на разходите за стопанисване е по-нисък (по-висок); • нормите на възвращаемост се понижат (увеличат); • коригиращите коефициенти се увеличат (понижат);
<p><i>Метод на капитализиране на дохода:</i> Справедливата стойност се определя от способността на имота при съществуващото застрояване да генерира бъдещи доходи. Стойността се получава чрез корекция на чистия годишен приход от отдаване под наем, на свободния пазар при определени условия, с коефициент за срок на откупуване.</p>		
<p><i>Сравнителен (пазарен) метод:</i> При определянето на амортизирана възстановителна стойност на обектите са приети пазарни корекции чрез коефициент за икономическо обезценяване/надценяване, в зависимост от цените на имотите в населеното място, нивото на търсене и предлагане. Използва се информация за продажни цени на имоти, коригирани с коефициенти за отчитане на основни фактори (местоположение, големина, състояние и др.)</p>		

27. Нематериални активи

Изменение на нематериалните активи през 2020 г.

	Софтуер и лицензи	Активи, признати в бизнес комбинации	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Цена на придобиване				
Състояние към 31 декември 2019	165 508	86 588	21 712	273 808
Придобити	204	-	16 770	16 974
Излезли от употреба/отписани	(5 010)	-	(10 354)	(15 364)
Прехвърлени от разходи за придобиване	19 717	-	(19 717)	-
Състояние към 31 декември 2020	180 419	86 588	8 411	275 418
Амортизация				
Състояние към 31 декември 2019	126 483	26 537	46	153 066
Начислена през годината	18 807	17 981	-	36 788
На излезлите от употреба	(5 491)	-	(46)	(5 537)
Състояние към 31 декември 2020	139 799	44 518	-	184 317
Нетна балансова стойност				
Към 31 декември 2020	40 620	42 070	8 411	91 101
Към 31 декември 2019	39 025	60 051	21 666	120 742

Изменение на нематериалните активи през 2019 г.

	Нематериални активи	Активи, признати в бизнес комбинации	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Цена на придобиване				
Състояние към 31 декември 2018	147 660	-	17 294	164 954
Придобиване на дъщерни дружества	7 552	86 588	1 546	95 686
Придобити	45	-	24 175	24 220
Излезли от употреба/отписани	(9 799)	-	(1 253)	(11 052)
Прехвърлени от разходи за придобиване	20 050	-	(20 050)	-
Състояние към 31 декември 2019	165 508	86 588	21 712	273 808
Амортизация / обезценка				
Състояние към 31 декември 2018	115 268	-	-	115 268
Начислена през годината	17 243	26 537	-	43 780
На излезлите от употреба	(9 661)	-	-	(9 661)
Ефект от обезценка	3 633	-	46	3 679
Състояние към 31 декември 2019	126 483	26 537	46	153 066
Нетна балансова стойност				
Към 31 декември 2019	39 025	60 051	21 666	120 742
Към 31 декември 2018	32 392	-	17 294	49 686

Към 31 декември 2020 г. и 2019 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните дълготрайни нематериални активи, които все още се използват в хода на дейността на Групата е в размер съответно на 106 510 хил. лв. и 83 908 хил. лв.

28. Други активи

	31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислена
<i>В хиляди лева</i>		
Временни разчети с клиенти	26 132	9 273
Придобити обезпечения	19 661	20 815
Разходи за бъдещи периоди	19 162	17 807
Доставчици по аванси	13 725	11 672
Вътрешнобанкови и междубанкови разчети	9 350	7 644
Вземания от такси	7 646	6 133
Материали, резервни части	5 378	6 026
Вземания от застрахователи	4 283	-
Липси и начети	3 592	726
Средства при депозитари	3 558	3 540
Съдебни и присъдени вземания	1 835	9 423
Други активи	8 990	18 549
Обезценка	(28 755)	(37 203)
Общо	94 557	74 405

Към 31 декември 2020 и 2019 г. начислената обезценка по придобити обезпечения е в размер съответно на 12 700 хил. лв. и 11 244 хил. лв.

Средствата при депозитари отчитат временни салда за обезпечаване на сделки с ценни книжа.

29. Депозити от банки и кредити от банки и финансови институции

	31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислена
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити от банки		
Разплащателни сметки	21 786	34 590
Депозити	15 111	42 967
Общо депозити от банки	36 897	77 557
Кредити от финансови институции		
Краткосрочни кредити	-	56 758
Дългосрочни кредити	54 220	228 449
Общо кредити от банки и финансови институции	54 220	285 207

Групата е получила дългосрочен кредит, деноминиран в EUR по програма ДЖЕРЕМИ от Европейския инвестиционен фонд, като средствата по него следва да се използват за предоставяне на кредити с преференциални ценови условия на малки и средни предприятия. Към 31 декември 2020 г. левовата равностойност на неиздължената част по кредита е 12 521 хил. лева. Лихвеният процент по 5 737 хил. лева от тази сума е 0.256%, а лихвеният процент по останалата част в размер на 6 784 хил. лева е 0.056%. Към 31 декември 2019 г. лихвеният процент по кредита е 0.338%.

През юли 2016 г. ОТП Лизинг ЕООД е сключило договор за кредит с българска банка в размер на 20 000 000 EUR с променлив лихвен процент, който към 31 декември 2020 г. и 2019 г. е в размер на 1.00%. Крайната дата на погасяване на кредита е през юни 2021 г. Кредитът е напълно усвоен към 31 декември 2020 и 2019 г.

Групата е получила финансиране от Фонд мениджър на финансовите инструменти в България ЕАД (ФМФИБ) по оперативни споразумения, чиято цел е предоставяне на финансиране на крайни бенефициенти по проекти за градско развитие. За управлението на предоставените от ФМФИБ ресурси Групата получава възнаграждение, което се изчислява на базата на отпуснатите и погасените средства към, и от, крайните получатели. Към 31 декември 2020 г. задълженията по тези оперативни споразумения са в размер на 37 100 хил. лева, в това число 22 355 хил. лева с краен срок за погасяване през юни 2035 г- и 14 745 хил. лева със срок на погасяване, равен на срока на най-дългия договор за финансиране, сключен с краен бенефициент, удължен с три месеца. Получените средства са безлихвени.

Към 31 декември 2019 г. Групата е получила кредити от дружества под общ контрол в общ размер 78 249 хил. лева (вж. приложение 40), които са погасени в пълен размер през текущата година.

Банки от Банкова група ОТП имат открити разплащателни сметки в Банка ДСК в BGN и EUR с общо салдо към 31 декември 2020 г. и 2019 г. в размер съответно на 3 993 хил. лв. и 2 253 хил. лв.

Групата не е имала просрочия по лихви и/или главници, както и не е нарушавала изискуеми от договорите задължения през 2020 и 2019 година.

30. Депозити от клиенти

	31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислена
<i>В хиляди лева</i>		
Граждани		
в български лева		
срочни депозити	2 738 696	2 860 130
безсрочни депозити	7 646 322	6 719 422
в чуждестранна валута		
срочни депозити	2 176 602	1 929 904
безсрочни депозити	2 544 012	2 202 081
Предприятия		
в български лева		
срочни депозити	117 171	137 372
безсрочни депозити	2 153 247	2 256 036
в чуждестранна валута		
срочни депозити	157 858	147 771
безсрочни депозити	1 093 373	987 452
Бюджетни предприятия		
в български лева		
срочни депозити	43 584	1 037
безсрочни депозити	171 160	186 914
в чуждестранна валута		
срочни депозити	5 077	678
безсрочни депозити	71 932	70 945
Финансови институции		
в български лева		
срочни депозити	3 128	28 113
безсрочни депозити	162 579	220 933
в чуждестранна валута		
срочни депозити	787	5 748
безсрочни депозити	121 264	123 102
Общо	<u>19 206 792</u>	<u>17 877 638</u>

Лихвените проценти по депозити към 31 декември 2020 г. варират в следните диапазони: депозити от физически лица от 0% до 8.50%; депозити от предприятия от 0% до 2.00%; депозити от бюджета от 0% до 2.00%; депозити от финансови институции от -0.04% до 0.20%.

Лихвените проценти по депозити към 31 декември 2019 г. варират в следните диапазони: депозити от физически лица от 0% до 8.50%; депозити от предприятия от 0% до 2.79%; депозити от бюджета от 0% до 2%; депозити от финансови институции от -1.10% до 0.25%.

31. Задължения по лизинг

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
С падеж до 1 година	7 399	15 914
С падеж от 1 до 5 години	14 659	41 378
С падеж над 5 години	2 335	7 874
Общо задължения по лизинг	24 393	65 166

32. Провизии

Изменение на провизиите през 2020 г.

	Пенсионни задължения за изплащане на дефинирани доходи и дългосрочни доходи на наети лица	Провизии по съдебни искове и други	Провизии по гаранции, акредитиви, договорени неусвоени кредити и факторинг	Провизии за реструктуриране	Общо
<i>В хиляди лева</i>					
Начално салдо към 31 декември 2019	14 582	36 004	45 060	5 842	101 488
Начислени през годината	1 864	4 358	85 386	-	91 608
Освободени през годината	-	(4 072)	(93 301)	(5 100)	(102 473)
Изплатени суми	(1 368)	(199)	-	-	(1 567)
Други	(2 189)	-	18	-	(2 171)
Общо	12 889	36 091	37 163	742	86 885

Изменение на провизиите през 2019 г.

	Пенсионни задължения за изплащане на дефинирани доходи	Провизии по съдебни искове и други	Провизии по гаранции, акредитиви, договорени неусвоени кредити и факторинг	Провизии за реструктуриране	Общо
<i>В хиляди лева</i>					
Начално салдо към 31 декември 2018	8 701	38 150	15 009	-	61 860
Придобиване на дъщерни дружества	5 367	2 835	10 167	-	18 369
Начислени през годината	2 023	2 917	54 730	5 842	65 512
Освободени през годината	(2 056)	(7 317)	(34 845)	-	(44 218)
Изплатени суми	(799)	(581)	1	-	(1 379)
Други	1 346	-	(2)	-	1 344
Общо	14 582	36 004	45 060	5 842	101 488

Оценената стойност на задължението и начислените разходи за компенсация при пенсиониране се признават на базата на актюерски доклад, към всяка отчетна дата (виж по-долу информация за актюерските преценки).

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения по дефинирани доходи към 1 януари	14 170	8 701
Придобиване на дъщерни дружества	-	5 202
Изплатени доходи по плана	(1 368)	(772)
Разходи за текущ стаж	1 558	1 240
Разходи за минал стаж	277	(1 904)
Разходи за лихви	90	187
Преизчисления		
Актюерска загуба от действителен опит	(1 750)	1 624
Актюерска (печалба) загуба от промяна на демографските предположения	(58)	(355)
Актюерска (печалба) загуба от промяна на финансовите предположения	(32)	248
Задължения по дефинирани доходи към 31 декември	12 887	14 171

Разходи, признати в отчета за печалбата или загубата

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за текущ стаж	1 558	1240
Разходи за лихви	90	187
Разходи за минал стаж	277	(1 904)
Актюерски (печалби) загуби	(61)	171
Общо	1 864	(306)

Актюерски предположения

Основните актюерски предположения към датата на отчета са следните (средно претеглени стойности):

	2020	2019
Дисконтов лихвен процент към 31 декември	0.50%	0.60%
Бъдещ ръст на заплатите	3.25%	3.00%

33. Пасиви по отсрочени данъци

Отсрочените данъци за 2020 и 2019 г. са изчислени за всички временни разлики, като е използван балансовият метод на база данъчен процент 10%.

Сумата на отсрочените данъци се отнася за следните активи и пасиви

	Активи		Пасиви		Нетна стойност	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>						
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(3 299)	(2 300)	-	-	(3 299)	(2 300)
Ефект от преобразуване на дружества	-	-	443	443	443	443
Ефект от обезценка на капиталови инвестиции	-	(602)	-	-	-	(602)
Финансови активи	(9)	(105)	-	496	(9)	391
Дълготрайни активи	(76)	(85)	22 255	23 339	22 179	23 254
Провизии по искове и други	(3 545)	(3 845)	-	-	(3 545)	(3 845)
Неизползвани отпуски и други	-	(2 111)	1	470	(1 999)	(1 641)
Нетно (активи)/пасиви по отсрочени данъци	(6 929)	(9 048)	22 699	24 748	13 770	15 700

Изменение в салдото на отсрочените данъци през 2020 г.

	Салдо към 31.12. 2019	Признати в ОПР 2020	Салдо към 31.12. 2020
<i>В хиляди лева</i>			
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(2 300)	(999)	(3 299)
Ефект от преобразуване на дружества	443	-	443
От обезценка на капиталови инвестиции	(602)	602	-
Финансови активи	391	(400)	(9)
Дълготрайни активи	23 254	(1 075)	22 179
Провизии по искове и други задължения	(3 845)	300	(3 545)
Неизползвани отпуски и други	(1 641)	(358)	(1 999)
Общо	15 700	(1 930)	13 770

Изменение в салдото на отсрочените данъци през 2019 г.

	Салдо към 31.12. 2018	От придобиване на дъщерни дружества 2019	Признати в ОПР 2019	Признати в капитала 2019	Салдо към 31.12. 2019
<i>В хиляди лева</i>					
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(1 547)	(578)	(175)	-	(2 300)
Ефект от преобразуване на дружества	443	-	-	-	443
От обезценка на капиталови инвестиции	(589)	-	(13)	-	(602)
Финансови активи	(12)	(91)	494	-	391
Дълготрайни активи	11 470	20 783	(8 996)	(3)	23 254
Условни пасиви	(3 806)	(428)	387	-	(3 847)
Неизползвани отпуски и други	(1 135)	(517)	13	-	(1 639)
Общо	4 824	19 169	(8 290)	(3)	15 700

34. Други задължения

	31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислена
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения към служители и ръководство	29 275	18 223
Преводи за изпълнение	26 064	21 420
Задължения по едностранно прекратени договори	19 638	4 830
Задължения към доставчици	9 776	12 147
Задължения по централизация на бюджетни средства към БНБ	9 213	334
Задължения към застрахователи	6 238	1 392
Приходи за бъдещи периоди	5 582	6 317
Получени първоначални вноски по финансови лизингови договори	2 279	4 989
Задължения за плащане на дивиденди	125	124
Ангажменти под условие за възстановяване собственост на финансов актив	67	55
Задължения по договори за факторинг без регрес	-	15 322
Други	9 756	23 231
Общо	118 013	108 384

35. Основен капитал и резерви

(а) Номинална стойност на поименните акции

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Обикновени, поименни акции с право на глас	<u>1 328 660</u>	<u>1 327 482</u>

Мажоритарен собственик на Групата е Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, която притежава 99.91% и 100% от капитала на Банка ДСК АД съответно към 31 декември 2020 г. и 2019 г.

През 2020 г. е регистрирано увеличение на основния капитал на Групата в размер на 1 178 хил. лв., свързано с Договора за преобразуване чрез вливане на Експресбанк в Банка ДСК. Новоиздадените 117 792 броя акции с номинална стойност от 10 лева всяка, са записани на акционери на преобразуващата се банка.

Към 31 декември 2020 г. основният капитал е разпределен в 132 865 992 броя обикновени, безналични, поименни акции с право на глас от 10 лева всяка.

Крайните притежатели на акции с над 5% дял от капитала на Банка ОТП РТ към датата на този финансов отчет са:

име	брой акции	дялово участие	права на глас
Hungarian Oil and Gas Company (MOL)	24 000 000	8.57%	8.71%
KAFIJAT Group	19 835 748	7.08%	7.20%
OPUS Securities SA	14 496 476	5.18%	5.22%
Grupama Group	14 333 914	5.12%	5.20%

(б) Законови и други резерви

Законовите и други резерви включват средствата, заделени във фонд Резервен съгласно местното законодателство и капитализирани по решения на Общото събрание печалби на Групата.

36. Условни задължения и ангажименти

(а) Задбалансови задължения и ангажименти

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2020	31-декември-2019
Съдебни иски срещу Групата и други условни задължения	40 593	41 460
Банкови гаранции и акредитиви		
в български лева	379 187	416 391
в чуждестранна валута	143 207	162 845
	522 394	579 236
Ангажименти по договори за факторинг		
в български лева	142 408	97 566
в чуждестранна валута	212 431	135 970
	354 839	233 536
Ангажименти по договорени неусвоени кредити		
в български лева	1 544 016	1 291 387
в чуждестранна валута	1 020 833	695 752
	2 564 849	1 987 139
Ангажименти по срочни и спот сделки		
в български лева	853 695	1 231 659
в чуждестранна валута	7 521 124	8 411 345
	8 374 819	9 643 004
Други	4 573	2 596
Общо	11 862 067	12 486 971

Задбалансовите ангажименти по форуърд и спот продажби включват сделки за покупко-продажба на валута и ценни книжа.

Към 31 декември 2020 г. Банка ДСК има ангажименти към свързани лица по деривативни сделки са в размер на 2 243 225 хил. лв.

Към 31 декември 2020 г. и 2019 г. по разплащателна сметка на Банка ОТП е договорен овърдрафт в размер на 1 600 хил. лв, по който към не са усвоени средства към тези дати.

(б) Задължения по предоставени гаранции и акредитиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви, с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и конкретен срок на валидност.

Тези ангажименти и условни задължения носят задбалансов кредитен риск, като за пропорцията от неувоения ангажимент, която е вероятно да бъде финансирана, определена на база на кредитен конверсионен фактор се начислява провизия (приложение 32).

(в) Правни искове и други условни задължения, свързани с претенции към Групата

Правните искове срещу Групата (главници и законни лихви) и други условни задължения, свързани със съдебни спорове, възлизат на 40 593 хил. лв. към 31 декември 2020 г. (2019: 41 460 хил. лв). За част от правните искове ръководството на Групата счита, че съществува вероятност от неблагоприятен изход. Групата отчита и вероятност от бъдещи изходящи потоци по други условни задължения, както и вероятност от нарастване на претенциите от страна на клиенти към Групата, свързани с плащания по договори за предоставяне на продукти и услуги. На база тези оценки, към края на 2020 г. са заделени общо провизии в размер на 36 091 хил. лв. (2019: 36 004 хил. лв.) (приложение 32).

(г) Активи, предоставени като обезпечения

Към 31 декември 2020 и 2019 г. Групата е блокирала държавни ценни книжа в размер съответно на 317 375 хил. лв. и 246 476 хил. лв. като обезпечение по привлечени средства от Държавния бюджет. Блокирането се извършва при Българска народна банка в полза на Министерство на финансите по силата на Закона за публичните финанси.

Към 31 декември 2020 г. Групата е блокирала депозити за обезпечаване на деривативни сделки при Банка ОТП на стойност 580 хил. лв. (2019: 391 хил. лв.) и при други чуждестранни банки на стойност 7 319 хил. лв. (2019: 1 623 хил. лв).

37. Парични средства и парични еквиваленти

	31-декември-2020	31-декември-2019 преизчислена
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса	675 203	639 809
Разплащателна сметка в Централната банка	2 970 049	1 938 099
Вземания от банки с матуритет до 3 месеца	393 509	247 856
Общо	4 038 761	2 825 764

38. Асоциирани дружества

Към 31 декември 2020 и 2019 г. Групата притежава значително влияние върху Дружество за касови услуги АД, в което има дял от капитала в размер на 25%.

Нетните активи на асоциираното дружество са следните:

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Дружество за касови услуги АД	14 505	15 090

Следващата таблица анализира обобщено балансовата стойност и дела от печалбата и всеобхватния доход на асоциираното дружество.

	31-декември-2020	31-декември-2019
<i>В хиляди лева</i>		
Балансова стойност на дела в асоциирани предприятия	3 626	3 773
Дял от:		
Печалба от продължаващи операции	331	541

39. Бизнес комбинации и вливания

Придобиване и вливане на дъщерни дружества

На 15 януари 2019 година Банка ДСК финализира сделката за придобиване на 99.74% от капитала на Експресбанк АД и непряк контрол върху нейните дъщерни дружества Експрес Факторинг ЕООД, ОТП Лизинг ЕООД и Регионален фонд за градско развитие АД от френската банкова група Сосиете Женерал.

Обща информация

Процент на закупените акции	99.74%
Дата на сделката	януари 2019 г.
Финансов резултат признат в резултатите на групата от:	1 януари 2019 г.

Справедлива стойност на закупените активи и пасиви

В хиляди лева

Парични средства и салда по сметки при Централната банка	723 910
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	92 449
Деривативни финансови активи	29 286
Кредити и вземания от банки	683 448
Кредити и вземания от клиенти	4 804 055
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	706 943
Текущи данъчни активи	6 560
Инвестиции в асоциирани дружества	4 858
Активи с право на ползване	29 284
Дълготрайни материални активи	116 089
Дълготрайни нематериални активи	95 601
Други активи	25 728
Депозити от банки	228 381
Деривативни финансови пасиви	21 167
Кредити от банки	617 589
Депозити от клиенти	5 296 116
Провизии	18 564
Задължения по лизинг	29 284
Пасиви по отсрочени данъци	19 166
Други задължения	63 749
Подчинен срочен дълг	23 470
Придобити нетни активи	1 000 725
Репутация	77 372
Неконтролиращо участие	2 795
Покупна цена на инвестицията	1 075 302
Платена цена	1 075 302
Намаление: придобити парични средства и парични еквиваленти	(763 903)
Нетен изходящ паричен поток от придобиването:	311 399

На 14 ноември 2019 година Банка ДСК и Експресбанк сключват договор за преобразуване по смисъла на Глава шестнадесета от Търговския закон чрез вливане на Експресбанк (като Преобразуваща се банка) в Банка ДСК (като Приемаща банка) през 2020 година. Вливането е вписано в Търговския регистър на 30 април 2020 г., като същата дата е приета за счетоводна дата на сделката. В резултат на вливането, неконтролиращите акционери на Експресбанк АД стават неконтролиращи акционери в Банка ДСК и в консолидирания отчет за собствения капитал за 2020 г. е отчетено прехвърляне на 2 714 хил. лв. от неконтролиращото участие към капитала, отнасящ се до собствениците на предприятието майка. Вливането няма други ефекти върху консолидирания финансов отчет на Групата за 2020 г.

Балансовите стойности на активите и пасивите на Експресбанк АД и Експрес Факторинг ЕООД към съответните дати на вливане са следните:

<i>В хиляди лева</i>	30-април-2020	30-септември-2020
Активи		
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	911 775	1 398
Деривативни финансови инструменти	10 716	-
Кредити и вземания от банки	651 283	-
Кредити и вземания от клиенти	4 453 904	-
Вземания по договори за факторинг	-	138 153
Инвестиции	4 592	-
Текущи данъчни активи	4 234	-
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	56 926	-
Активи с право на ползване	22 201	10
Дълготрайни материални активи	97 908	2
Нематериални активи	42 331	1
Репутация, призната при придобиването на Експресбанк през 2019 г.	77 372	-
Активи по отсрочени данъци	-	99
Други активи	1 550	39
Общо активи	6 334 792	139 702
Пасиви		
Депозити от банки	31 649	-
Деривативни финансови инструменти	10 100	-
Депозити от клиенти	5 053 461	49 171
Кредити от банки и финансови институции	32 181	78 255
Текущи данъчни пасиви	-	171
Задължения по лизинг	22 175	10
Провизии	24 827	-
Пасиви по отсрочени данъци	7 218	-
Други задължения	28 709	2 847
Общо пасиви	5 210 320	130 454
Нетни активи към датата на вливане	1 124 472	9 248

Дъщерни дружества, придобити с цел препродажба

На 15 януари 2019 г. е финализирана и сделката за придобиване на Експрес Животозастраховане АД посредством непрякото придобиване на 41.55% от капитала на това дружество, притежавани от Експресбанк АД, и прякото придобиване на оставащите 58.45% от Сожекап С.А. Експрес Животозастраховане АД е класифицирано като дъщерно дружество за продажба към датата на придобиване и е продадено през 2019 г. на несвързано лице.

Експрес Животозастраховане АД е акционерно дружество с основна дейност застраховане по следните видове застраховки: животозастраховане; животозастраховане, свързано с инвестиционни фондове; застраховка злополука.

Обща информация

Процент на закупените акции	58.45%
Покупна цена	6 700
Придобито непряко участие	41.55%
Дата на покупка	януари 2019 г.
Дата на продажба	октомври 2019 г.

В хиляди лева

Парични средства и еквиваленти	4 505
Вземания от банки	11 090
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	133
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	7 520
Финансови активи в инвестиционни фондове	5 695
Активи по застрахователни и презастрахователни операции	1 521
Дълготрайни материални активи	49
Дълготрайни нематериални активи	603
Други активи	123
Пасиви по застрахователни и презастрахователни операции	16 327
Провизии	181
Други задължения	3 099
Придобити нетни активи	11 632

Придобиване на собственост в контролирани предприятия без предходно участие в капитала

На 3 април 2019 година Банка ДСК с договор за покупка на акции, придобива 100 % от капитала на ОТП Факторинг България ЕАД, с което става едноличен собственик на капитала на дружеството и дъщерните му дружества. Преди придобиването дружествата са консолидирани ред по ред от Групата на базата на контрол без участие в капитала. Резултатът от придобиването е представен като комбинация между предприятия под общ контрол между и е отразен като движение в капитала в консолидираните финансови отчети.

Освобождаване от дъщерно дружество чрез продажба

На 16 ноември 2020 г. Групата е сключила договор за продажба на дяловете си в Проектна компания комплекс Баня ЕООД, представляващи 100% от регистрирания капитал на това дружество за цена от 1 600 хил. евро.

Нетните активи на дружеството към датата на отписване са следните:

	31-октомври-2020
<i>В хиляди лева</i>	
Парични средства в банки	18
Други активи	13
Дълготрайни материални активи	4
Други пасиви	(4)
Нетни активи	31
Печалба от продажбата	3 098
Общо възнаграждение	3 129
Нетен паричен поток от продажбата:	
Получено възнаграждение	3 129
<i>минус:</i>	
Отписани парични средства	(18)
	3 111

40. Сделки между свързани лица

Групата има свързаност, изразяваща се в осъществявания контрол от страна на собственика Банка ОТП.

Групата има също така и свързаност с ръководството на дружествата в групата, с дъщерните си и асоциираните си предприятия и с другите компании в Банкова група ОТП.

Сделките и салдата със свързани лица към 31 декември 2020 и 2019 и за годините, приключващи на тези дати са:

Свързани лица	Вид сделка	2020	2019
Директори и ръководство	Предоставени кредити	15 332	12 806
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ОТП	6 042	2 940 685
Банка ОТП	Облигационен дълг на Банка ОТП	166 238	174 164
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в БДСК	3 990	2 250
Банка ОТП	Справедлива стойност на деривативи	(35 073)	(19 757)
Банка ОТП	Други задължения	424	6
Банка ОТП	Други вземания	220	-
Банка ОТП	Приходи от лихви	60 527	39 200
Банка ОТП	Разходи за лихви	83 048	34 330
Банка ОТП	Приходи от външни услуги	-	1 100
Банка ОТП	Платени такси	215	481
Банка ОТП	Получени такси	2	2
Банка ОТП	Печалби (загуби) от търговски операции	118 290	30 954
Банка ОТП	Печалби (загуби) от облигационен дълг	(7 864)	819
Банка ОТП	Други оперативни доходи	880	-
Банка ОТП	Задължения по срочни и спот сделки	2 290 094	3 021 961
Банка ОТП	Вземания по срочни и спот сделки	2 292 553	3 001 641
Банка ОТП	Ангажимент по предоставен, неусвоен овърдрафт	1 600	1 600
Други дружества от група ОТП	Разплащателни и депозитни сметки при дружества от групата	786 314	2 504
Други дружества от група ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в БДСК	3	3
Други дружества от група ОТП	Справедлива стойност на деривативи	(453)	3
Други дружества от група ОТП	Получени кредити	-	78 234
Други дружества от група ОТП	Приходи от лихви	1 068	2
Други дружества от група ОТП	Разходи за лихви	104	2 469
Други дружества от група ОТП	Получени такси	24	19
Други дружества от група ОТП	Други оперативни доходи	15	15
Други дружества от група ОТП	Получени кредити	-	15
Други дружества от група ОТП	Задължения по срочни и спот сделки	92 787	48 013
Други дружества от група ОТП	Вземания по срочни и спот сделки	92 115	47 700
Други дружества от група ОТП	Условни вземания по финансови гаранции	1 956	-

Възнаграждението на ключовия ръководен персонал за 2020 г. включва текущи доходи в размер на 10 681 хил. лв. (2019: 7 989 хил. лв.).

41. Оповестявания по Закона за кредитните институции

Съгласно чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции Банка ДСК следва да оповести определени качествени и количествени показатели.

Групата притежава пълен лиценз за осъществяване на търговска банкова дейност, предлагайки банкови продукти и услуги.

Групата осъществява дейността си на територията на Република България и няма регистрирани дъщерни дружества и клонове извън територията на страната.

Количествените показатели за дейността на Групата са следните:

	2020	2019
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от дейността	941 711	958 851
Печалба преди данъци	193 924	346 100
Разход за данък върху доходите	(18 403)	(32 346)
Приравнен брой служители на пълен работен ден, средносписъчен	5 863	6 777
Доходност на активите (съотношение на нетна печалба към общо активи)	0.77%	1.44%

Банка ДСК извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). Като инвестиционен посредник, Групата следва да отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно ЗПФИ, Наредба 38 и Наредба 58, издадени от Комисията за финансов надзор. Групата е създадена и прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно нормативната уредба и по-специално изискванията на Наредба 38, чл. 28-31 и на Наредба 58, чл. 3-10. Групата е изградила правила и процедури, които да осигурят съответствие с нормативната уредба, посочена по-горе.

42. Събития след края на отчетния период

Разпространението на COVID-19 продължава и след края на отчетния период да влияе върху глобалното търсене и предлагане. Продължава да съществува значителна несигурност в икономическата активност, което оказва директно негативно влияние върху кредитната активност и върху качеството на вече отпуснатите кредити.

Няма други значими събития, идентифицирани след края на отчетния период.

© 2021 Банка ДСК
София 1036
ул. Московска No.19
ул. Г. Бенковски No. 5
call_center@dskbank.bg
www.dskbank.bg